

Kampen om Byggeren på Nørrebro 1980

Tekst og fotos: Søren Dyck-Madsen

Denne bog er skrevet i 1980 - i månederne efter kampen om Byggeren.

Den er imidlertid først udgivet elektronisk nu den 17. august 2004, mere end 24 år efter begivenhederne fandt sted.

Bogen må og kan i sin elektroniske form frit videregives til interesserede læsere - især gerne til de mange mennesker, som deltog i de voldsomme begivenheder i 1980.

Bogen vil kunne downloades fra Folkets Hus hjemmeside efter den 17.8.04.

FORORD OM DENNE BOG OG HVORFOR DEN UDGIVES NU

Det er nu over 24 år siden, at Kampen om Byggeren på Nørrebro fandt sted. I alle de år har denne bog ligget på min hylde og ventet på en lejlighed til at blive offentliggjort.

Bogen er min meget personlige beretning, om hvad der skete på Nørrebro i de måneder, hvor Bygger-konflikten stod på. Bogen er illustreret med mine fotos fra dengang. Desværre kun med de næstbedste, idet de bedste blev sendt til kopiering hos Kodak, hvor de forsvandt.

Bogen er således på én gang både et historisk dokument om tidens opfattelse af demokrati og byfornyelse, samtidig med at den beskriver mine personlige oplevelser ved at deltage ganske centralt i begivenhederne.

Det var en meget vigtig bog for mig at skrive dengang. Jeg havde brug for at få bearbejdet alle de mange følelser og oplevelser, jeg havde været igennem. Og jeg kan mærke, at selv her 24 år efter, så får jeg stadig en klump i halsen ved at genlæse min egen bog om begivenhederne.

Nu er lejligheden så kommet til at udgive bogen - nemlig min 50 års fødselsdag - hvor det traditionsmæssigt er tid til at gøre status over årene, der er gået.

For begivenhederne i Folkets Hus og de mange både voldsomme og kærlige oplevelser under kampen om Byggeren er en af de helt store milepæle i mit liv.

Mange af jer læsere vil hverken have deltaget i eller hørt ret meget om kampen om Byggeren. Og vil derfor have svært ved at forstå og tro på, at københavnske politikere og dansk politi kan opføre sig som beskrevet. Når jeg genlæser bogen, kan jeg næsten selv blive i tvivl, men jeg ved, at jeg var der og så hvad der skete.

Jeg vil derfor bede jer om at tage godt imod bogen - og huske på, at jeg kun var nået halvt så langt med mit liv, nemlig 25 år gammel, da kampen om Byggeren fandt sted.

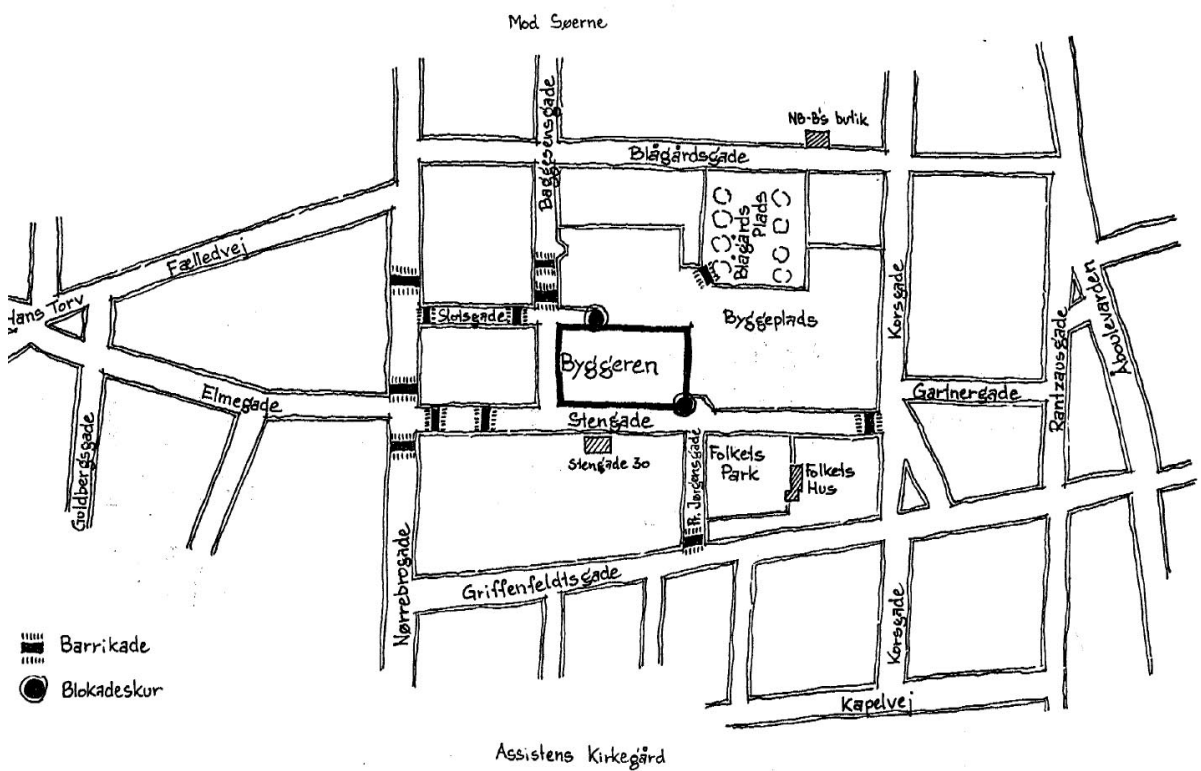
I årene efter Bygger-kampen må det konkluderes, at kampen om Byggeren faktisk nyttede noget.

Københavns kommunes byfornyelsespolitik ændrede afgørende karakter efter balladen på Nørrebro, således at byfornyelsen på Vesterbro i meget høj grad blev foretaget i samarbejde med beboerne og med størst muligt hensyn til at bevare og forny de eksisterende gamle huse, fremfor som på Nørrebro, at vælte det hele og bygge nye ensformige betonblokke.

Og Folkets Hus og Park eksisterer fortsat - nu endda med kommunal godkendelse.

Søren Dyck-Madsen august 2004

KORT OVER OMRÅDET VED BYGGEREN OG FOLKETS HUS

BYGGERENS HISTORIE

Nørrebro er det sted, hvor man i slutningen af forrige århundrede hobede den fattige arbejderbefolkning sammen i små toværelses lejligheder af en meget ringe standard, uden bad, uden toilet og uden varmt vand.

Saneringen af disse spekulationsboliger begyndte sidst i tresserne og omfattede fortrinsvis de allertætteste karreer omkring Blågårds Plads. Herved opstod de såkaldte centrale tomter.

Planen var så at opføre et massivt nybyggeri, der ville koste så meget, at kun ganske få nuværende nørrebroere ville have råd til at betale huslejen.

På en af tomterne, den senere Bygger, skulle der opføres et storstilet projekt med boliger, socialcenter og institutioner, hvor friarealer skulle ligge på taget af socialcentret.

I mellemtiden var grunden brugt til parkeringsplads for supermarkederne på Nørrebrogade.

En søndag i juni 1973 blev Sorte Firkants andet beboerskabte område grundlagt.

Folkets Park og Hus var i 1971 det første.

Midt under en fest på tomten kørte en lastbil med materialer ind på pladsen, og i løbet af søndagen rejste beboerne en byggelegeplads for kvarterets børn. Det blev Byggeren, Firkantens Byggelegeplads.

Byggeren blev snart et meget besøgt sted blandt kvarterets børn.

Efter pres fra forældrene til børn på Byggeren blev denne i maj 1974 anerkendt som kommunal institution, men med en klausul om, at den måtte vige for det planlagte byggeri, Slotsgadehus.

Men det skulle gå anderledes.

På trods af at Slotsgadehus var godkendt i kommunen, klagede Nørrebros Beboerak-

tion over, at projektet stred mod byplanvedtægt og byggevedtægt, samt at der var foretaget "luskede" økonomiske handler med grunden. Resultatet blev, at kommunen måtte lægge projektet i skuffen.

Sorte Firkant, der er et område med en stærk underforsyning af grønne områder og friarealer, og hvor institutioner i kvarteret knap har udendørsareal, havde fået et tiltrængt fristed.

Her kunne vuggestuer, børnehaver og fritidshjem komme i dagtimerne, så også børnene på Nørrebro kunne få lidt sol og frisk luft.

At Byggeren var en åben institution betød, at der hurtigt kom mange indvandrerbørn. Disse børnerige familier har ingen tradition for at have deres børn indskrevet i en fast institution og har heller ikke økonomisk baggrund for betalingen.

I 1978 overtalte man så kommunen til at ansætte en tyrkisk og kurdisk talende medarbejder, der specielt skulle tage sig af de mange indvandrerbørn. 40 børn var indskrevet som medlemmer af Byggeren, men legepladsen brugtes dagligt af omkring 100 børn. En optælling i oktober 1979 viste, at 185 forskellige børn havde brugt Byggeren i denne måned. Heraf var de 60 indvandrerbørn.

Beboerne havde med Byggeren fået et fristed, hvor børnene fra kvarteret kunne boltre sig, hvor børnene kunne bruge deres kræfter og skabe en mening og et sammenhold. De bedre opvækstvilkår bevirkede, at mange børn og unge ikke var tvunget til at gå på gader og veje, og at kræfterne kunne bruges til andet end hærværk og vold.

Men Byggeren skulle ikke få fred.

Kommunen havde ikke glemt tankerne om et tæt, massivt nybyggeri uden ret mange

grønne områder, og især uden den byggelejeplads, som beboerne selv havde oprettet. Helhedsplan I blev vedtaget i januar 1978, hvilket indebar, at Byggeren, Folkets Hus og Folkets Park alle skulle vige for nyt tæt boligbyggeri.

Den første konsekvens af denne plan skulle snart komme. Børnehaven i Todesgade lå i vejen for Helhedsplanen og skulle væk - et år før man havde tænkt sig at begynde nybyggeriet.

Første forsøg på at fjerne bygningerne under et opbud af 300 betjente blev standset af beboerne i Sorte Firkant. Men efter fem måneders blokade, hvor børnehaven fungerede normalt i flere perioder, blev bygningerne fjernet under beskyttelse af 700 betjente.

På trods af denne advarsel tog man ikke hensyn til Byggeren eller Folkets Hus og Park, da kommunen i december 1979 vedtog Helhedsplan II.

STØTTEGRUPPENS ARBEJDE FØR BLOKADEN

Til at varetage de langvarige forhandlinger med kommunen om Byggeren dannedes "Støttegruppen for Byggeren".

Denne gruppe bestod af forældre, pædagoger og folk fra Nørrebros Beboeraktion i Blågårdsgade (NB-B).

Men ingenting hjalp.

Selv om flere organisationer forsøgte at få en indpasning af Byggeren i nybyggeriet, holdt kommunen stædigt fast på, at Byggeren skulle væk.

Kommunen ville kun være med til at flytte Byggeren et andet sted hen, hvorved arealet skulle reduceres til en tredjedel af tidligere. Samtidig ville kommunen give Byggeren status af fritidsklub, så den mistede sin åbenhed. Og det var netop åbenheden, der var så vigtig for indvandrerbørnene og kvarterets øvrige institutioner.

Dette skete på trods af, at Støttegruppen gennemførte to underskriftsindsamlinger, der slog fast, at beboerne ønskede Byggeren, hvor den lå.

57 ud af 60 indvandrerforældre skrev under til fordel for Byggeren.

2.564 beboere i Sorte Firkant skrev under til fordel for Byggeren. Dette var godt halvdelen af samtlige husstande og svarede til 80% af de adspurgte.

Men lige meget hjalp det.

Byggeren skulle vige for et socialt byggeri, der ville få en husleje, ingen nørrebroer ville kunne betale.

Samtidigt arbejdede Støttegruppen med at organisere en blokade af Byggeren, når kommunen, som forventet, ikke ville give efter for Byggerens store succes og således ikke ville ændre byggeplanerne for Sorte Firkant. Der blev nedsat arbejdsgrupper, der skulle planlægge blokaden og tage kontakt til fagforeninger.

Der laves en lysbilledserie og en børnebog, der fortæller om Byggeren.

I februar 1980 meddelte kommunen så sit ultimatum, der kun kunne føre til en konfrontation. Enten giver man plads for byggeriet på en tredjedel af arealet, hvorefter resten kan få lov til at ligge et år, eller også kommer kommunen og rydder hele Byggeren inden 1. april. Dette blev gjort i vished om, at vi ikke ville opgive Byggeren for et løfte om to tredjedele Bygger i bare et år fremover.

Op til den 24. marts, hvor kommunen meddelte, at nu ville de rydde halvdelen af Byggeren, rustede forældre, pædagoger NB-B, Folkets Hus og mange andre, både fra Nørrebro og andre bydele sig til den kommende blokade.

FOLKETS HUS ER MED I KAMPEN

Folkets Hus et kultur- og beboerhus, som beboere og slumstormere i forening "besatte" i september 1971. I denne fabriksbygning fra 1914, der skulle have været revet ned, fik Sorte Firkants beboere et tiltrængt sted, hvor de på eget initiativ kunne skabe nogle aktiviteter. Igennem årene har beboerne malet og istandsat Huset på mange måder. Ligeledes er mange af møblerne foræret til Huset af beboere i området.

Huset er det eneste i landet, der fungerer helt uden kommunal indblanding og uden tilskud fra kommunen. Gennem vore egne initiativer har vi sparet kommunen for millioner af kroner.

Men det har holdt hårdt. Mange gange har huset været truet.

Ustandseligt har vi forhandlet med de kommunale politikere for at få lov til at beholde et hus, der ikke koster dem en krone. Men hvor kommunen så til gengæld heller ikke har indflydelse på aktiviteterne.

Vi har overlevet ni års trusler om nedrivning og er i dag efter Byggerens ødelæggelse i

kraft af Folkets Park det eneste beboerskabte Hus og grønne område i Sorte Firkant.

Men vi er også truet af byfornyelsen og kommunens planer om, at fjerne alt, hvad der er selvskabt. Politikerne vil erstatte Folkets Hus med et tilbudshus, hvor vi kan blive sat i gang eller underholdt af pædagogisk personale.

Folkets Hus har ofte været aktivt i kampen for et bedre miljø i Sorte Firkant, men uden at tage politisk parti. Der er plads til alle - sådan da - i Folkets Hus.

På et beboermøde blev det besluttet at støtte Byggerens kamp, så godt vi kunne, på Støttegruppens betingelser. Intet var mere naturligt. Dette meddelte vi Støttegruppen, således at vi kunne indgå i planerne for blokaden af Byggeren.

Vi tilbød at holde Folkets Hus åbent døgnet rundt, så folk kunne overnatte i huset og samtidig ville vi sørge for bispisning og kaffe og te til blokadevakterne. Selvfølgelig kunne Folkets Hus også bruges til at holde fællesmøder i, samt til andre møder, hvis det skulle vise sig nødvendigt.

SØNDAG DEN 23. MARTS DAGEN INDEN BLOKADENS START

Søndag eftermiddag sidder jeg til spillemandsarrangement i Folkets Hus. Stemningen er god, og der er mange mennesker. Da musik og dans er kommet godt i gang spørger Mikkell, om jeg vil med til møde om Byggeren. DKP på Nørrebro har indkaldt til et sidste møde, da de godt er klar over, at de er kommet i en presset situation. Det var første gang, at Folkets Hus blev bedt med til møde om situationen.

For mig bliver det et spændende møde. Fronterne trækkes op. DKP (som danner flertal sammen med Socialdemokratiet i Københavns Borgerrepræsentation) går ind for den flytning af Byggeren, der reelt betyder Byggerens nedlæggelse. De vil på den

baggrund have os til at opgive blokaden næste morgen og sammen arbejde på en alternativ løsning.

Mødet opløses uden resultat, alle har selvfølgelig taget stilling på forhånd.

Det er tydeligt, at vi står stærkest.

Søndag aften afholdes så et kort instruktionsmøde inden blokaden næste morgen.

Arbejdsopgaverne bliver uddelt, og vi ønsker hinanden held og lykke.

MANDAG DEN 24. MARTS

BLOKADEN INDLEDES

Mandag morgen går det løs.

Vi starter tidligt med at lave kaffe og morgenmad i Folkets Hus til de forhåbentlig mange mennesker, der skal komme til formøde klokken fire.

Fra klokken fire af begynder det at vrimle ind med mennesker. Cafeen i Folkets Hus bliver hurtigt fyldt. Næsten alle fremmødte er usikre på situationen, ingen ved, hvad der vil ske i løbet af denne dag, hvor vi skal blokere for arbejdere og politi. Der bliver drukket kaffe og te i litervis og spist morgenmad i lange baner, det letter lidt på nervøsiteten. I cafeen får de fremmødte en kort instruktion om, at ingen går ind på Byggeren før i allersidste øjeblik før politiet kommer. Der uddeles kæder til de folk, der skal lænke sig fast til husene på Byggeren, og der uddeles masker med citron imod tåregas, hvis politiet skulle bruge dette middel.

Kun få melder sig til disse særlige opgaver, de fleste er bange for at blive fanget af politiet og gennembanket. Historier om politivold fra Fragtmandshallen og BT-konflikten svirrer rundt. Så man vil helst gemme sig i den store grå masse.

Jeg er glad for at skulle stå og lave te og kaffe. Så behøver jeg ikke at føle, at jeg svigter, når jeg ikke tør melde mig til at lænke mig fast, når politiet kommer.

Før arbejdernes mødetid går alle ned og blokerer de to indgange til Byggeren. Vi er langt over tusind mennesker, og stemningen er høj. Sikkerheden i at være mange mærkes overalt.

Ved blokaden kommer arbejderne, de afvises og går hjem igen. BMS-kranen, der skal flytte barakbygningerne ankommer også.

Den holder et par timer i Stengade, hvorefter den kaldes hjem igen.

For at politiet skal have rygdækning til senere overgreb, skal vi tvinges til at foretage de første ulovlige skridt. Politikerne kan herefter frit anvende politiet.

Vi venter, men politiet kommer ikke på trods af mange meldinger om, at nu er de på vej. Der sker ikke meget ved blokaden. Oplysningerne til folk er sparsomme. Hvis man ikke har været til morgenmøde, er det vanskeligt at overskue situationen. Og uden oplysninger vokser usikkerheden.

Folk samles i smågrupper med vennerne, kun få kontakter andre grupper for at få de sparsomme oplysninger, der er.

Der er travlt i Folkets Hus.

Vi når ikke at deltage meget i blokaden, da det er vigtigt at lave kaffe, te og mad til blokadedeltagerne. Vi må overtale os selv flere gange for at blive i køkkenet, alle har lyst til at være med og mærke stemningen. Vi har ikke planlagt meget, blokaden vil nok kun vare et par dage, så har politiet ryddet det hele. Det bliver en dejlig dag, vi får lavet både frokost og aftensmad og er til sidst smaddertrætte.

Men alle føler og viser en solidaritet og et samarbejde. Vi har fået en funktion og et ansvar for en del af kampen, og vi føler os meget fælles om denne opgave. Ideerne blomstrer op og føres ud i livet.

Om aftenen holder vi fællesmøde, et møde præget af uvished og usikkerhed. NB-B ved ikke, hvad der vil ske, og der kan ikke røbes for mange planer. Vi er ret sikre på, at politiet har folk med til mødet.

Dagens begivenheder trækkes op, og der bliver aftalt, at der skal mobiliseres gennem telefonen til næste morgen.

Mange sidder tilbage med en følelse af, at de er alt for dårligt informeret, mange tror ikke på, at NB-B ikke har flere oplysninger, der kan siges til blokadevagterne.

Natten igennem er stemningen høj. Mange bliver i Folkets Hus, politiet kan jo komme tidligt næste morgen, og så er det bedst at blive. Musik og sang gør denne nat i Huset til en oplevelse. Alle styrker hinanden til en solidaritet, der kun kan opstå gennem en fælles kamp og et fælles ønske om at kæmpe for Byggeren.

TIRSDAG DEN 25. MARTS, STADIG SKER DER INGENTING

Telefonkæden har været i gang, og igen kommer en del folk, men langt færre end i går.

Lidt af nyheden er gået af, og mange kan ikke tage fri fra arbejde flere dage i træk.

Stadig sker der ingenting.

Der er ingen tegn på politiet, men mange rygter og "falske" meldinger svirrer imellem folk.

Selv om arbejderne på byggepladsen, der ligger ved siden af har fri adgang gennem blokaden, bliver flere lastbiler nøje undersøgt. Alt er under mistanke.

Dagens "højdepunkt" kommer, da en gummiged udefra sætter fart på og forsøger at

køre gennem blokaden. Folk flytter sig ikke og flere kommer op på skovlen. Der er larm og skrig, og føreren bliver tvunget til at standse. Folk er vrede, nerverne spændte, og føreren føler sig truet. Forruden ødelægges med en sten, og panikken griber føreren. Det er lige før, at han slå løs på folk uden for med en svensknøgle.

Heldigvis dæmpes gemytterne og gummigeden kører ind. Hvis han havde spurgt først var han kommet forbi uden problemer.

Hans "vanvittige" forsøg skaber lidt opmuntring. Der har været brug for blokaden. Vi føler os mere betydningsfulde og stærke.

Den meget tamme dag betyder, at der sidst på dagen ikke er mange mennesker tilbage ved blokaden.

ARBEJDET I FOLKETS HUS

I Folkets Hus holder frustrationerne sit indtog. Troen på, at vi kun kan forsvare Byggeren med en massiv blokade stikker dybt i os alle, så da der tirsdag aften mangler folk ved blokaden, er det svært at se vigtigheden af at lave mad til de mennesker, der holdt ud ved blokaden i stedet for at tage hjem til spisetid.

Heldigvis overhører de fleste i vores gruppe frustrationerne, der delvis stammer fra trætheden. De mest overtrætte bliver sendt hjem for at sove, men det er svært. Alle har lyst til at være med i centrum, nu har man brugt to hele døgn ventende på politiet, så skulle det da bare mangle, at man sov, når de endelig kom.

Efter fællesmødet tirsdag aften, hvor der oplæses støttetelegrammer og -resolutioner, holder vi møde i Folkets Hus gruppen. Her kommer problemerne ved det store arbejde, vi har påtaget os, op til overfladen. Nogle begynder at føle, at de har hele ansvaret for, at alt går perfekt. Dette kan de ikke overskue, og begynder derfor at lægge pres på de af os andre, der har et mere afslappet forhold til blokaden. De forventer, at alle yder en lige stor indsats, og forlanger, at vi alle skal droppe hele dagligdagen for kun at beskæftige os med kampen for Byggeren. Andre får dårlig samvittighed over, at de skal passe arbejde, studie, venner og kærester. Angrebene fløjter gennem luften og ligesådan forsvarene og undskyldningerne, hvad der slet ikke er holdbart i længden. Vi får til sidst skabt en accept af, at alle bruger så megen tid, som de selv ønsker. Vi må stole på, at alle føler kampen lige vigtig. Det er ikke muligt at gennemføre denne kamp på dårlig samvittighed og ved at lægge pres på andre. Vi må bruge det gode sociale

samvær som lokkemad, og så lade alle beslutte, hvordan de vil bruge tiden.

Vi bliver klar over, at vi står i en presset situation, hvor nerverne er på højkant, og hvor trætheden får urimelighederne til at komme tydeligt frem og får problemerne til at virke uoverskuelige. Ingen af os har været i sådan en kamp før, og vi ved derfor ikke, hvordan vi reagerer. Vi kender ikke vores arbejdsopgave på forhånd og har ingen mulighed for at forudse, hvordan vi kan fungere sammen i en så presset situation.

Aktiviteten afhænger af interessen for kampen og af kammeratskabet og de gode oplevelser.

Om natten får humøret igen en tand opad. Vi har trods alt klarlagt to døgn uden at politiet er kommet, men det kan ikke vare længe nu.

Omkring midnat køber Vagn de første aviser, og klipper alle artikler og notiser om blokaden ud og sætter dem på et stort stykke pap. Så kan de hænges op i cafeen og råde bod på den manglende information til folk, der ikke har været med i blokaden tidligere. Vi kan også fortælle de trofaste blokadevagter noget mere, så vi kan undgå, at de bare føler sig som arbejdskvæg.

Men problemerne er mange.

NB-B har lavet et system med forpostvagter omkring hele Sorte Firkant. Vi kan herigen-nem få rapporteret politiets ankomst til Byggeren og derved vinde et par kostbare minutter til at få folk fra Folkets Hus over til Byggeren.

Vi fra Folkets hus har nu fået overdraget vagtlisterne for disse forposter. Hver time døgnet rundt skal der skaffes fem mennesker til at stå på et koldt og trist hjørne for at holde udkig efter politibiler og -busser, der aldrig kommer.

Som mange andre føler jeg mig meget dårlig til mode ved at skulle hente folk fra blokaden til dette ensomme job. Ofte mangler der udskiftning, så folk i stedet for en time kommer til at stå flere timer, mens de venter på afløsning. Og hvis det ikke er muligt at overtale folk, så føler vi os selv forpligtede til at tage disse vagter. Det tager på humøret og kræfterne.

Heldigvis forlades dette system hurtigt igen og ændres til at faste grupper overtager enkelte poster.

En stor sten falder fra vores skuldre.

For at økonomisere med kræfterne etablerer vi et system med vagtlistor i Folkets Hus. På denne måde er vi i stand til at holde åbent med to mennesker i køkkenet hele tiden uden at overbebyrde os selv. Det betyder også, at vi kan overtage blokadevagtlisterne fra NB-B's informationsbutik i Blågårdsgade, der er "kommandocentral". Det er alligevel i Folkets Hus, at alle folk kommer for at varme sig, drikke kaffe og snakke.

Vi er blevet et samlingssted for blokadevakterne. Vores gruppe er nu udvidet til 25 men-

nesker, og vi er nok til at folk, der får problemer på den ene eller den anden måde, kan træde ud uden at føle dårlig samvittighed.

Folk, der føler sig presset til at komme, kan ødelægge meget af stemningen. Små aggressioner vil komme ud af sidebenene, og utilfredsheden vil brede sig til resten af gruppen og splitte denne. Når blokadevakterne føler sig uvelkomne i køkkenet skyldes det ofte, at køkkenvakterne bliver trætte og urimelige, fordi de har påtaget sig mere arbejde, end de kan klare.

For problemerne i Folkets Hus er sommetider store og går folk på nerverne.

Masser af mennesker kommer farende ud og ind hele tiden. Ungerne har vi ofte svært ved at styre, for der er jo spændende at være i Folkets Hus i denne tid.

Opgaverne med morgenmad, frokost, aftensmad, indkøb og økonomi skal klares.

Det er svært at skaffe blokadevakter. Gang på gang må vi ringe rundt til en række aktive folk for at presse dem til at tage endnu en vagt.

Ungerne, der kan spise og drikke en ufattelig

masse, finder selvfølgelig ud af vores regel om, at alt i Folkets Hus er gratis. Alle betaler efter evne.

Når de så bortfører en hel skål med makrel, for siden at løbe gennem cafeen, oversmurt med makrel, mens de råber: "Fiisk, Fiisk", så skal der et vist overskud til for at se det komiske i situationen og lade være med at tænke på vores trængte økonomi.

Ofte er de gange, hvor jeg har ønsket mig ned til blokaden i kulde og regn. Der virker hyggeligt og fredeligt. Jeg behøver ikke at tage noget ansvar, og er frem for alt ikke nødt til at blive siddende en hel nat. Efter hundrede timer i køkkenet kan jeg godt trænge til at se andet end de samme fire gule vægge.

Men vi skaber selv vores overskud til at klare problemerne.

Gennem et fællesskab, der er varmt og godt, kan vi samle overskud til at klare problemerne med et smil. Vi snakker meget sammen to og to. Vi har tid til at lære hinanden at kende og tid til at koncentrere os om blot at lytte. Mange personlige uoverensstemmelser

klares ved at snakke med begge parter hver for sig. Ofte er det uoverensstemmelser, der udspringer af vores egen trang til at føle os vigtige i en situation, hvor usikkerheden let kan få overtaget.

Vi har alle brug for at føle, at andre synes, at vi hver især gør et stort stykke arbejde.

Og som noget meget rart sker dette uden at nogle forsøger at gøre sig bedre gennem en nedvurdering af andres arbejde. Der er brug for alle, og vi har det godt sammen.

Der er ingen i sådan en blokade, der må tro, at det er "deres" blokade, eller tro, at de er meget vigtigere end andre. Hvis dette sker afskærer vi en stor del mennesker, der vil føle sig udenfor og dårligt behandlet.

På denne måde er Folkets Hus et sted, hvor man bor i denne periode. Det er et sted fyldt med oplevelser, både gode og dårlige, og fyldt med varme følelser for hinanden.

Det er et sted med en varme og solidaritet, der sjældent kan eksistere i vores normale" liv.

LIVET VED BLOKADEN OG PROBLEMER MED AT SKAFFE BLOKADEVAGTER

Onsdag den 26. marts er der stadig mobilisering pr telefon. Stadig er vi bange for at politiet kan komme hvert øjeblik.

Men nødvendigheden af en ændring begynder at trænge sig på. Ikke mange møder op klokken fem. Mange, der ikke har et stærkt engagement i Byggeren eller Folkets Hus er allerede kørt trætte.

Vores forudsætning om, at der skal være mindst ti personer både ved blokaden i Stengade og i Slotsgade smuldrer. Der er ikke så mange mennesker. Med denne ufrivillige udtynding begynder angsten og frygten for politiet at brede sig. Vi mister styrken ved at føle os mange.

Ved aftensmaden i Folkets Hus skal blokadevagterne have noget at spise, og jeg bliver derfor afløst for den blokadeansvarlige i Stengade.

Der er vel en halv snes personer, da jeg kommer. Men da der begynder at forsvinde flere og flere til spisning, øges usikkerheden. Jeg ved ikke helt, hvad der skal ske. Jeg har ansvaret, men for hvad?

Jeg ved godt, at vi "bare" skal sørge for at alarmere den anden blokade og Folkets Hus, men de gamle instruktioner om at kravle op på husene på Byggeren, hvis politiet kommer, spøger endnu. Også mørket og kulden er med til at forstærke tankerne og frygten.

Da vi kun er fire tilbage, og der kører en politibil hen og standser i Prins Jørgens gade, bliver det ikke rart at være der. Det suger i maven af angst og uvished. Så jeg er glad for at blive afløst igen, så jeg kan fortsætte køkkentjenesten. Her fra køkkenet kan jeg bearbejde den frygt, der er helt urealistisk, men som udspringer af manglende erfaring og instruktion. En enkelt politibil betyder intet, og desuden vil politiet nok ikke starte med at slå løs på blokadevagterne.

Onsdag aften er der folkedans i Folkets Hus som sædvanligt.

Vi regner med at skulle hverve en del mennesker til blokaden og til vores egen gruppe. Men nej, der bliver opfordret flere gange, men ikke mange reagerer. Det er nedslående, vi forventede mere, men det er et forkert tidspunkt at forsøge at hverve folk på. Der skal være tid til både at deltage i blokaden og til at danse og spille. Frygten for politiet har nok også sin del af skylden.

Næste dag bliver det rigtigt dårligt vejr. Regnen holder sit indtog, og så kommer der gang i selvorganiseringen. Der bliver skaffet presenninger og stolper fra Byggeren, og fra Folkets Hus kommer vi med forskallingsbrædder indkøbt til et eller andet formål. To tømrere går i gang med at bygge blokadeskur i Stengade, så blokadevagterne kan sidde i ly for regnen. På et par timer er den sag klaret.

Forholdene ved blokaden er igen blevet tålelige til en lang kamp, selv om det møder en vis modstand fra NB-B, der er bange for at hyggen skal tiltrække forskellige sociale og voldelige elementer, der ikke føler noget over for Byggeren.

Samtidigt er de folk, der ikke er faldet fra de første dage, begyndt at lære hinanden bedre at kende. De lange kolde nætter gør sin virkning. Der opstår et hyggeligt samvær, hvor det er rart at deltage.

Men efterhånden som de "faste" blokadevagter kender hinanden bedre, bliver det sværere som enkeltperson at komme et par timer. Det bliver svært at deltage i det hyggesamvær, der ofte drejer sig om "ligegyldige" emner. Uden at være med i gruppen føler mange sig overflødige og at de spilder deres tid, fordi der ofte er langt flere om natten end der burde være ifølge vagtlisterne.

Det er svært at få folk til på forhånd at forpligte sig til en nattevagt ved at skrive sig på listerne. Langt lettere er det blot at vende forbi os se, om der sker noget sjovt ved blokaden.

Vi savner den form for ansvarlighed med at skrive sig på listen, som vil betyde, at flere kunne holde pause og samle nye kræfter.

KONTAKTEN MELLEM FOLKETS HUS OG NB-B

NB-B har organiseret sig i en række grupper, der har forskellige arbejdsopgaver. Kontakt til pressen, forhandlinger omkring pædagogerne på Byggeren, kontakt til fagforeninger, økonomisk styring, foto og lysbilledserie, koordineringsgruppe og mobiliseringsgruppe.

Arbejdet foregår i grupperne og koordineres gennem daglige møder under blokaden. Møder, der tit er meget indholdsløse, fordi der ikke sker meget nyt, og fordi mange grupper undlader at møde op.

Folkets Hus gruppe indgik meget hurtigt i denne gruppestruktur, og vi bliver et mere og mere betydende led i blokaden. Men vi får ikke informationer nok. Hvad der sker er ikke mere indviklet, end at alle kan forstå det med en ordentlig forklaring, og selvom der er grund til at frygte politispioner og aflytning er det klart, at der skal spredes så megen information som muligt.

Men med aflyttede telefoner skabes frygten for politispioner. Vi holder meget hemmeligt for os selv. En lille seddel på telefonen i Folkets Hus hjælper både på hukommelsen og humøret:

“Tal venligst højt og tydeligt af hensyn til ældre efterretningsagenter”

Men nogle folk, der har mange informationer, er meget uvillige til at give dem videre. Det duer ikke. I en fælles kamp er ingen vigtigere end andre.

På trods af mere information bliver NB-B ofte skældt ud i Folkets Hus. Vi føler, at vi har fået det hårde praktiske arbejde med at få blokaden til at fungere.

Oftentimes er vi ladt i stikken med forpostvagter og blokadevagter. Vi kan ikke låse døren

og sove os gennem nattevagten, men må være på mærkerne hele tiden for at klare provokationer og fulde folk, der kommer til blokaden. NB-B er alt for passive. Ikke mange tager blokadevagter, og vi kender ikke grunden. Måske kan vi gennem mere oplysning forhindre de truende uoverensstemmelser mellem blokadevagter og NB-B. Formidlingen af information til blokadevagter, Folkets Hus og andre foregår ved fællesmøder, der i starten holdes hver dag, og siden hen mandag og torsdag. I starten er disse møder rimelige. Blokaden var lige startet og interessen stor. Men hurtigt begynder man at løbe tør for informationer, der kan holde interessen fangen. Fællesmøderne bliver kedelige, hvilket ikke gøres bedre af dårlige ordstyrere. Enkelte møder bruges dog til en generel orientering, hvad der er godt. Nogen gange lægger man så for mange beslutninger ud til fællesmødet. Flere gange bruger NB-B fællesmødet til at beslutte om telefonkæden skal startes dagen efter. Sådanne beslutninger bør nok tages af folk med bedre forudsætninger end deltagere i fællesmødet.

Men informationen bliver vanskeliggjort af, at der er folk fire steder, to blokader, Butikken og Folkets Hus.

Internt i Folkets Hus er det meget lettere at videregive informationer, da vi bare opretter en køkkenbog, hvori meddelelserne skrives. Disse kan vi så give videre til pålidelige blokadevagter.

FREDAG DEN 28. MARTS PÅ VAGT

Efter fællesmødet om aftenen bliver vi i Folkets Hus gruppe opfordret til at tage en forpostvagt i en lejlighed. Vi skal blot kigge efter politiet ud af et vindue ned på gaden.

Jeg tager denne vagt sammen med Lise, fordi vi begge har lyst til at snakke sammen. Adressen får vi oplyst ved at gå hen til en telefonboks og ringe til et ikke-aflyttet nummer.

Vi tager af sted hen ad midnat, parate til en vågen nat, hvor vi skal snakke.

I lejligheden bliver vi modtaget af Per, som vi snakker lidt med, inden han lægger sig til at sove.

Det er en hyggelig lejlighed, her er godt og varmt til forskel fra blokaden. Vi finder en digtsamling frem og læser den sammen, mens vi ind imellem kaster et blik ud af vinduet.

Det er godt at snakke så længe sammen.

Godt nok snakker vi meget sammen i Folkets Hus, men ofte afbrydes samtalerne, når der er et eller andet, der skal ordnes.

Derfor nyder vi roen fuldt ud, samtidigt med, at vi gør et stykke arbejde. Natten går hurtigt og hen på morgenen bliver vi afløst et par timer og får lidt søvn.

Ved nitiden tager vi så af sted til Byggeren med morgenbrød. Vi slår os ned ved blokaden og nyder solen og friheden, ingenting skal vi nå denne lørdag, vi skal ikke sidde indespærrede i et mørkt køkken i Folkets Hus. Humøret er højt og vi synger, på trods af, at vi hverken kan huske versene eller ramme melodien. Men hvad gør det? Sangen er blot et udtryk for livsglæden, der vokser med solens varme.

Hen over middag begynder trætheden at skinne igennem, og Lise vil tage hjem for at sove. Jeg tager med, jeg kan ikke bære at skulle tage hjem til mit boføllesskab, hvor dagen er fyldt med aktiviteter omkring nogle helt andre ting end Byggeren. Det føles helt forkert. Jeg skulle så tilbage til en verden, hvor jeg følelsesmæssigt slet ikke befandt mig. Det er næsten umuligt at snakke med dem derhjemme om mine oplevelser og følelser, de har hidtil ikke deltaget i blokaden og kan derfor ikke forstå, hvad der sker. De kan ikke forstå, hvor dybt det berører mig at deltage her, kan ikke forstå det engagement og

den styrke, jeg henter i Folkets Hus. Derfor tager jeg med Lise hjem. Vi er samme sted i en oplevelsesverden, der opsluger os helt. Vi behøver ikke at bruge ord på følelserne, vi kender dem på forhånd, vi ved hvordan den anden har det.

Vi er begge to dødtrette, men har svært ved at rive os løs fra solens stråler. Det er meget tiltrækkende at blive siddende i solen og lade sig gennembage.

Kun ved at være to om det, kan vi lægge os til at sove på en så dejlig dag som denne.

LØRDAG DEN 29. MARTS STØTTEFEST FOR BYGGEREN

Til støttefesten lørdag aften i Stengade 30 skal der hverves folk til at stå blokadevagt. Så kan de faste folk roligt gå til fest.

Da jeg spørger de fremmødte, om der er nogle, der vil afløse de forfrosne blokadevagter i en halv times tid, er der ikke en lyd at høre. Ingen rører på sig.

Da Arne rejser sig og skælder folk ud, går der så en flok af sted og selvfølgelig langt flere end nødvendigt, hvilket vil gøre det sværere at finde folk senere på aftenen. Men som nogen siger: "Det er vel ikke sandsynligt, at politiet vil komme lørdag aften, når der et fest lige over for Byggeren". Og det har de nok ganske ret i. Vi har bare endnu ikke vænnet os til at tage afslappet på blokaden.

Alligevel bliver jeg noget skuffet, da ingen rejser sig. Trods alt er det mennesker, der er kommet til støttefest, men åbenbart langt mere fest end støtte.

Da så den seddel, hvor de få, der ønskede at være blokadevagt på et andet tidspunkt, er skrevet op på, forsvinder i løbet af natten, så bliver det for meget.

Så kan det være lige meget, vi kan ikke forvente støtte under blokaden, vi må acceptere, at de skal være os selv, der skal køre blokaden til ende. Trist til mode tager jeg så hjem.

SØNDAG DEN 30. MARTS OPRYDNING I FOLKETS HUS

Det viser sig snart, at et samarbejde mellem Folkets Hus og en mere eller mindre fast gruppe af blokadevagter kommer i stand. Mange er faldet fra og denne søndag, hvor der er arrangement om eftermiddagen i Folkets Hus som sædvanligt, stifter jeg første gang rigtigt bekendtskab med nogle af de "faste" folk.

Der ser ikke kønt ud i cafeen. Madrasserne fylder gulvet, og der er ikke blevet fejlet eller vasket gulv i en uge. På bordene står papkrus med kaffesjatter blandet med resterne fra morgenmad og frokost.

Lige før tre, hvor arrangementet starter, ankommer Ejnar, der står for arrangementet. Han farer ud i køkkenet, fægter med krykkerne og skælder ud over at det ser ud ad helvede til.

Efter en uge i køkkenet har jeg lært at tage det roligt i den slags situationer, så jeg spørger bare den flok, der sidder ved et bord og hygger sig, om de ikke vil hjælpe med at

rydde op. "Jo", siger de og fortsætter med at snakke.

Jeg er begyndt at lære dem at kende og ved, at jeg kan stole på dem, men at de selv vil bestemme tempo- og tidspunkt. Jeg skal ikke komme og kommandere.

Fra køkkenet komme så John, nu skal der gøres rent.

"Kan I ikke lige ta' og få ryddet op her i stedet for..." Han skal lige til at skælde ud om dovenskab og ansvar for blokaden, men når det ikke. Alle er gået i gang med karklud, kost og gulvspand. På ti minutter er alt klart. Det er gået så hurtigt, at Ejnar må gå ud igen. Han kan ikke finde ud af, at han ikke behøver at være vred for at få tingene gjort. En respekt for andres måde at gøre tingene på, og en tro på, at de ville gøre arbejdet, havde klaret problemet.

UGEN FRA DEN 31. MARTS OG FREM BLOKADEN KOMMER I MERE FASTE RAMMER

Mandag og tirsdag er der igen mobilisering, men ikke mange møder op. Telefonkæden er blevet brugt for mange gange, folk er trætte af råbene om "Politiet kommer". Stemningen svinger over til, at det nok er overforsigtighed igen.

Jeg bliver også hjemme. Hvis politiet virkelig kom bliver der nok ringet til mig, og på Byggeren er der folk nok til at tage imod. Hvis denne blokade skal fortsætte kan vi ikke alle komme farende hver morgen ved sekstiden. Der vil så slet ikke være overskud til køkkenvagter.

Mit eget arbejde skal også passes, selv om det er noget af en omvæltning at komme fra sammenholdet og den intense stemning i Folkets Hus og så på arbejde. Men det lykkes, selv efter nætter med kun en enkelt times søvn.

Gennem oplevelserne, der dagligt er mange og ofte gode, skabes der en styrke, der giver overskud til en koncentration uden lige. Men jeg er glad for ikke at have fuldtidsjob.

Det er som at leve et andet liv for en tid.

De folk, der deltager meget i blokaden, er nødt til at lægge store dele af deres stille og rolige liv på hylden og får til gengæld en meget stor oplevelse ud af det. Der bliver stillet nye krav, der trækker nye evner frem i folk. Evner, der tidligere har været skjult, fordi der aldrig har været brug for dem. Evner, der kommer frem under en aktion, hvor vi står sammen uden at vurdere på politisk standpunkt og bevidsthed, men hvor vi accepterer og lytter til alle, netop fordi alle folk er vigtige.

Blokadelivet går videre uden at der sker de store forandringer. Vi regner med, at hvis der skal ske noget, så må det blive enten mandag eller tirsdag, ellers kommer Påsken i vejen. Og der sker ikke noget, andet end de sædvanlige fejlmeldinger fra folk, der på vej til Byggeren har set kraner og masser af politibiler.

Fantasien løber ofte løbsk, men vi lærer efterhånden at sortere fra.

Ved blokaden er skurene efterhånden gjort ganske hyggelige, der er kommet bløde sofaer, kakkelovn og bålplads. Dette begynder at

skabe problemer.

Der bliver drukket mange bajere og røget en del hash, hvad der ikke ligefrem ser godt ud i de lokale beboeres øjne. Vi ønsker at holde et godt rygte udadtil, vi ønsker ikke at blive beskyldt for at være en flok "flipper", der bare tror, at det skal være hyggeligt at sidde ved blokaden. Især bajerne medfører, at der til tider er ret megen larm ved blokaden, hvilket ikke gør så meget om dagen, men at spolere de omkring boendes nattesøvn er ikke særlig smart. Selvfølgelig kan vi regne med lidt overbærenhed, men af hensyn til senere støtte er det vigtigt at begrænse generne ved blokaden.

Ved at snakke om problemerne med blokade-folkene aftaler vi, at der ikke må drikkes

eller ryges hash ved blokaden. Hvis man absolut ikke kan klare sig uden, så må man gå et andet sted hen.

Dette begrænser problemerne meget, men selvfølgelig kan det stadig ske, at stemningen bliver for høj. Det er både koldt og blæsende at sidde uden for hele natten.

I Folkets Hus er dette ikke noget problem.

Vores forbud mod narkotika, hash og øl bliver med ganske få undtagelser respekteret og har nok sin betydning for, at vi ikke har problemer i Huset.

I PÅSKEN KAN VI SLAPPE AF

Under hensyntagen til den usikkerhed, der altid vil være, er vi ret sikre på, at der ikke sker noget i Påsken. Alligevel er mange i tvivl, om de skal tage på planlagt påskeferie. Det er blevet svært at forlade blokaden, det er der, vi lever. Det er der, vennerne er lige nu.

Min tvivl var ikke så stor, for jeg havde planlagt Påskeferie med Annette. Men hun sagde fra et par dage inden Påske, så jeg bliver på Nørrebro blandt søde og rare mennesker. Problemet er blot, at mange folk ikke har lyst til at lave et stykke arbejde i Påsken. Det er meget svært at få vagter til påskedagene og -nætterne.

Der er kommet en reaktion på det store arbejde, vi har lavet. Frihedstrangen (og det gode vejr) har meldt sig, køkkenet i Folkets Hus føles som en slags fængsel, hvor ingen har lyst til at sidde.

Flere gange må vi ringe rundt til hele Folkets Hus gruppen, hvilket desværre går ud over dem, der føler sig mest ansvarlige.

Efter endt vagt kan vi så tage på værtshus og slappe af, det er ofte hårdt tiltrængt.

I Påsken skal der være en del arrangementer.

Nogen har taget kontakt til orkestre og grupper, andre har selv meldt sig til at give deres støtte ved at spille. Boder med sandwiches, Byggetrøjer og plakater om Byggeren er blevet organiseret af forældre til børn på Byggeren.

Og heldigvis er vejret strålende. Solen skinner fra en skyfri himmel og sætter endnu en streg under nødvendigheden af at bevare Byggeren også for at bevare lidt af den smule lys og luft, der kommer ned mellem husene.

I Folkets Park foregår mange ting. Teater for ungerne, kampagnegruppen fra Byggeren arrangerer lege og danse for børn og andre mennesker, alt er liv og glade dage. Folkets Hus spillefolk spiller til folkedans. Et par timers tyrkisk musik, specielt til glæde for de mange indvandrere på Nørrebro, bliver det også til. Men mest af alt nyder alle solen, nyder at vi kan slappe af og blive gennemstegt uden pligter og angst for politiet. I den varme forårssol bliver mange af problemerne glemt for en tid. Nu har vi holdt Byggeren blokeret i to uger, stik imod al forventning, og vi føler os styrkede til at fortsætte med nye kræfter. I Malernes Hus i Stengade 30 er der støttefest hele lørdagen, med så stor tilslutning, at mange folk slet ikke kan komme ind. Der er totalt proppet. Heldigvis har Vagn haft kontakt med "Savage Rose" lørdag formiddag, og de tilbyder at komme og spille i Folkets Hus lørdag aften. Dette tilbud betyder, at de folk, der ikke kan

være i Stengade 30 får en lige så stor oplevelse i Folkets Hus.

Søndag spiller "Parkering Forbudt" i Folkets Park, gratis som alle de andre orkestre, og igen er det en kæmpesucces, selvfølgelig. Udover at spille deltager "Parkering Forbudt" meget aktivt i blokaden, både personligt og ved at opfordre deres "fanklub" til at deltage.

Så på trods af problemer med at få aktive folk bliver det allletiders Påske. Vi lærer hinanden betydeligt bedre at kende i Folkets Hus gruppe, samtidigt med at vi også lærer mobiliseringsgruppen fra NB-B at kende. De er nu slået sammen med os.

Bagefter er det dejligt, når andre spørger, hvor vi har været på ferie her i Påsken, siden vi er blevet så solbrændte. Endnu bedre er det at svare: "På Nørrebro, der skinner solen endnu."

DE EFTERFØLGENDE MANGE DAGE

De næste tre uger går på en måde ud i et. Vi får ikke mange nye informationer. Men når der mangler nye informationer, bliver de få usikre, der trods alt er, blæst op til noget meget vigtigt. Samtidigt opstår der rygter i en situation uden nyheder. For at dulme usikkerheden og utålmodigheden har man brug for at der sker noget nyt.

En oplysning om, at en bulldozerfører skal på arbejde i weekenden uden at have fået at vide hvor, skaber rygter om, at det nok er Byggeren, hvor han har arbejdet flere gange. Det fører til at fællesmødet vedtager at sætte telefonkæden i gang til næste morgen.

I Folkets Hus gruppen er vi kommet ind i en fin rytme med vagter. På et tidspunkt forsøger vi at spare så meget på ressourcerne, at vi kun sætter én vagt i køkkenet, men vi må forlade det igen. Vores problemer med børn og unge, der engang imellem truer med at splitte Folkets Hus og os i smådele forhindrer dette. En enkelt køkkenvagt føler sig meget utryk og kan ikke klare situationerne. Det kører altså sådan nogenlunde derudaf, og vores levemåde gennem blokaden bliver dybere grundfæstet i os alle. Jeg lærer en masse nye mennesker at kende. Mennesker, som jeg aldrig ville møde, hvis ikke vi var fælles om denne blokade.

På den måde bliver det sværere og sværere at undvære det fællesskab, hvor jeg får så mange oplevelser og nye situationer, og hvor det er muligt at snakke med andre der har samme oplevelse.

I den daglige trummerum er mine venner ikke engageret i noget på samme måde og de kan derfor slet ikke forstå, hvad jeg føler. Samtidig kan jeg ikke selv engagere mig i alle de dagligdags ting. De problemer, jeg normalt tror, jeg har, virker nu meget små og ubetydelige.

EN MÆRKE­LIG MAND

Otto siger aldrig ret meget. Otto er utryg ved mennesker.

Otto kom og spurgte til klokken, fordi han skulle på socialkontoret. Han sætter sig ind i cafeen for at vente til der bliver åbnet. Otto spiller meget på klaveret i cafeen og hjælper tit med at lave kaffe.

Så kommer endnu en mand ind i køkkenet, jeg har ikke set ham før. Han har meget store ører og meget kort spredt hår på hovedet. Ved første øjekast ser han ikke ud til at være helt "normal".

Han begynder at snakke om mad, om socialkontoret og om at være på druk, helt andre ting, end hvad jeg tænker på i øjeblikket. Jeg kan ikke undgå at høre på ham, og jeg synes i første omgang, at han er noget simpel. Han er så langt fra min verden, at jeg ikke forstår ham.

Jeg fortæller ham om Otto, der venter i cafeen, og at det er Skærtorsdag i dag, så han ikke kan få socialhjælp i dag. Den mærkelige mand kender godt Otto og bliver forfærdet ved at høre det.

"Hvad skal Otto så gøre, nu kan han ikke få penge før i næste uge?"

Han går ind og fortæller det til Otto, og snakker og trøster ham samtidigt lidt.

Jeg bliver helt misundelig på den medfølelse fra et menneske til et andet. Fra et menneske, jeg lige har anset for mindreværdigt, og som så viser sig at indeholde så megen varme og så megen medfølelse, at han selv bliver så dybt rørt ved at høre om Ottos fejltagelse. Jeg har blot slået problemet hen med, at det var bare ærgerligt.

Jeg føler mig meget rationel og tilpasset et

samfund, hvor der ikke er plads eller tid til den dybe medfølelse og ansvar over for andre mennesker.

Da den mærkelige mand, der ikke er så mærkelig endda, kommer ud i køkkenet igen, fortæller han om sig selv. Han fortæller om sit syn på verden.

Han er glad for ikke at tænke over verdens situation hele tiden. Han er glad for at være forskånet for de tanker, som han ved, at han ikke kan klare.

Han er bange for, at han vil tage livet af sig selv, hvis han giver sig lov til at tænke over verdens elendighed.

Alligevel fortæller han mig, at han er bange for atomkrig, bange for atombomber, der vil ødelægge verden. Han er bange for, hvad der er sket efter atomsprængningen på Bikini-øerne, hvor fiskene flyver rundt mellem træerne, og hvor skildpadderne har mistet deres medfødte retningssans og ofte går i døden ind mod land i stedet for mod vandet. Han er bange, fordi han kan se, at verden er ude på et skråplan, hvorfra han ikke kan se nogen redning. Han har ikke de blokeringer, som vi andre har, over for rædsler og undergang, der er helt ufattelige. I et kort øjeblik føles vores blokade og kamp for Byggeren som en uendelig lille del af verdens problemer.

Den mærkelige mands våben mod dette er at drukne sig selv, ved at drikke og lade være med at tænke på al magtesløsheden og kun at holde sig på det overskuelige plan. Herved bliver der frigjort en masse medfølelse og ansvar over for andre mennesker, netop fordi han ikke skal "nå noget" med sit liv.

Den dag lærer jeg meget om mig selv.

Han er et af de mennesker, der siden bliver meget aktiv ved blokaden og som blomstrer op ved denne deltagelse.

NOGLE AF DE MENNESKER, DER DELTAGER I BLOKADEN

Mange forskellige mennesker deltager i blokaden, men efter de første to uger begynder det at blive klart, hvem der vil føre kampen helt til ende på tværs af hidtidig leveform.

Mange mennesker, som Byggeren har en betydning for, mange som kommer jævnligt i Folkets Hus og især mange uden arbejde deltager aktivt.

Men også mennesker, der normalt bliver betragtet som sociale tilfælde deltager ganske aktivt i blokaden. De yder en stor indsats, fordi de pludselig får et fællesskab og et formål. Ødelagte folk blomstrer op igen, og kan overkomme meget mere end til daglig, hvor de ofte ingen funktion har.

Blot ved at give dem et ansvar, en tillid og en glæde ved at de er med, fungerer de bedre end "almindelige" mennesker.

Tænk hvor kunne det være rart, om der altid var sådanne steder, hvor kontaktsøgende mennesker kunne finde andre, der havde tid og overskud til at snakke en hel nat.

Ved at være med i sådan en blokade får man øjnene op for, hvor fattigt København er for den slags åbenhed og medmenneskelighed. Politikerne forsøger konsekvent at ødelægge alt, hvad der kan bruges til dette formål.

For det skal være os selv, der skal skabe noget. At få et kommunalt tilbud om beskæftigelsesvejledning gør kun følelsen af meningsløshed dybere.

NÆTTERNE I FOLKETS HUS

Det er mest om natten i Folkets Hus, at jeg kommer i nær kontakt med mange forskellige mennesker. Vi har natteroen i os, har hele natten til at snakke i, og vi er fælles om problemerne og usikkerheden.

Det er her folk fortæller om sig selv, fortæller om oplevelser, som jeg slet ikke kender til, fortæller om andre måder at leve på.

Det er her folk fortæller om de mange forskellige måder, man kan værere menneske på. Jeg suger til mig, lytter intenst. Jeg har en masse at lære af de mennesker, men jeg kan faktisk ikke selv give dem så meget tilbage. Jeg har en uddannelse som ingeniør, jeg kan planlægge og tage ansvar, men over for disse folk kan det ikke bruges til meget. Det er mennesket inde bag ved de tillærte funktioner, der er brug for i denne sammenhæng.

Kim fortæller i flere timer om, hvordan han har været med ved Todesgadekampene, som jeg kun kender af omtale. Han fortæller om, hvordan han som fjortenårig knægt utallige gange var kravlet ind over hegnet til bygningerne, og om hvordan han hver gang var blevet smidt tilbage. Til sidst vidste betjentene ikke, hvad de skulle gøre ved ham. Han viser en ukuelighed og et engagement, som jeg kun kan beundre. Han har været fuldt og helt med, hvad jeg ved, at jeg vil få svært ved. Jeg er nok for bange for politiet, bange for smerten og for at blive arresteret bagefter.

Jeg vil ikke være den, der står i forreste række over for politiet.

Min verden indeholder ikke en stadig kontakt med vold og smerte.

Godt nok var Kim ikke så gammel under Todesgade, hvad der måske gør en forskel i

politiets behandling af ham, men han viser mig trods alt, at han sidder her og ser meget lyslevende ud. Måske er det alligevel ikke så farligt?

Han fortsætter med at fortælle om sine våben. Han fortæller om, hvordan han har afprøvet dem mod en port i Dyrehaven, og splintret den totalt.

Jeg lytter med, jeg har pludselig fået en chance for at se livet fra en anden og ganske skræmmende synsvinkel.

Han fortæller, som om det er ganske almindeligt, hvordan et sådan projektil kan gå igennem tre betjente. Jeg ved godt, at det hverken vil eller kan han gøre, at det bare er pral og brovtesnak. Men han virker så alvorlig, at det kan være svært helt at forstå. At det bare er den måde, han bruger til at vise sit had til politiet, til samfundets forlængede arm. Han bruger ordene til at stille sig solidarisk med Byggerens kamp, og til at vise, at han vil kæmpe til det sidste.

Han skræmmer mig alligevel så meget, at følelsen af, at det er godt, at han ikke er imod os, strømmer igennem mig, selv om jeg samtidig godt ved, at politiet og Pressen vil bruge folk som ham til at beskyldes os for at være voldelige terrorister.

Jeg ved, at han kan finde på at gå amok, men jeg tror det ikke. Her, hvor der er brug for ham, vil der ikke ske noget, her kan han få en funktion og er ikke nødt til at gøre noget for at vise, at han er et individ. Han er en af de unger, der tidligere har brugt Byggeren, og vil give alt, hvad han har i sig for at beholde den. Hvis han ikke ved, hvad netop Byggeren betyder, så ved jeg snart ikke hvem, der skal vide det.

Anderledes er det med Peter, der volder

mange problemer under blokaden.

Peter er en "social taber". Han har været på institution i tolv af sine sytten år, han har været på børnehjem, opdragelsesanstalt og på lukket afdeling i spændetrøje. Det har skabt en aggression i ham mod alle, der skal bestemme over ham, det er hans måde at klare sig på. Aggressionerne giver sig udslag i trusler og provokationer over for andre. Mit første sammenstød med ham er i Folkets Hus café, hvor nogle knægte driller ham. Og det har de held med. Peter bliver arrig og forsøger at stikke dem nogen på hovedet, men de slipper bort. Peter henter så en lang stok og går efter dem ned på Byggeren. Og jeg efter.

Ved Byggeren får jeg med Arnes hjælp vris-tet stokken fra ham, men han henter bare en ny. Også denne får vi fra ham, men så bliver han aggressiv over for os.

For at undgå at han gør alvor af sine trusler forsøger jeg først at snakke ham fra det, men bliver så nødt til at skifte taktik og lover ham til sidst så mange tærsk, at han vil tilbringe resten af blokadetiden på hospitalet.

Og jeg vinder styrkekampen på trods af, at jeg er bange. Jeg er bare bedre end Peter til at skjule det, og også større end ham, for han er også bange for at jeg skulle tage ham på ordet. Siden har vi mange styrkekampe, men Peter har samtidig fået en slags tillid til mig, hvad der viser sig et par dage efter, hvor han har skubbet lidt for hårdt til et barn, der har sprøjtet vand på ham.

Med to forældre i hælene kommer han og beder mig om hjælp. Vi klarer det, og Peter lover ikke at gøre det igen.

For Peter er bange, han er ikke stærk og stor, og hans trusler er mest et forsøg på kontakt, hvor dårlige reaktioner trods alt er bedre end slet ingen kontakt. Men Peter ændrer sig.

Da han får nogle opgaver er han den, der går allermest op i det. Han henter brænde til blokaden, han sætter plakater op og han sælger støttmærkater i mange dage over hele København.

Han vil gerne holdes i aktivitet hele tiden,

han finder en identitet i det, men vi har svært ved at finde på noget. Og mange er utrygge ved at lave et stykke arbejde sammen med ham, selv om han viser sig som alle tiders kammerat over for de mennesker, der kan lide og acceptere ham.

På grund af en misforståelse med afregningen af støttmærkater kan han ikke få flere mærkater at sælge fra Butikken, hvorefter han går helt amok i Folkets Hus og er meget ked af det bagefter.

Jeg synes at det er synd for Peter, men jeg kan ikke acceptere ham, som han er. Han vil ikke modtage noget som helst fra os. Følelsen af, at jeg ikke er i stand til at lide ham forhindrer mig i at hjælpe. "Hjælpen" bliver så rettet mod at slippe af med ham. "Hjælpen" bliver af medlidenhed og forståelse for hans situation, ikke fordi jeg kan lide ham. Og det er den slags hjælp, der kan gives på institutioner, og som Peter utallige gange har måttet være taknemmelig for. Han reagerer derfor stærkt og uforsonligt på holdningen.

Når Peter er i nærheden er jeg aldrig helt tryk, jeg er lidt på vagt, hvad Peter selvføl-gelig mærker. Og jeg er ikke den eneste. Langt de fleste er utrygge ved Peter, hvilket skaber aggressioner i ham.

Denne utryghed er ved at få flere til at trække sig ud af arbejdet med at få blokaden til at fungere. Specielt nattevagterne i Folkets Hus er svære.

Kun ganske få mennesker er i stand til at tro på Peter og til at acceptere ham som menneske, men disse få når meget langt med ham.

I løbet af blokaden falder han meget ned på jorden og fungerer til slut helt godt.

Et par af dem, der kan lide Peter, er Knud og Annette. De har en indre ro, der giver sig udtryk i, at de ikke viger tilbage for nogen situation.

De virker som om de er i stand til at tro på det gode i alle mennesker, også i folk, der undertrykkes af systemet og derfor reagerer

med vold og aggressioner.

Knud og Annette har en frihed til at gøre, som de gerne vil. De er tilsyneladende ikke bundet af de almindelige tanker om, at tilværelsen skal være sikker og planlagt, at man skal sikre fremtiden gennem uddannelse eller et godt fast job. De lever i dag, ikke i morgen eller om en uge eller til næste sommer, som så mange mennesker altid gør.

Sent glemmer jeg Knud, der danser rundt med en mursten på hovedet, mens han synger, at han har da også sten i hovedet, og det er der da ikke noget særligt ved. De to rockere - ægte drenge fra Stenbroen - der er kommet til blokaden for at skændes og slås, ved slet ikke hvordan de skal tage det. Det ender med at de går. Vel er Knud bange, men han overvinder angsten og klarer situationen på sin helt egen måde.

Alt dette ser jeg fra et vindue i Folkets Hus. Jeg er lige blevet vækket og skal ikke derned. Jeg har ingen erfaringer med rockere, og jeg er bange for at få tæv. Så længe, det ikke er strengt nødvendigt holder jeg mig væk.

Anne, der også er i Folkets Hus, er glad for at hun er kvinde, fordi det ikke bliver forventet af hende, at hun går ned og hjælper med at klare situationen. Hun kan jo ikke slås. Situationen løser sig heldigvis af sig selv, og da de to kommer tilbage er de faldet ned på jorden og sidder og snakker med en fyr, det arbejder på et nærliggende værtshus. Han er vant til at klare den slags situationer.

Annette er en stærk pige. Jeg tror at hun meget sjældent er bange. Hun tror så fuldt og fast på andre mennesker, at hun kan give alle en varme og tryk, der fjerner årsagen til at folk opfører sig truende.

En nat, hvor vi har besøg af Peter, der er stille og rolig, men alligevel truer Knud lidt med en metalrive til altankasser, er hun pludselig alene med Peter. Alle andre er gået hjem, og jeg er en tur nede ved blokaden, lidt urolig ved at have efterladt Annette alene inde Peter. Da jeg kommer tilbage ligger

de begge to på gulvet og løser kryds og tværs, Peter med armen om Annette. Det er en utrolig forandring, der er sket med Peter. Han har det rart, og er ikke aggressiv og på vagt som ellers, men går fuldstændigt op i kryds og tværs'en, som ingen af dem kan løse.

I stedet for at blive stiv og afvisende som os andre, tager Annette ham som et menneske, der har haft det ufatteligt svært i livet, og derfor kan hun opnå en fantastisk kontakt til ham.

Peter falder i en dyb søvn midt på gulvet og sover til den lyse morgen.

Arne er noget for sig selv. Han har en energi og fantasi, som jeg aldrig har oplevet før. Han ordner alt, har forbindelser over det hele og virker på trods af sin unge alder som om, at han har prøvet stort set alt. Han er fri, ingen skal bestemme over ham, og dog er han ansvarlig over for vores kamp.

Til tider organiserer han så meget, at NB-B begynder at tvivle på ham. Fordi de aldrig ved, hvad han kan finde på.

Arne lever også fra dag til dag, kun med en tro på sig selv som eneste sikkerhedsnet. Næsten alt lykkes for ham, fordi han stoler på, at han slipper godt fra alt det, han kaster sig ud i. Han er vigtigt, han kan snakke med alle og overtale dem til at gøre, hvad han mener er rigtigt.

Jeg bliver meget gode venner med Arne. Og sådan kan jeg blive ved.

Masser af forskellige mennesker er med i blokaden. Jeg har taget nogle få ud, fordi de gjorde størst indtryk på mig, men kunne let have suppleret med Hans, der er stille og rolig og altid til at stole på uden at stille krav til andre. Han var ofte at finde hele natten ved blokaden.

Bent har været med ved Todesgade og er dybt engageret i blokaden. Da det hele var forbi måtte han tage ud af byen i længere tid. Han var helt ødelagt.

Og så os selv fra Folkets Hus.

Vi lever i et fællesskab og et samvær, som jeg ønsker kan blive ved. Vi fortæller hinanden alt, trøster i kærestesorger, giver knus og opmuntrer hinanden til at yde et kæmpe stykke arbejde.

Hvis der er problemer af nogen art, kan man komme i Folkets Hus og snakke om dem. Selvfølgelig har vi skænderier, men det er ofte på grund af trætheden, og altid bliver det rettet op bagefter. Hvor er den tid rar og krævende.

Tit og ofte kan jeg selv ønske, at jeg kunne få mere tid til at være ved blokaden om natten, men vi har svært nok ved at finde vagter til køkkenet døgnet rundt.

Hvis ikke vi holder Folkets Hus åbent vil vi hurtigt miste den faste flok, der laver et stort arbejde og så kan vi måske blive nødt til at opgive blokaden inden vi opnår resultater overhovedet.

Jeg føler mig accepteret af alle, føler at jeg udfylder en plads. Og netop at føle mig accepteret, som jeg er, er fantastisk rart.

Jeg beundrer de mennesker, der er så umiddelbare. Jeg har selv svært ved at gøre det samme, men jeg forsøger at bekæmpe min indlærte modstand mod at leve på en anden måde.

Gennem hele blokaden er en masse fordomme blevet hevet frem, og der er sat nogle gevaldige spørgsmålstejn ved dem.

Jeg kunne unde mange at få den oplevelse af, at alle mennesker er mennesker på hver sin måde. Jeg kunne unde mange at opleve sig selv som menneske på lige fod med andre, ikke overlegen for at opnå en bedre position i samfundet, og heller ikke med mindreværdskomplekser, der skabes af de overlegne og af samfundets unaturlige normer for, hvordan vi alle "bør" opføre os.

Dette fællesskab og disse oplevelser er meget afgørende for, at vi i Folkets Hus kan gennemføre en lang og sej blokade.

Vi kommer til Byggeren og Folkets Hus af lyst, fordi kampen er vigtig, fordi der er rart at være. Vi er ikke pressede af andres krav eller af dårlig samvittighed over at man bør være med i kampen.

HVOR VAR VENSTREFLØJEN?

Oplevelsen af, hvilke mennesker, der ydede det vigtigste arbejde i forbindelse med blokaden, skabte frustrationerne over den danske venstrefløj. Hvor blev den af, da det var praksis, det gjaldt?

For det var folk, der ikke skulle diskutere sig til alting, det var folk, der havde mærket uretfærdigheden på deres egen krop, der drev det praktiske arbejde omkring blokaden. Det var folk, der ville gøre et stykke arbejde for en sag, der var vigtig, her var chancen for at kæmpe mod den evindelige undertrykkelse.

Hvor var de universitetsstuderende, seminarieeleverne og mange andre, der til daglig

kalder sig socialister? Forventede de, at der altid skal ske noget, når man tilfældigvis har plads i sin kalender?

En kamp som Byggerens kamp var vigtig, fordi den kunne samle sympati. Det var ikke noget med at være "aktiv" i tre aftener om ugen, og så ellers føre et kaffe- og tedrikkende liv, hvor alt ligger i faste rammer. Det var blokadevagter i regn og kulde, om natten og tidligt om morgenen. Men hvor meget vil folk egentlig ofre af de ting, som de føler sig bundet af, men som de selv i større eller mindre grad har bundet sig til?

TYVERI FRA FOLKETS HUS

Det er ikke altid lige let at have åbent i Folkets Hus hele døgnet. Der kommer mange folk, vi ikke kender, men som vi må stole på.

En morgen, da Svend vågner, bliver han panikslagen. Hans pung er stjålet i løbet af natten. Han lagde den i soveposen, men den må åbenbart være gledet ud mens han sov. Vi mener at vide, hvem der har taget pengene, men vi kan ikke gøre noget. Han er forsvundet og at melde ham til politiet er det sidste, vi kan finde på.

Ved fællesmødet om aftenen samler vi så ind til Svend, men der er stor uenighed om dette. Mange mener, at det er Svends egen skyld, han kan lade være med at tage så mange penge med, og vi kan ikke holde indsamling hver gang noget forsvinder. En båndoptager er ødelagt af to rockere, flere soveposer er sporløst forsvundet osv.

Alligevel får Svend halvdelen af sine penge igen, og så bliver det ved det.

TYVERI FRA BYGGEPLADSEN

Der er tidligere stjålet forskellige småting fra byggepladsen, men intet af særlig værdi. En byggeplads midt i Sorte Firkant er mere udsat end andre byggepladser, hvor der almindeligvis stjæles for ret anseelige værdier.

Solen skinner, og blokadevagterne slikker solskin, mens de hyggesnakker lidt. Så kommer en ti - tolv knægte, nogle er kendinge fra Byggeren, og kravler ind over hegnet til byggepladsen. Nu skal det udnyttes, at der ikke er vagt i weekenden.

Godt nok er der vagthunde, men dem har ungerne fodret med leverpostejmadder, og de gør ikke en kat fortræd.

Arne forsøger at stoppe knægtene, men han er ene om det. Stemningen er week-end sløv og tyveri må jo være politiets problem.

Knægtene kommer ud over hegnet igen med armene fyldt med værktøj og et par dyrt udseende instrumenter. En kasse bajere er fundet i et skur, og telefonboksen er brækket op.

Igen forsøger Arne at stoppe dem, han truer dem og forsøger at overtale dem til at lægge godset tilbage, men hvad kan én person stille op over for så mange, der ydermere kommer

med stjalne økser og hamre?

Stadig rører ingen andre sig. Ingen har en skid ansvar for, hvad der sker på byggepladsen.

Sammenholdet har vist sig at være ret lille, ingen følger Arnes forsøg, og han må temmelig modløs give op. Han føler sig svigtet i et forsøg på at forblive gode venner med bygningsarbejderne, et forhold vi senere kan få god brug for.

Vi må vise os ansvarlige over for, at den slags ting ikke sker. Det er de fleste i princippet enige om, men når det kommer til praksis er initiativet ikke stort. Man vil ikke udsætte sig selv for risiko, hvis det kan undgås. Blokaden består af tilfældige mennesker, der ikke altid tænker på forholdet til beboerne, og heller ikke på blokadens direkte formål.

For at holde bygningsarbejderne skadesløse tilbyder NB-B at betale deres personlige tab, mens resten må være et forsikringsspørgsmål.

Det er faktisk utroligt, at der ikke sker mere.

KAPELVEJSLØSNINGEN

For Gud ved hvilken gang er Byggeren blevet diskuteret i Borgerrepræsentationen. Socialdemokraterne er endnu engang kommet med deres forslag om overflytning til Prater-karréen, hvor der ikke er plads, og hvor den åbne byggelegeplads skulle ændres til en lukket fritidsklub. DKP er så kommet med et "nyt" forslag om at flytte Byggeren til Kapelvej, hvor man lige kan skrabe en plads sammen, der er meget mindre end Byggerens areal. At der faktisk ligger en legeplads i forvejen kan man ikke tage så tungt. Den kan så flyttes.

Dette forslag får tilslutning fra socialdemokratiet, der her ser en mulighed for at få en "blød" løsning af konflikten. Vores blokade har fået Pelle Jarmer til at fravige sin mening om, at der slet ikke skal være nogen Bygger på Nørrebro. Vi har allerede vundet lidt. Vi skal nu tage stilling til, om vi vil kæmpe videre for Byggeren eller gå ind i et samarbejde for at stille krav til den nye "Bygger". Vi har herigennem en teoretisk mulighed for at sikre størrelse og status, og at de nuværende pædagoger bliver genansat. Dette siger Pelle Jarmer klart nej til, han har tidligere fjernet institutioner, fordi han ville af med personalet, som ved Stærevænget.

Den nat har jeg vagt sammen med Bent. Bent fortæller om Todesgade, om den fem måneder lange blokade, der krævede enorme kræfter hos alle, der var med. Undervejs havde tre rockergrupper hver især krævet deres ret til at bruge blokadeskuret. Dette var dog blevet løst efter forhandlinger, da der et par gange havde været begået hærværk på bygningerne.

Bent er bange for, at situationen skal dukke op igen, det havde været uhyggeligt med øretæver i luften.

Endnu har vi været forskånet for dette ved Byggeren, men i hvor lang tid? Hvis det sker, har vi ikke mange folk, der kan tage diskussionen op med dem.

Blokaden vil smuldre på grund af folks angst for ballade, og vi vil tabe hele kampen.

På den baggrund sidder vi og diskuterer blokade eller Kapelvej. Og som situationen er, hvor der er få mennesker ved blokaden, hvor vi har vanskeligt ved at få køkkenvagterne besat, og hvor vi har indtrykket af, at NB-B er ved at gå i oplysning på grund af for meget arbejde til for få aktive, er vi meget tæt på at opgive det hele. Det er lige før, at vi overtaler os selv til at tro, at Kapelvejsløsningen er næsten så god som Byggeren. (Hvis man kigger forbi i dag, kan alle se, hvor meget vi tager fejl).

Vi glemmer, at vi sådan set har vundet Kapelvejsløsningen, hvis vi skulle tabe Byggeren. For en gangs skyld har socialdemokraterne forpligtet sig så meget, at de ikke kan løbe fra deres løfter.

På fællesmødet mandag diskuteres Kapelvej vildt og inderligt. En hel del er ved at opgive Byggeren og arbejde videre med Kapelvej. De mener ikke, at vi kan klare blokaden ret meget længere.

De fleste er stemt for, at vi skal kæmpe videre, der er ikke noget alternativ til Byggeren. Hvis vi mister Byggeren har vi ikke kun mistet en byggelegeplads for børnene, men også det næstsidste åbne område i Sorte Firkant. Folkets Park er det sidste.

Diskussionen trækker i langdrag og standses, fordi det er forældre og personale, der har det afgørende ord i denne sammenhæng. De skal først holde møde senere.

Denne udskydelse er meget barsk. Det er endnu sværere at holde gejsten oppe, når vi ikke ved om det hele er forgæves. Og med den vanskelige situation med blokadevagter er en udsættelse af beslutningen i en uge en røvrending af os, der ikke kan tillade os at blive væk i bare en dag. Vi er mange, der mener, at når vi kan ofre så meget tid og arbejde på blokaden, så kunne forældre og pædagoger og NB-B godt indkalde til møde næste dag. De må da også ofre lidt af deres tid på blokaden.

Det viste sig, at man allerede havde besluttet sig til videre blokade, men på grund af uoverensstemmelser i NB-B bliver beslutningen trukket ud og ikke meddelt til os i Folkets Hus.

Vi startede på at ville kæmpe for Byggeren, hvorfor skal vi så fravige det igen. DKP's forsøg på at tage æren for en ny Bygger har været fremme flere gange før. Alle, næsten, er enige om, at vi skal kæmpe videre. Det giver nye kræfter og betyder også, at forældre og NB-B går lidt mere aktivt ind i det praktiske arbejde med at være blokadevagter.

FORHOLDET MELLEM NB-B OG BLOKADEFOLKENE

Et problem i forhold til beboerne er larmen om natten. Blokadefolkenes tilværelse vendes ofte helt på hovedet. Man har brug for at udfolde sig på andre tidspunkter end almindelige mennesker, der som regel sover om natten. Det er vist ikke helt til at undgå, at en fyr begynder at tromme på en affaldsspand i timevis om natten, og at et par gutter finder på at skulle bygge et nyt blokadeskur kl. tre om morgenen.

Vores system med blokadeansvarlige forhindrer i udstrakt dette, der er blot ikke nok folk, der vil påtage sig denne lidt bussemandsagtige pligt. Selv blokadeansvarlige kan rives med af den ofte meget fine stemning om natten.

Sammenholdet vokser, når mørket står tæt om blokaden, og alle andre ligger og sover trygt og lunt i deres senge.

Også dette er medvirkende til at splittelsen mellem de faste folk på blokaden og NB-B bliver tydeligere og tydeligere.

Blokadefolkene føler sig uden for alle beslutninger, føler, at blokaden er for centralstyret, hvad der i høj grad skyldes manglende styring og ledelse.

Mange fra NB-B mener modsat, at blokadefolkene er udisciplinerede og ikke er sig deres ansvar bevidst.

I Folkets Hus står vi midt mellem de to parter. Vi får oplysninger fra NB-B, men kan alligevel drages mere ind. Samtidig kender vi blokadevagterne, hvad NB-B ikke gør. Vi fortæller vores oplysninger videre til de faste blokadevagter, for hvis vi ikke kan stole på dem, så vil vi hurtigt køre det hele i sæk. Hemmelighedskræmmeri betyder, at mange ikke kommer mere, fordi de føler sig dårligt behandlet.

Fra NB-B's side tager man fat på problemet ved at nogle folk tager blokadevagter for

at holde øje med og styre "de urolige elementer". Men det lykkes ikke særlig godt. En blokade kan ikke fungere på en meget streng disciplin. Det er bedre at gøre en indsats for at få beboerne til at acceptere, at det er smaddersvært at få folk til at være med ved blokaden, hvis der ikke er hyggeligt med sang og spil og bajere i ny og næ. Uden den sociale kontakt var vi blevet splittet, som kommunens ventetaktik går ud på. Og så havde der kun været de meget engagerede folk tilbage. Mange andre ville føle sig udelukket.

Det er jo ikke det samme, vi slås for alle sammen. Kampen mod undertrykkelsen og formynderiet i samfundet er blevet samlet i kampen for Byggeren.

På denne måde er der efterhånden gået fem uger med en masse oplevelser. Fem uger, hvor jeg levede en anden slags liv end jeg plejer. Fem uger, hvor interessen for blokaden svingede meget, og hvor det til tider var et hestearbejde at få det til at fungere.

Fem uger, hvor mange forskellige mennesker har lagt et arbejde i planlægning, blokade, arrangementer, indkøb og hundreder af andre ting, og hvor det viste sig, hvem der var med til at tage det store slæb, når det kneb mest. Det har været fem uger, hvor jeg har lært og oplevet utroligt meget.

TIRSDAG DEN 22. APRIL FØRSTE POLITISTORM

Telefonen ringer. Telefonkæden er i gang igen.

En stemme fortælle stille og roligt, at nu står politiet altså på Byggeren.

Jeg ringer videre til de næste i kæden, men tror alligevel ikke rigtigt på meddelelsen.

Det blev sagt alt for roligt efter alle de ophidsede blinde alarmer. For at sikre mig ringer jeg til Hanne, der bor lige over for Byggeren. Også hun fortæller, at der står adskillige hundrede betjente lige neden for vinduet, og at arbejdere er ved at køre en kran fra BMS ind på Byggeren. Så går det ellers hurtigt i taxa ind til Byggeren.

På Byggeren er synet overvældende.

Godt nok har jeg set billeder fra Todesgade, men på billederne var det aldrig gået op for mig, hvor mange betjente, der egentligt var. De er overalt i dag og har dannet kæde om hele Byggeren. Inde på pladsen er kranen i gang med at flytte barakkerne fra den ene halvdel af Byggeren til den anden.

Omkring Byggeren, men uden for politiets kæder står mange mennesker, men uden at gøre andet end at råbe op og skælde ud. Næsten alle er passive.

Da jeg går lidt rundt, møder jeg mange, jeg kender. Så opfordrer en mig til at gå med om på den anden side af byggepladsen og så storme Byggeren fra den side, men vi skal være forsigtige, der er mange civilbetjente blandet med mængden. Jeg får at vide, at jeg kun skal gå med, hvis jeg kan holde resten af dagen fri, vi kan let risikere at blive arresterede. Men på den anden side og på byggepladsen er der ikke posteret politi.

Jeg føler mig meget dårlig tilpas ved at skulle gøre det. Jeg er bange og mine knæ ryster og alligevel må jeg sige ja. De andre tør jo godt være med. Og hvis det ikke skal ende som Todesgade, hvor folk først var aktive og blokerede, da husene blev kørt væk, så må nogen gøre et eller andet.

Pludselig bliver det klart, hvor vigtigt det er, at jeg har deltaget så meget i blokaden.

Jeg kender mange mennesker, som jeg stoler på. Og jeg forstår hvorfor de folk, der er kommet i dag ikke kan gøre meget. Alene er det meget svært at udrette noget.

Jeg kan se, hvor forkert det var, når folk

undskyldte deres manglende deltagelse i blokaden med, at de nok skal være der, når politiet kom.

Det er ofte de folk, der har været med i længere tid, der tør og kan tage et initiativ til aktivitet.

På den anden side er posteret to civilbetjente med walkie-talkies. Og der er masser af tid til at rapportere, at der er ved at ske noget.

Folk kommer meget langsomt gåendeovre fra den anden side af Byggeren. Mange er øjensynligt bange, som jeg er.

Jeg holder mig bagest, jeg har ikke mod til at være først, men følger hurtigt med, da de andre springer over hegnet med malingposer i hænderne.

Inde bag politiets kæder sidder stadig de to blokadevagter, der til morgen er blevet overrasket af politiet. De har bare fået lov til

at blive siddende, alle vores tanker om tæv, hvis politiet kom, er gjort til skamme.

Men to vagter er jo heller ikke nogen trussel. På byggepladsen står en elementvogn parkeret. Vi kravler op på den, så vi kan springe ind over plankeværket til Byggeren. Men det er der ikke megen ide i. På den anden side står en flok betjente klar til at tage sig kærligt af os.

For dog at gøre noget giver vi os til at rive et lille stykke af plankeværket mellem Byggeren og byggepladsen ned, hvilket bliver mødt med arrige knytnæveslag fra betjentene på den anden side. Det lykkes kun at rive en enkelt plade løs, så kan vi se endnu en skovvogn med halvtreds betjente komme til forstærkning. De går gennem folkemængden, uden at nogen benytter sig af uroen til at komme os til hjælp. Vi bliver hurtigt fjernet og ført uden for politikæden, ikke brutalt, kun nogen få bliver ført i førergreb ud.

Efter denne oplevelse bliver jeg sikrere på mig selv, det er alligevel ikke så farligt at gøre noget for at forsvare Byggeren.

Jeg får at vide, at man vil forsøge at spærre Nørrebrogade for at sprede politiet, og en del mennesker forlader den passive rolle foran blokaden af Byggeren.

Nu skal der ske noget aktivt.

På Nørrebrogade tager nogle initiativ til at stoppe trafikken, mens mange andre ikke tør være med. Mange står som tilskuere på fortovet, hvad der heller ikke er uvæsentligt.

Vi kan mærke sympatien for det, vi gør. Og samtidigt får vi gjort folk opmærksomme på, at der sker noget her på Byggeren.

Dette meget simple træk står politiet afventende over for, de har vist ikke ventet, at vi kan samle så mange mennesker på en ganske almindelig arbejdsdag. Politiet går så i gang med at fjerne folk fra kørebanen. Det er ikke svært, vi er ikke vant til situationen og kan ikke gøre fjernelsen særlig vanskelig. Mange er bange for, hvad politiet kan finde på, måske kommer man til skade.

Jeg sætter mig også på kørebanen med bange anelser. Godt nok har jeg hørt om brutalitet ved fjernelsen af blokader, men jeg kender det ikke. Jeg har ikke selv stået overfor brutaliteten før.

Jeg bliver overrasket over, hvor lidt det gør ondt, da jeg bliver slæbt væk i arme og ben. Igen bliver jeg modigere, igen stoler jeg lidt mere på mig selv.

Når politiet har fået fjernet en blokade, så flytter vi bare 50 meter væk og laver en ny. Og politiet forsøger igen at fjerne os, trafikken er en hellig ko i betjentenes hjerte og samtidig et mobiliserende element for os. Men da en betjent bruger et fingergreb mod Bent, der holder godt fast i mine ben, bliver det for meget. Af Bents ansigtsudtryk og skrig lyder det som om, at han får brækket sin finger.

På Byggeren har kranen afsluttet sit arbejde,

bygningerne er flyttede, det flotte jernalderhus er "desværre" gået midt over under flytningen.

Politiets opgave er færdigudført og de skal til at trække sig tilbage.

Kæderne åbnes fra en side, men opretholdes fra den anden. Forvirringen er tydelig hos betjentene, pludselig er der både folk foran og bagved. Med hjælp fra de hvidhjelmede uroer får de igen oprettet en kæde, der kan trække sig tilbage i "god ro og orden".

Tilbage går det, jeg er kommet i forreste række, angsten er væk. Tilbage er kun en vrede, der får mig til at råbe med de andre: "Ud af Nørrebro" "Ud af Nørrebro"

Vi er samlede nu, vi har fået Byggeren tilbage, godt nok lidt molestreret, men ikke værre end det kan ordnes. Vi føler en fælles modvilje og had mod politiet, der har forgrebet sig på vores Bygger.

Hen over hovederne på os kommer så nogle småsten flyvende og lander for det meste blandt politiet og meget tæt på os, vi er kun centimeter fra betjentene.

En enkelt større sten kommer flyvende.
Hvad vil der nu ske?

At smide med sten nu er helt meningsløst, politiet er på vej ud. Vi opfordrer alle bagved til ikke at kaste. Igen går politiet lidt tilbage. Så kommer endnu en sten.

Politiet trækker kniplerne, vi bliver bange, kun de forreste kan se, hvad der er ved at ske, og stenene var jo kommet bagfra.

Råbene lyder stadig mere angste:

“Tag den nu med ro”

“Lad for helvede være med at kaste med sten”, “nej, nej”

Men lige meget hjælper det.

På et tegn fra delingsføreren angriber betjentene. Ingen af os i forreste række kan komme væk. Presset bagfra er stort.

Hvad der så sker løber forbi øjnene i glimt.

Jeg bliver slået flere gange på skulderen, armen bliver lammet, og jeg er for chokeret

til at gøre noget. Jeg er kommet imellem politiets kæder. Der er betjente på alle sider, så jeg dukker mig ned med hænderne over hovedet for ikke at blive slået. Jeg kan kun håbe på ikke at få klø. Og heldigvis bliver jeg bare smidt til side.

Andre gennembankes, folk, der falder om på jorden, bliver slået af betjente, der stopper op for ikke at være i forreste række.

En skoleklasse, der er inde for at se Byggeren, løbes over ende, flere bliver slået med knipler i forbifarten.

Alle bliver jagtet, os der stod forrest fik ikke en chance for at komme væk.

To gange mere angriber politiet, før de trækker sig ud på Nørrebrogade og kører væk.

I dag oplever mange politiets vold på nært hold.

Beskrivelserne fra Fragtmandshallen og andre steder, hvor politiet også brugte kniplerne, bliver pludseligt levende. Nu kender jeg volden.

Da chokket over det skete har lagt sig, kommer hadet og trodsen. Den trods, det fylder

mange, og får folk til at gå mod politiet igen, der får folk til at hade dem, der får folk til at råbe fascister og nazister og meget andet efter betjentene.

Den trods, der udspringer af en såret retfærdighedsfølelse.

På Byggeren er husene allerede ved at blive flyttet tilbage til deres oprindelige plads.

Kommunens arbejdere brugte kran, men vi flytter husene tilbage på en times tid ved at bruge telefonpæle til at trille dem på. Når vi er så mange, så er det ikke svært.

På grund af min arm, der ikke kan løftes, kan jeg ikke være med. Jeg føler mig samtidigt stolt over, at jeg var i forreste række, det er en rar følelse.

Byggeren bliver genrejst ved et samarbejde, der er dejligt at opleve. Alle vil være med, alle er glade, mange sidder og synger eller spiller.

Den eftermiddag og aften er der hyggeligt på Byggeren. Vi har vist vores styrke.

Og hvor bliver der grinet meget af Pelle Jarmers udtalelse om, at han ikke havde regnet med, at vi ville flytte husene tilbage mod en "lovlig" beslutning.

Men blokaden skal fortsætte og helst forstærket i forhold til tidligere: I dag havde politiet overrasket os, med kun fire personer på blokadevagt.

Nogle fra Folkets Hus gruppe forsøger at hverve folk til at tage blokadevagter, men succesen er ikke stor. Mange føler, at nu har de brugt en hel dag mod politiet, så kan de ikke bare overskue at tage et par blokadevagter i den kommende uge.

Samtidigt er vi overvældede af glæde over, at vi har vundet første slag så totalt. Vi regner med, at nu må der virkelig komme gang i interessen hos folk.

Nu vil vi være ovre vores mobiliseringsproblemer.

BLOKADEN FORTSÆTTER DEN FØLGENDE UGE

Humøret er højt næste dag. Der er kommet mange til blokaden om morgenen og vi føler os langt mere sejrssikre. Nu kan politiet bare vise sig, selv om de skulle rive Byggeren ned, så kan vi bare generobre pladsen og bygge den op igen.

Solen stråler stadig fra en skyfri himmel og blokadeskurene er et af de dejligste steder i København. Ved blokaden samler Arne og Mogens de børn, der får tilladelse hjemmefra og tager i skoven med dem. Det er så rart at se, at de kan tage helt afslappet på enhver situation.

Den dag har jeg ikke lyst til at sidde i køkkenet, solens dejlige stråler får os til at lave en ordning, så vi skiftes til en time i køkkenet og så en i solen.

Mens jeg sidder ved blokaden kommer en spanier forbi. Han hilser på spansk og jeg kan svare ham igen. På en rejse til Peru lærte jeg at tale rimeligt spansk. Han er buschauffør hos Tjæreborg og vil gerne snakke lidt.

Der er ikke mange steder i København, hvor man blot kan slå sig ned og snakke med folk, og da slet ikke på spansk. Han giver en omgang bajere, som vi tager imod med tak og tørst.

Efter en times tid kører han videre, endnu en lille oplevelse er lagt til den store bunke, der findes inde i mig.

På Byggeren leger ungerne, der er helt fyldt i det gode vejr, selv om det er lørdag.

Samtidig sender kommunen breve til forældrene om, at Byggeren er farligt område at være på. Officielt er der jo ikke opsyn, pædagogerne er fyrede, fordi de ville arbejde på Byggeren, hvor børnene er. På Byggeren er alt ved det gamle.

Men det går hurtigt ned ad bakke. Allerede næste dag er der ikke mange tilbage og hen

under aften og til natten kan vagterne tælles på én hånd. Igen er det nogle få, der holder ud og får det praktiske arbejde ved den her blokade til at fungere.

Også i Folkets Hus er der problemer. Folk er begyndt at falde fra både på grund af eksamen, arbejde eller simpelt hen fordi de er kørt trætte i det store arbejde med at holde huset åbent som spise- og overnatningssted. Endnu er det ikke det store problem, vi har fået nye kræfter af sejren i går.

Og bare tre dage efter, at vi var over tusinde mennesker til at flytte Byggeren tilbage, står det betydeligt værre til end før politiet kom. NB-B tager skridt til at få omorganiseret kampen, så vi kan fortsætte med de mindre ressourcer uden at tabe det hele på gulvet nu. Ved kun at blokere fra tidligt morgen til Byggerens åbningstid kan vi spare ressourcer og komme den natlige "ballade" til livs.

I NB-B diskuteres, hvorvidt Folkets Hus skal lukke om natten for at forhindre, at folk bliver ved blokaden natten over. Pludselig har man fået et meget stort horn i siden på de "faste" blokadevagter, pludselig ønsker man at give indtryk af, at det er NB-B alene, der kører denne blokade.

I Folkets Hus gruppe kan vi slet ikke acceptere dette forslag. Vi har ikke været med til at diskutere lukningen. På et møde beslutter vi, at vi ikke vil være med til at udelukke nogle af de folk, som vi efterhånden kender så godt og stoler fuldt ud på. Vores gruppe er ved at smuldre, alting kan i perioder virke håbløst, men på trods af det skaber vi en stemning, der får humøret op og vi beslutter fortsat at holde Folkets Hus åbent døgnet rundt.

MANDAG DEN 28. APRIL FÆLLESMØDE

På fællesmødet kommer det mere eller mindre ufrivilligt frem, at vi har fået et tip om, at politiet måske vil komme næste morgen. Det er svært at tage alvorligt, vi kender ikke kilden og heller ikke pålideligheden af meddelelsen. Det kan være endnu et af politiets tricks.

Mødet fortsætter endnu engang med, at NB-B og blokadefolkene skælder hinanden ud. Igen kommer modsætningerne mellem forskellige mennesketyper og forskellige måder at opretholde en blokade på frem i lyset.

Jeg har svært ved at finde ud af den slags slagsmål. Alle har en funktion i blokaden, hvis den skal fortsætte. Og det skal den.

Efter fællesmødet skal vi tage endelig stilling til, hvorvidt vi ville fortsætte blokaden med døgnåbent i Folkets Hus, eller om vi skal gå ind på NB-Bs forslag om at holde lukket om natten.

På trods af rygterne om, at politiet vil komme næste morgen har vi en længere diskussion. Vi vil ikke bøje os. Det er os, der kender de mennesker, som vi kommer meget fint ud af det med. Det er os, der skal løse problemerne, når folk går for langt eller lover os tærsk. Så skal de ikke komme

fra NB-B og "beslutte", at nu skal der ikke være flere sociale problemer ved blokaden. Vi ved, hvor meget det betyder, at der er åbent i Folkets Hus, hvor man kan få sig en kop kaffe eller te, eller sommetider en tallerken suppe. Samtidigt giver huset en sikkerhed, når der kommer fulde og aggressive folk hen til blokadeskurene. Der er altid et sted at trække sig tilbage til eller søge hjælp, hvis det bliver for slemt.

Og på den baggrund fylder vi de næste dages vagtlister helt op. Vi har fået mødet tilbage. Vi ved at vi kan stole på hinanden.

Så ringer telefonen. Det er Bo, der spørger om vi vil hjælpe med at dele Stenbroen (NB-B's avis) ud samme nat. Jeg svarer, uden at tænke på aflytningen, at det må da vente til i morgen, hvor der kommer mange mennesker. Det er stadig ikke gået op for mig, at politiet nok vil være der i morgen. Bo's reaktion er ikke sen.

"Der er fandt'ne ting, man ikke siger i en telefon. Om jeg bare var en stor idiot".

Det er ikke til at redde, skaden er sket.

Bo fuser ud igen, men efterlader en meget dårlig samvittighed hos mig om, at nu har jeg ødelagt vores fordel ved at være uøvet i at snakke i en aflyttet telefon. På vej hjem forsøger jeg at overtale mig selv til, at det nok ikke er så slemt.

TIRSDAG DEN 29. APRIL ANDEN POLITISTORM

Telefonkæden var i gang til kl fem næste morgen, men jeg havde ikke flere kræfter tilbage. Først kl ni kommer jeg af sted, og det viser sig at være tidsnok.

På Byggeren kommer meldinger fra folk, der har set en masse politifolk, der fik udleveret hjelme og stave på Politigården.

Senere fortæller en anden, at nu kommer de kørende, ikke i deres egne skovvogne, men i turistbusser fra Vikingbus og Paaske.

Den dag bliver alt mandskab sendt af sted.

På Byggeren har der været folk fra tidligt om morgenen, men informationerne har ikke været mange. Flere er taget hjem igen, de troede ikke på, at der ville ske noget. Vi er vel 150, da turistbusserne svinger om hjørnet i stengade.

Stemningen er febrilsk. Alle er skidebange, ingen ved, hvad der vil ske. Ingen ved, hvad politiet vil gøre denne gang.

Sidst slog de jo folk ned uden skrupler, og nu sidder vi fanget i en fælde inde på Byggeren, klar til at få tærsk, hvis det er politiets lyster.

Alle er efterhånden kommet på plads på et tag eller i et legeredskab, men kun nogle enkelte har mod til at lænke sig fast. En del er blevet stående udenfor, fordi ingen ved, hvad der kan ske. Folk er simpelthen bange for at gå ind på Byggeren, når politiet kommer.

Jeg sidder på taget nærmest indgangen til Byggeren, det tag, vi regner med, vil blive ryddet først.

Vi er en fem-seks personer, der pludselig føler os meget fælles. Alle føler den samme knugende angst, der får vores ben til at ryste så meget, at vi ikke kan stå op. Den angst, der får nogle til at bryde ud i gråd, og hvor selv garvede folk får en klump langt op i halsen, og en trykken bag øjnene. Tårene

vil ud.

Ingen er bange for at fortælle det, vi styrker hinanden ved at vise vores angst, ved at vise, hvordan utryghed en rammer os alle. Ingen kan klare at være den, der har overskud til at opmuntre de andre, men hvor vi alligevel forsøger at gøre grin med vores egen angst for at modstå den, for ikke at bryde helt sammen.

Rækker af hvidhjelmede og blåklædte urobertjente kommer marcherende ind og stiller op neden for skure og bygninger, men ingen gør mine til at ville gøre noget. Hvorfor skal hurtigt vise sig.

Pludselig kommer to blokvogne kørende med en bulldozer på hvert sit lad. Dozernerne kører af ladet, igennem plankeværket og rydder hurtigt plankeværket langs fodboldbanen, hvorefter de til alles rædsel fortsætter lige ind i Byggerens scene, hvor der sidder en halv snes mennesker på taget. Dozernen vælter uden varsel stolperne under scenen, og folk rasler ned fra flere meters højde, som når man ryster æbler ned fra et æbletræ. Stadig uden advarsel fortsætter dozernen mod det største tårn på Byggeren, og maser lige ind i det.

De folk, der sidder i det tårn, har ikke fået en eneste lille chance for at forlade tårnet, og politiet har ikke undersøgt, om der sidder folk lænket fast til tårnet. Men alle vores fortvivlede råb og skrig bliver ikke hørt. Bulldozeren maser bare ind i tårnet og mange tvinges til at springe for livet fra fire meters højde, hvis de da overhovedet kan komme væk for rækværket.

Magtesløse og dybt chokerede må vi andre stå og se på, at en tilfældig bulldozerfører med fuldt overlæg helt uhindret får lov til at forsøge at slå vores venner ihjel. De men-

nesker, vi holder så meget af, de mennesker, vi alle har haft så gode oplevelser sammen med. Imellem brædder, store bjælker og hele dele af tårn og gangbro falder og springer folk ud, vælter om på jorden, men må hurtigt op igen for ikke at blive knust af det væltende legetårn.

Hanne brækker hælen på det ene ben og forstuver anklen på det andet, og kan kun med nød og næppe klare at løbe fem meter væk inden hun falder om på jorden uden at kunne støtte på nogen af benene, mens tårnet knager og brager lige bag hende.

Hun er ikke langt fra at blive dræbt - under beskyttelse af mange hundrede politibetjente. Og det endda på den del af Byggeren, som vi ikke troede skulle fjernes. Og så at se betjenten, der står og griner af hende, af hendes skrig af smerte og angst, for hvad der kan ske. Det er for grotesk, det kan ikke være virkeligt, sådan kan mennesker ikke være.

Der er ikke nogen på vores skur, der ikke begynder at græde. Vi er så chokerede, at vi slet ikke har udtryk nok til at gøre noget ved de følelser, der er inden i os. Vi har ikke

stærkere måder at vise vores fortvivlelse, vores rædsel, vores pludselige opvågning til et Danmark med sydamerikanske tilstande, vores magtesløshed over for en brutalitet og kynisme, der gøres helt lovlig af hundreder af betjente, der bare ser på.

Der går vist en halv time, hvor der ikke sker noget, tiden flyder ud i et. Jeg tror, at selv betjentene er rystede over, hvad der er sket. I hvert fald modsætter de sig ikke, at bulldozerførførerne stoppes i deres raseren.

At politiet begynder at tæve løs på alle med deres knippler er der en vis forudsigelighed i. Så gælder det bare om at komme væk, det kan jeg vænne mig til. Egentlig kan deres vold og brutalitet ikke forbavse mig mere. Men det der lige er sket her er umuligt at gøre noget som helst ved. Det er så dybt chokerende og meningsløst, at ingen kan fatte det. Man kan kun reagere stærkt over for en så meningsløs vold.

Nogle bryder sammen i græd, det gør jeg også, men der vokser en trods i mig, en følelse af, at det skal hævnnes på en eller anden måde.

Hvis jeg havde haft en sten i hånden og stod i nærheden af bulldozerne, så ville jeg ikke have haft skrupler ved at smide den lige i hovedet på udyret derinde bag skærmen, ham der dræber beskyttet i sit bur omgivet af beskyttende politi. Og det var jeg ikke ene om at føle.

Jeg har aldrig følt sådan før, har aldrig før haft lyst til at skade et andet menneske, afskyen ved vold, ved meningsløsheden, har altid ligget dybt i mig, men her er altså en situation, hvor oplevelsen af en så stor og meningsløs voldelig adfærd er nået ned til et grundlæggende øje for øje og tand for tand princip.

Min retfærdighedssans er blevet ramt så

dybt, at jeg kunne gøre gengæld, på samme måde som vi alle føler, mens vi sidder magtesløse ude af stand til at hjælpe eller gribe ind fra vores pladser på tagene.

På er par minutter er der skabt et had og en helt anden holdning til vold, der skulle vise sig de næste dage. Og det hos de mennesker, der hele tiden har opretholdt roen, der hele tiden har været mod enhver form for vold, men som ikke kan bestemme over politiets og bulldozerførernes vold.

Lige med ét forstår jeg, hvordan magtesløsheden og meningsløsheden kan drive almindelige mennesker til at se ændre holdning til midlerne til at kæmpe for et rigtigt liv. Jeg forstår, hvorfor almindelige mennesker tager de samme midler i brug som systemet, hvorfor de tager volden i brug som våben mod volden.

Tilbage i trekanttårnet bruser raseriet og vreden i mig, det vender sig til sarkasme og hårde ord mod politiet. Mod de mennesker, der står for volden, der står for at ville smadre Byggeren.

Og alle har det på samme måde. Folk sætter sig ned over for politiet og råber skældsord mod dem.

Der er en del kvindelige betjente med, sidste tirsdag var de meget brutale og kyniske. Måske er det med fuldt overlæg, at der er sat kvinder ind for at smadre børnenes byggelegeplads. "Den perfekte kvinde i et traditionelt mandsjob".

Vi forsøger at standse vores egen angst og at opbygge vores sammenhold gennem at synge sange:

Det er sommer i dag og solen skinner
højt over husenes tage
Hernede på bunden imellem husene
er der skygge alle dage
/: men vi vil også ha' et sted at lege
i sol på Nørrebro :/

og selv om, vi er kvinder (Bella Ciao)
så er vi ikke bange
Vi elsker vore unger
vi elsker vore unger
Og selv om vi er kvinder
så er vi ikke bange
Vi elsker vore unger
Og vi gør fælles sag
A lio lio la

Sangene skaber et sammenhold imod overmagten, imod volden, imod angsten for, hvad der skal ske.

I bulldozerne sidder førerne og hænger lidt, forhåbentlig rystede over, hvad de har gjort, men samtidigt dækker de sig mod alle de fotografer, der gerne vil have billeder til en senere retssag for forsøg på manddrab. De venter på ordre til at køre frem, men bliver denne gang holdt tilbage, indtil politiet har ryddet de huse, der først skal smadres.

En af lederne træder frem og siger:

"Det er politiet".

Der bryder en trodsig og hård latter frem.

Den viser en total foragt for politiet, den viser en nedbrudt autoritetstro.

"Vi opfordrer alle til at forlade pladsen".

Ingen rører sig, selvfølgelig.

Så går de i gang med at fjerne folk, der sidder på jorden. Os på tage og i tårne er blot tilskuere til at andre bliver slæbt, båret og hevet ud af pladsen. Vi er vidner til knæ i maver, forvredne arme og ben og førergreb, der bringer tårerne frem.

Lederen opfordrer mig til at gå selv, ellers må jeg tage følgerne. Men det kan slet ikke røre mig, det er lige til at grine af. Som om jeg ville tage mig af det. Stædigt bliver jeg siddende til det lykkes fem betjente at få mig smidt ned ad tårnets trappe. Jeg føres ud blandt tilskuerne uden for pladsen. Hel og uden skrammer

Udenfor ser jeg, at folk fra Byggefagenes Samvirke smides ud af pladsen, da de vil

snakke med de to bulldozerførere. Heller ikke det kan påvirke byggepladsens arbejde og langt mindre bulldozerførerne.

Lidt senere føres Per også ud. Han sad så godt fast i samme tårn som jeg, at politiet ikke kunne få ham løs. De brugte så et par håndjern, der kan skrues sammen, så smerterne til sidst bliver uudholdelige, og Per er nødt til at give slip. Først uden for pladsen bliver klemskruerne løsnet, flere timer efter er hænderne stadig blå og opsvulmede. Flere kommer ud, nogle i smertefulde førergreb, andre skrigende med ansigt et forvredet i smerte. De har været svære at fjerne og skal lige mærke politiets "kærlighed".

Uden for politiets kæder er der efterhånden samlet mange mennesker, der passivt står og ser på. Alle venter på, at nogen skal tage initiativet til at gøre noget. Men ingen er klar over, hvad de skal gøre, mange føler sig alene uden at kende tilstrækkeligt med folk, de kan føle sig trygge ved.

Nogle af os går ind på byggepladsen efter først at have diskuteret med en besværlig entreprenør.

Herfra kan vi se på, at hele Byggeren bliver smadret. Betjente løftes op på tagene i bulldozernes grab, hvorefter de enten løfter eller smider folk ned fra tagene. Urobetjentene stiller sig op lige på den anden side af plankeværket. Da jeg forsøger at se en af dem i øjnene, føler jeg, at han har lyst til at knuse mig, at han hader mig uden at kende mig, og uden at jeg har gjort ham noget.

En pige i det nærmeste tårn kæmper en sej kamp, hun bliver slået, og får vredet armene om, men bliver alligevel hængende fast. Beundringen og vores egen umulige situation får os til at følge kampen nøje. Seks store betjente mod én enkelt pige.

Da hun til sidst bliver revet løs og delvis falder ned fra tårnet, da er der kun had tilbage i mig, had mod politiet, had mod bulldozerførerne, der ufortrødent smadrer alt på Byggeren og kører det sammen i en stor bunke. Et had, der forstærkes af magtesløsheden, af handlingslammelsen, der har grebet mange

og kræver en aktivitet.

Jeg går ud fra byggepladsen, det er let at gå gennem politiets kæder bagfra.

Uden for afspærringerne forsøger nogle at få folk til at gøre et eller andet. Passiviteten er ødelæggende og skaber kun en afmagt. Kun gennem at være aktive kan folk lære hinanden at kende og derigennem gøre deres egen styrke større.

En opfordrer til at gå ind på byggepladsen gennem porten i Korsgade, men ikke mange følger opfordringen. De kan ikke se formålet og kender ikke konsekvenserne af at gå ind på byggepladsen. I en normal situation er det forbudt, men her, hvor politiet har sat al lov ud af spillet, føles det tilladt at gøre næsten alt. Lige meget hvad vi kan finde på, er det småting imod politiets start på dagen.

Men at springe over hegnet til Byggeren vil blot resultere i, at vi bliver gennembanket af betjentene, og det er der intet formål i. Det er

vigtigere at forblive i frihed så vi kan kæmpe videre.

Nørrebrogade er igen blokeret, denne gang både af os og politiet. Vores modtræk til politiets første storm af Byggeren er afluret og har ikke så stor virkning som sidst. Alligevel forsøger politiet at rydde gaden, men har ikke megen hast.

Det går voldsomt til. Jeg tager et par billeder og sætter mig ned med de andre. Det er som om folk er blevet modigere denne tirsdag, flere er umiddelbart med. Blokaden virker mobiliserende på folk.

Min sidemand bliver hevet væk med et blokadegrebslignende tag i kæbe og hals, og da jeg selv får taget det samme greb, bliver jeg bange. Jeg skal ikke risikere hjerne-skader for at blokere Nørrebrogade. Jeg følger frivilligt med.

Samtidigt vil jeg gerne fotografere, hvad der sker. Det er vigtigt at have så mange

billeder som muligt bagefter, både til bøger, lysbilledserier og retssager mod politiet.

Bag betjentenes rækker står en enlig motorcykelbetjent og dirigerer forvildede biler. En pige kommer hen til ham og siger noget.

Det skulle hun ikke have gjort, for pludselig langer han hende et knytnæveslag i maven, så hun segner om uden en lyd. Hun ligger og vrider sig af smerte. Et par ældre mænd har set det, og kommer farende og skælder ud. Politivolden har fået et bredere publikum.

Nu må det da gå op for folk, hvad det er, der sker. Betjenten ignorerer bare de to mænd og slæber pigen hen til en bil og sætter hende op af den. Her kan hun så sidde til nogen tager sig af hende. Tårerne løber ned af kinderne, ansigtet er forvredet i smerte, men ikke en lyd kommer over hendes læber. Jeg tager et billede af hende og et af betjenten, men ved inderst inde godt, at jeg ikke har en chance for at få ham dømt for vold.

Jeg forstår, hvor godt systemet fungerer, hvor godt politiet er beskyttet af lovgivningen, og samtidigt hvor umuligt det må være for almindelige mennesker, der ikke oplever det med egne øjne, at forstå hvad der er sket på Byggeren i dag.

Under en radiooptagelse udtaler en betjent, at han ikke får noget at vide om, hvad der foregår på Byggeren. Han ved intet om bulldozernes forsøg på mord, han er blot sat til at passe på, at Nørrebrogade ikke forvandles til det rene kaos. Han er nok ikke en af de hårde drenge.

En anden betjent fortæller, at alle bærer pistol, selv politiskoleelever, der kun har et års påbegyndt uddannelse bag sig. Det forstærker kun angsten. Tankerne om, hvad der kan ske, hvis en betjent føler sig truet og begynder at skyde ind i mængden, fylder mig op. Tankerne om, hvad der vil ske, hvis

en skør person hugger betjentens pistol og begynder at skyde. Vil politiet så skyde igen i blinde?

Alligevel forstår jeg ikke konsekvenserne fuldt ud. Min tro på, at betjentene stadig er mennesker inde bag visir og kampdragt, er for stor.

Folk anholdes i stribetøj på Nørrebrogade, sigtet for gadeuorden eller vold mod politiet. Salatfadene skal fyldes op, inden de kører bort.

Det er et nyt forsøg fra politiet på at pille lederne ud, så resten taber modet, fordi man så ikke kan få nogen til at tage initiativet. Men der er ingen ledere, alt foregår helt spontant.

Jeg får stukket en blok i hånden af Arne og skal skrive navne på de arresterede, så vi kan holde lidt kontrol. Hidtil har ingen fået lov til at ringe fra politistationerne. Politiet udnytter angsten for, at vi senere ikke ved, hvor folk er. Arresterede eller på hospital?

Jeg begynder at forhøre mig, men bliver smidt væk et par gange. Det lykkes at få navnene på tolv, så opgiver politiet denne taktik, der er ikke flere pladser i salatfadene. I Stengade begynder det at gå hårdere til. Politiet er begyndt at bruge kniplerne. En far med en lille søn på skulderen bliver slået i hovedet, da han forsøger at bringe sønnen i sikkerhed. Da han en halv time senere falder besvimmel om, og bagefter er ude af stand til at holde balancen, bliver han kørt til Rigshospitalet. Politiet nægtede at tilkalde ambulance.

Der er kommet flere mennesker nu. Vi er i hvert fald et par tusinde, og der kommer stadig flere.

Jeg føler ikke politiets trussel om vold så stærkt. Fra sidste tirsdag har jeg vænnet mig til, at selvfølgelig vil politiet bruge vold, selvfølgelig vil de forsøge at afskrække os, at slå os til plukfisk. Men der er mulighed for at slippe væk, når politiet angriber. Det farligste lige nu er, at folk gribes af panik bare en betjent trækker sin knippel op af lommen. De bageste risikerer at blive væltet

omkuld og trampet ned.

Inden lastbilerne fra Byggeren skal ud med resterne af Byggerhusene bliver svellerne fra dansegulvet fra Folkets Park flyttet ud på gaden, hvor folk så laver en fysisk blokade for lastbilerne.

Politiet marcherer frem, nogle folk forsvinder, men de fleste bliver siddende. Angsten modarbejdes, det er en fælles kamp, hvor vi må støtte hinanden.

Politiet begynder at rydde, vrider arme og ben om, bruger knæ i maven på folk, bærer folk ind til siden eller smider dem over hegnet ind til Folkets Park. Jeg tager billeder, men bliver flere gange smidt ind til siden. Jeg vil gerne have nogle billeder af brutaliteten, og også gerne af de betjente, der bruger blokadegrebet, der stopper for hjernens blodforsyning.

Det lykkes mig at tage et billede af blokadegrebet, men inden oplever jeg at få

armere vredet om på ryggen for så at få et knytnæveslag i nakken. Når jeg fotograferer, kan jeg ikke se, når politiet er efter mig. Mærkeligt nok føler jeg ikke andet end en sammenbidthed og en kampvilje, der er vokset gennem oplevelser, der efterhånden bliver så barske, at alt andet er ligegyldigt.

Lige med et rydder politiet Folkets Park med dragne knipler. Slagene falder tæt for at holde folk væk. Selv om vi er langt de fleste er der ingen, der vender sig om og tager kampen op med dem. Ikke-vold sidder dybt i de fleste. Vi vender den anden kind til politiets hærgen. En angst for at de gør noget helt uventet og river Folkets Hus ned ved samme lejlighed griber mig. Jeg har ingen tro på holdninger eller løfter tilbage. Jeg kan tro alt om politiet, det er ikke mennesker, man kan stole på.

Politiet begynder at rykke frem ad Stengade

og vi presses ned til Korsgade.

Her er der nogle stykker, der starter med at bygge en barrikade tværs over vejen, så lastbilerne ikke kan komme ud. Jeg hjælper til og vi henter materialer fra byggepladsen. Forskallingsselementer, kantsten, der vejer flere hundrede kilo, en kabeltromle og meget andet. Men ikke mange er med. De fleste er bange og kan ikke overskue, hvad der vil ske dem, hvis de deltog. De er bange for politiets knipler og bange for at blive arresteret. Pludselig kommer to civilbetjente gennem blokaden bagfra og trækker en fyr, der er kommet foran os andre, med sig. Fra politikæden støttes de af to civilbetjente mere. Fyren gennembankes af fire mand, mens vi bare kan se til. Sådanne situationer er med til at forøge angsten og hadet og er med til at skabe en grobund for vold fra vores side. Jeg er chokeret over, at det kan lade sig gøre. Vi er mange, og de var kun to. Jeg bliver selv bange for at blive pillet ud, jeg har trods alt været med hele tiden. Sammenholdet er ikke stort nok, jeg føler mig meget alene. Alle er bange for at hjælpe fyren, der blev hevet ud, og vil også være bange for at hjælpe mig,

hvis jeg bliver hevet ud.

Og chancerne føles store. Ved barrikaden står i hvert fald fem civilbetjente. Det er tydeligt at lastbilerne skal denne vej ud. De fem er lette at kende. De venter bare på, at en af os skal kaste med et eller andet, så vil de skride til aktion. At jeg har været med til at bygge barrikaden er vist heller ikke for sikkert.

Jeg aftaler med en anden, der er i samme situation som jeg, at vi skal holde sammen, hvis der sker noget. Fortællinger om folk, der er kommet gående alene, er blevet trukket ind i en port og gennembanket af civilbetjente vandrer rundt og gør stemningen utryg.

Jeg vælger at tage min cykel og køre et andet sted hen, selv ikke med helikopter kan politiet rapportere om en enkelt person. De står på faste poster og vil ikke have set mig før på et nyt sted.

En begynder at dirigere rundt med folk. Vi vil stadig prøve at forhindre lastbilerne i at køre ud, men det kræver mange folk ved alle de små barrikader, der efterhånden er ved at blive bygget.

Jeg tænker ikke over, at det kan opfattes som opfordring til oprør. Det er blot et led i vores kamp for at standse politiets ødelæggelse af vores Bygger, et forsøg på at standse en handling, der vil fratage børnene på Nørrebro deres vigtigste legeplads, og berøve alle for endnu et lille solstrejf mellem femetagers huse.

Intet føles ulovligt, det er os, der har ret. Vi løber kun en risiko for at blive anklaget efter nogle love, der har til hensigt at forhindre vores modstand mod et overgreb på hele Nørrebros befolkning.

Et kort stykke tid er jeg grebet af ensomheden, grebet af, at jeg kører rundt alene. Pludselig føler jeg mig så lille og så let at knuse, pludselig bliver jeg bange og kan ikke klare mere. Det er længe siden, at jeg har fået noget at spise, og jeg er blevet skubbet og truet i så mange timer.

På Nørrebrogade er politiet i gang med at gøre klar til tilbagerykning. Situationen er løbet ud af hænderne på dem. Selv i radioen må politiledelsen meddele, at Nørrebro er

ude af deres "kontrol".

En anholdt fortæller, at han hører de samme ord i politiets radio.

Og politiet må trække sig tilbage. Vi bliver stærkere og stærkere.

Tilbagerykningen foregår under mange knip-pelslag. De laver ustandselig udfald i vild fart uden advarsler. Alt, hvad der er inden for rækkevidde bliver slået ned. Tilskuere og tilfældigt forbigående går ikke fri. De er endda mere udsatte, fordi de ikke ved, hvad der sker. De er ikke advaret gennem mange timers vold og er lettere at fange mellem to politikæder.

En taxa der efter en diskussion med politiet bakker ind i en betjent, får alle ruder smadret af otte betjente, hvorefter chaufføren bliver hevet ud og gennembanket. Han lægges i håndjern og fængsles, sigtet for mordforsøg. Den panikagtig handling kan ikke undre mig. Panikken og angsten lyser ud af mange betjentes ansigter, mens andre ser meget tilfredse ud. Endelig får de lov til at slå løs på den flok "terrorister", der modsætter sig en "lovlig" beslutning.

Jeg har ikke i en eneste avis læst om

betjente, der kom noget til den dag. Derimod måtte der oprettes flere nødskadestuer til almindelige mennesker på Rigshospitalet.

I Rantzausgade og på Åboulevarden er kampene i gang. Her er der mennesker, der tager kampen op mod politiet. Mennesker, der har et andet syn på, hvad der skal gøres. Syv busser kapres og tømmes for passagerer. De køres så på tværs af vejen og punkteres. Ingen trafik kan komme forbi.

Her kaster nogle med sten og flasker mod politiet. Der er kommet forskellige mere aktive grupper tilstede, og de sætter en modstand i gang. Her kan man stole på, at man ikke er alene om at gøre noget aktivt. Her er situationen om muligt endnu mere ude af politiets kontrol. At enkelte folk kaster med sten og flasker generer mig overhovedet ikke mere. Hvis det havde været i går, ville jeg have forsøgt at stoppe det, men politiet har selv gjort sit til at fjerne min modstand mod volden. Endelig er der kommet nogle forbundsfæller, der ikke bare løber. Endelig har vi et modtræk mod politiets brug af stavene. Vi er blevet stærkere.

Verden er vendt om. Det er ikke længere

rockere, man bliver bange for, det er helt ufarligt at være i nærheden af dem. Det er politiets vold, der udgør truslen, det er politiet, der bruger volden for at undertrykke os og til at sætte sig i respekt. Sammen med mange andre modsætter rockerne sig denne respekttvang, og kæmper mod en meningsløs og uretfærdig beslutning.

Det er som om alle mere eller mindre undertrykte grupper i samfundet har rejst sig i et fælles forsøg på at bevare vores Bygger på trods af politikernes overgreb mod Nørrebros mening.

At der så går en enkelt eller to butiksruder til på den konto er vel det spild, der må regnes med.

Politiet er væk og folk er opstemte og glade. Vi forsøger at holde hærværk og tyveri nede på et minimum, men vi er ikke mange om det. Politiet har selv bragt nogle aggressive følelser op i folk, følelser, der resulterer i smadring af et par ruder og nogle få tyverier fra udstillingsvinduer.

At en rockergruppe kaster en brosten gennem ruden på en politibil, mens der sidder folk derinde, hører jeg med blandede følelser. På

den ene side er det ikke folkene i bilens skyld, på den anden side føler jeg, at de bare har fået, hvad de har fortjent. Der er ophobet for mange følelser og for meget had i løbet af dagen til, at jeg kan fordømme volden.

Jeg er nødt til at søge væk fra gaderne, væk fra politiets vold. Det at være jaget og altid skulle være på vagt har sat dybe spor i mig, men alligevel er det nødvendigt at holde mig i aktivitet for ikke at alle oplevelserne og følelserne skal trænge igennem til overfladen. Hvis det sker, vil jeg ikke kunne fortsætte med at være ude på gaden, jeg ville blive bange, begynde at græde og give efter for alle de følelser, der trænger sig på for at komme ud.

Derfor tager jeg ud for at besøge Arne og Hanne på Rigshospitalet.

Arne er blevet slået ned af fire betjente.

Mens han lå på jorden blev han opfordret til at rejse sig og løbe, så han kunne blive slået ned igen, fordi han flygtede. Og da han ikke var i stand til andet end at kravle væk, blev han blot slået endnu mere, fordi han ikke ville makke ret. Han kan ikke bevæge skulder og arm, men er ved rimeligt godt humør.

Hanne har det ganske fint. Hun er ked af at være gået glip af dagens begivenheder, hun nåede kun at brække hælen og har fået stillet et par måneder i gips i udsigt. Hun har forsøgt at få optaget politirapport for en anklage for drabsforsøg, men blev afvist af politiet med, at de ikke havde tid, og at hun bare var et hysterisk kvindemenneske. Bulldozerføreren skulle beskyttes.

Jeg tager tilbage til Byggeren, tilbage til et syn, der får tårerne frem i øjnene.

Så meget har vi kæmpet, så megen tid har vi brugt, og så ligger Byggeren bare der som et stykke bart jord. Der er ikke skyggen af noget som helst tilbage.

Modløsheden kommer snigende, på trods af, at der er så mange mennesker, føler jeg,

at nu har vi tabt. Men inden jeg kommer videre, er folk allerede i gang med at bygge af svellerne fra Folkets Park, og jeg bliver spurgt om, jeg vil være med til at rive plankeværket om byggepladsen ned, så vi har noget at bygge af. Modet vender tilbage, men jeg har brug for at slappe lidt af, brug for at få lidt at spise og jeg vil gerne se TV-avisen, hvor dagens kampe må være med.

Hos nogle venner får jeg og flere andre noget at spise. Og TV-avisen fremlægger selvfølge- lig begivenhederne som om det hele nu er overstået og Byggeren er væk for evigt. Vi ved, at det ikke er sandt, men har ikke kræfter til at gå ned på gaden igen.

Sikkerheden og varmen inden døre får trøst- heden frem. Alle de knus og omfavnelser, jeg har givet og modtaget i løbet af dagen, har holdt gejsten oppe. Jeg har ikke følt mig særlig alene. Vi var fælles om kampen, fælles om ikke at give op.

Ikke kun ord, men også varme og berøring er så vigtigt for at holde humøret oppe, for at give kræfter til at kæmpe videre.

Men jeg får taget mig sammen til at gå tilbage til gaden. På Åboulevarden er store politi- styrker i gang med at fjerne de punkterede busser. De er i gang med at rydde lidt op, mens tusinder er i gang med at bygge bar- rikader. Der er nok stadig 500 betjente på Åboulevarden, men de kan ikke gøre andet end at rydde denne ene vej, så trafikken kan komme ud af byen. De bruger heller ikke volden mere, vel vidende, at det er nytteløst og blot ville trække mere modstand fra Byg- geren i løbet af et øjeblik. Og at komme ind i den Sorte Firkant var helt umuligt. Vi har vundet Nørrebro, og vi kan begynde at byg- ge en ny Bygger, hvor politikere og politi havde fjernet den gamle.

Ved søerne og på Nørrebrogade slås politiet lidt med folk endnu, men de er trængt af folk fra hele København. Jungletrommerne og lokalradioen har spredt rygten om, at Byg- geren var vores igen.

På Byggeren er en hektisk aktivitet i gang. Jeg kan næsten ikke tro mine egne øjne.

Der er tusinder af mennesker, gamle og unge, danskere og indvandrere, børn og voksne. Alle har lagt deres aften omkring Byggeren. Alle støtter bestræbelserne for at få en ny Bygger opført igen.

Og både Byggeren og byggepladsen er belyst med et varmt gult lys fra byggepladsen stærke lamper. Alting ser gyldent ud, nye huse vokser frem som bygget af gyldne brædder. Stemningen hos folk er lige så gylden og fantastisk. Selv de mange farver, der males på husene næsten før de er færdigbyggede, skinner med et gyldent skær. Det er som om en eller anden har skænket os en drømmeverden. I den varme stjerneklare nat ligger Byggeren i sit gyldne skær og er hele verdens centrum.

På byggepladsen er der dannet kæder af folk. Nogle er i gang med at bryde plankeværket omkring byggepladsen ned. Andre lader materialerne gå fra hånd til hånd i lange kæder.

Alle giver en hånd med. Stemningen er så fantastisk og står i skærende kontrast til lidt tidligere på aftenen, hvor alt var lagt øde. Glæden inden i mig er ikke til at beskrive, følelsen af en fantastisk glæde er for stor, et sammenhold og en sejr, jeg aldrig har drømt om.

Hele mit indre udvider sig til at omfatte hele Byggeren. Alle mennesker har ligesom en krans af lykke, en udstråling af glæde og sammenhold og ukuelighed, der rammer alle, der kommer i nærheden.

Talrige er de omfavnelser, jeg giver og får den aften, ensomhedsfølelserne, der havde grebet mig i løbet af dagen er helt væk. Intet kan røre os, intet kan smadre, hvad vi er ved at bygge op. Hammerslag gjalder gennem luften, savene bruges flittigt og materialerne hober sig op i bunker på Byggeren. Aldrig før har så mange arbejdet så godt sammen om en enkelt opgave. Alle grænser er nedbrudt. En altoverstrømmende glæde har bredt sig til alle, alle er fælles, alle kender alle. Kampen synes vundet, for hvordan kan politikerne overhøre denne fantastiske manifestation af sammenhold, af vilje, af ønske om, at det her er vores Bygger?

Samtidigt bygges barrikader i alle gader ved Byggeren. Nu er det os, der bestemmer her. Nu er det os, der skal passe på, at Byggeren ikke bliver ryddet igen.

Pludselig er det liv og den glæde, der til daglig knuses i os alle, kommet frem og har fået lov til at blomstre. Pludselig er der brug for alle, alle har været med til at vinde denne kamp, og alle føler sig som betydningsfulde. Hverdagen og det daglige arbejde kan ikke trænge gennem glæden ved at det er vores egen styrke, der har sejret. På trods af en massiv vold, på trods af overgreb og mange sårede og arresterede har vi vundet. Tilbage står blot at bygge Byggeren op igen.

Bålene flammer op, konserver i dåser bliver varmet, mange har ikke spist hele dagen, andre koger kaffe, og atter andre sidder

blot og lader sig gennemstrømme af glæde, sidder og synger eller spiller. Spillemandene fra Folkets Hus kommer gående ned langs materialekæderne, de spiller hele natten.

På en eneste nat rejser Byggeren sig igen, på en nat har vi i fællesskab genopbygget, hvad politiet og bulldozerne har brugt hele dagen på at fjerne. Jeg går ud på Nørrebrogade. Her som i alle andre gader bliver skurvogne kørt ud og lagt i gaden, betonrør rulles frem, vores beskyttelse mod politiets vold vokser hurtigt.

Midt på Nørrebrogade er der tændt ild i en barrikade.

Bo kommer hen til mig for at få mig til at hjælpe med at slukke bålet, fordi det vil kunne bruges af aviserne til at kalde os bal-lademagere og dermed sætte politiet i gang igen. Man vil kunne påstå, at der hersker kaotiske tilstande på Nørrebro.

Jeg forsøger at få folk til at lade være med at smide mere brænde på, og det lykkes at

få bålet dæmpet meget ned, men efter tre kvarters tid kan jeg ikke overkomme mere. Sytten timer i konstant aktivitet er for meget.

Tilbage på Byggeren er stemningen kolossal, der er bygget mange huse og folk begynder at tale om overbebyggelse i en ironisk tone. Andre begynder at rode med kranerne, en af kranerne begynder at ringe som tegn på, at den kører, så nogle lidt for ivrige knægte stoppes hurtigt.

Alt, hvad der kan bruges til at bygge af, er efterhånden fjernet fra byggepladsen. Værktøjet er selvfølgelig taget fra skurene, søm og skruer ligesådan. Kommunen fjernede vores Bygger, så det er kun rimeligt, at de yder materialer til at bygge en ny med.

En række folk kommer gående tilbage til Byggeren med nogle vinduer, der er pillet ud af de røde betonhuse. Det bliver stoppet, og vinduerne sættes tilbage. En holdning imod hærværk er fremtrædende.

Andre vælter så pludselig et element ned

fra toppen af byggeriet og der bliver skrevet med sort farve på væggen: "BYGGEREN LEVER".

Modstanden mod dette byggeri, der bliver alt for dyrt til at nogen nørrebroer har råd til at bo i det, kommer frem for dagens lys.

Alt i alt går det meget meget fredelig til inde på Byggeren. Alle er trætte at vold, og Byggeren kan vokse op til noget meget fælles stort og fint. Byggeren er blevet til en livsstil, hvor vi alle kan være fælles. Det har vist sig muligt, i hvert fald for en enkelt dag og nat.

På Nørrebrogade går det lidt anderledes for sig. Grupper af mere voldelige elementer har knust et par ruder.

Men der er ikke sket nogen egentlige plyndringer, kun er der fjernet noget radioudstyr og nogle flasker spiritus fra et par af udstillingsvinduerne.

For mig at se, virker det ikke som plyndring og hærværk, men det skal nok vise sig, at aviserne vil lægge stor vægt på dette næste dag. Givet vil man "glemme" politiets vold og se bort fra det sammenhold, det har vist sig muligt at finde mellem de "utilpassede" i samfundet, venstreorienterede, unge og ældre.

Alle kæmper for samme sag, nemlig for retten til at leve. For retten til ikke kun at overleve, men til at leve et fuldt og helt liv, hvor alle kan bruges, hvor ingen er tilovers eller til besvær.

I nat har det vist sig muligt i et fantastisk sammenhold.

Jeg er træt efter en fantastisk dag, hvor følelser af ensomhed, fortvivlelse og afmagt er svinget over til følelser af sammenhold, styrke og sejr.

Da jeg kører hjem, brænder der bål på Nørrebrogade. Det bål, som jeg forsøgte at stoppe. Nu er jeg ligeglad, jeg har stadig troen på, at alle må kunne se, hvem der har ret, og hvem, der har startet hele denne ballade. Troen på, at folk kan skelne provokationer og overgreb fra virkningerne af dette.

Men på Byggeren fortsætter glæden hele natten igennem. Der er fest i Sorte Firkant. Bålene flammer, musikken og sangen lyder smukkere end nogensinde, det er frihedens sang, det er fællesskabets sang.

Hvis noget er folkeligt og fornøjeligt, så er det Byggeren i de befriede dage.

ONSDAG DEN 30. APRIL

Sejrsrusen er ganske langsomt fuset ud i løbet af natten, og alligevel er der mange mennesker på Byggeren om formiddagen. Alt ånder liv og glade dage. Folk slapper af midt på Nørrebro, hvor der nu ikke er en eneste lyd af biler mere. Hele kvarteret er lukket inde af barrikader, vi har selv kæmpet os til et fristed, sådan som vi gerne vil have det. Overalt sidder folk i små grupper omkring blussende bål og synger eller nyder vejret og stemningen.

Da jeg går en tur op og ned af Nørrebrogade forekommer aviserne råb om hærværk og plyndringer vildt overdrevne. Et par enkelte butiksruder er knust og der er taget nogle småting.

Men aviserne koncentrerer sig om rockerne, det giver bedre stof end, at det var ganske almindelige mennesker, der bare havde fået nok, der deltog. Og rockerne er lige så meget nørrebroere som så mange andre.

Alt, hvad der ellers er sket, står kun som små notitser, så det er ikke svært at forstå, hvis almindelige mennesker, der ikke har oplevet forholdene, bliver bange for en opdigtet vold og terror på Nørrebro.

Og ydermere er beretningerne i aviserne så forskellige, at man ikke skal tro, at det er de samme begivenheder, de omtaler.

På Byggeren arbejdes der hele dagen, barrikaderne forstærkes, de er vores sikkerhed mod endnu et stormangreb fra politiets side.

Ud på eftermiddagen sker der igen noget.

Politiet tropper op med 400 mand og kræver, at vi skal flytte barrikaderne på Nørrebrogade, ellers vil de komme og flytte dem selv. Det provokerer folk. I forvejen har en del rockere taget forreste linje på Nørrebrogade.

Nu ser de hen til et godt slagsmål med politiet, der fandme ikke skal komme og fjerne noget som helst. Andre bevæbner sig, nu skal mange års undertrykkelse hævnes, endelig har vi vundet noget, endelig er der brug for ALLE i forsvaret af vores sejr. På Byggeren møder jeg en fyr med et stoleben i hånden. Han fortæller, at nu skal de forbandede strømere have tærsk, og at han er totalt ligeglad med, om han selv får bank eller sættes i fængsel i halve eller hele år. Da jeg nævner, at det kan være farligt for ham selv, smiler han bittert og hårdt.

“Farligt”, siger han og trækker skjorten op, så jeg kan se hans overkrop. Den er fuld af ar nå kryds og tværs, midt i det hele går et stort ar tværs hen over brystet. “Kan du se det”, siger han. “Det er politiet, der har gjort dette”.

“Jeg er blevet smadret så mange gange, og sidste gang ødelagde de min lunge. Den blev knust og er fjernet”. “Og det skal hævnes”. “De skal aldrig få ro. De har smadret mit liv, så hvad der sker fremover kan vel ikke blive værre”. Jeg kan ikke finde på noget at sige. Han virker uhyggelig og farlig, men ikke for mig.

På en måde forstår jeg hans bitterhed og uforsonlighed fuldt ud. Han har åbenbart været ude for alt for meget til blot at ville lægge ryg til vores passive form for modstand. Han går ud på Nørrebrogade.

Vi vil gerne undgå en konfrontation med politiet. I dag vil de ikke få lov til bare at slå løs på os uden at vi slår igen, og sandsynligvis kan de ikke få flyttet barrikaderne. Derfor flytter vi barrikaden selv. Vi ønsker ikke at slås mod politiet, så vi kan blive udskreget som voldelig.

Det er stadig en næsten ikke-voldelig sejr, vi har vundet dagen i forvejen, selv om sandheden fordrejes i medierne. Det lykkes at flytte barrikaderne på Nørrebrogade uden kamp. Faktisk er det de samme mennesker, der ønsker at slås mod politiet, der flytter barrikaderne. Det er en fælles kamp, og man underordner sig de fælles beslutninger. At Nørrebrogade ikke bliver ryddet af den grund, ved politiet ganske godt. For mig at se kan det kun opfattes som et forsøg på at komme til at slås.

Så kan politiet bruge hårdere midler næste gang, uden at blive skældt for meget ud for at være voldelige. Men den hopper vi ikke på. Og Nørrebrogade er stadig spærret. Tusinder af mennesker vandrer rundt og nyder manglen på trafikstøj og biler. Der er plads til et samvær omkring bålene og tid til at nyde en bajer i de dage.

Ud på aftenen bliver der hårdt at være på barrikaderne. Politiet begynder at provokere folk.

Der er politistyrker i de nærmeste gader, og alle disponible civilbetjente er sat ind for at

skabe utryghed hos os. Vi skal ikke have ro til at nyde vores sejr. Vi skal endelig ikke tro, at man ved at kæmpe for noget, selv kan bestemme, hvordan det skal være.

Hvis dette skete, hvad skulle vi så bruge politikerne til? Næh, at tro, at vi selv ved, hvad vi vil, er en stor fejltagelse.

Civilbetjentene begynder at pille folk ud af mængden og slæbe dem ind i baggårde og gennembanke dem.

Det kan ikke undgå at provokere folk.

Mange kaster med sten, når det sker, og man begynder at komme de folk, der pilles ud, til hjælp.

Nu er kampen blevet mere lige. Civilbetjentene kan ikke vinde noget, kun kan de skabe et had og en vold imod sig selv og politiet som helhed.

Det begynder at ryge fra en ejendom på Nørrebrogade. Men det er umuligt at komme hen for at se nærmere efter. Der er alt for mange mystisk udseende mandspersoner (civilbetjente?) omkring brandstedet.

Brandvæsnet tilkaldes, men kan ikke komme til. Der bliver kastet med sten og flasker

imod bilerne. Der bliver slet ikke sprøjtet med vand overhovedet, det er ikke nødvendigt. For "branden" består af røgbomber, der er anbragt i en tom lejlighed, hvad der kun kan lede mistanken hen på, at nogle ønsker at opskræmme befolkningen på Nørrebro med risikoen for brandfare.

Vores barrikader er brandfarlige, men kan fjernes på få minutter, hvad der viste sig, da ambulance tidligere på dagen var kommet gennem tre barrikader på fem minutter.

På Nørrebro lader folk sig let skræmme af truslen om brand. Der er utallige brandfælder, der skulle have været sikret for mange år siden, men hvor hverken saneringsselskabet eller de private ejere har foretaget sig noget som helst. og kommunen forholder sig passiv over for den slags ulovligheder.

Den nat flygter mange ældre mennesker fra Nørrebro. De er bange for brandfaren, og for at politiet skal angribe igen. Mange har oplevet volden om tirsdagen og tør ikke gå på indkøb. Nogle hjælpes af folk fra NB-B. Igen kommer ilden, denne gang i barrikaden i Slotsgade. Og igen er der mange underlige mænd, der er set i nærheden, men disse dage ser man civilpoliti i alle, man ikke kender.

Igen kommer brandvæsnet og får denne gang lov til at slukke de meterhøje flammer, der slikker op ad husmurene. Branden slukkes uden at der er sket nogen skade.

Mindre kampe foregår mellem politi på den ene side og folk på barrikaderne på den anden. Nu har man fået nok, nu skal der slås igen.

I flere dage har vi lagt ryg og hoved til politiets vold, års indestængt had vælder frem, års terror fra civilbetjentenes side på Vesterbro, Nørrebro og Christiania og mange andre steder skal hævnnes.

Situationen er gledet noget ud af hænderne på os, men begivenhederne har nok også skabt en mere passiv holdning til volden, end godt er. Mange mener, at aviserne nok skal fordreje det hele, så kan vi lige så godt blive beskyldt for noget, som ikke hele tiden har været helt usandt.

Modsat, totalt modsat er det på Byggeren. Her er et menneskemylder, som jeg aldrig har set eller mærket før. Alle er kommet til Byggeren. Denne aften er der ingen fare på Byggeren. Barrikaderne holder politiet væk. Og livet blomstrer. Her findes unge og gamle, her findes beboerne og pensionisterne, der

fortæller, at sådan en stemning har de ikke oplevet siden generalstrejken under krigen. Og det er de pensionister, der selvfølgelig ikke kunne støtte os i kampen mod politiet, men som støtter os ved at være der, når faren er drevet over.

Folkets Hus har flyttet den sædvanlige onsdagsfolkedans til Byggeren. En snes spilmænd underholder i den lune nat, mens langt flere danser rundt med en livsglæde, der kun kan opstå i noget, som man selv har skabt. Andre laver varmluftballoner, der bliver sendt til vejrs over bålene, som en hilsen til andre bydele om, at Nørrebro nu er folkets. Den aften viser den socialdemokratiske kulturpolitik sin totale fallit. Hvad betyder det, at man kan komme billigt i Det kongelige Teater, når det er harmonikamusik og sange som "Du gamle måne", der trækker stemningen frem i folk. Her er det folk selv, der

skaber underholdningen, for en gangs skyld bliver man ikke bare underholdt. Her kan alle være med, ingen falder udenfor, for det er stemningen, der er fantastisk, og alle bidrager med humør og glæde til at gøre denne aften endnu bedre. Overalt bliver der sunget og spillet omkring bålene, kaffen hentes fra de nærmestboende i termokander eller varmes op over bålene.

Aldrig før har jeg haft en sådan følelse af, at dette er livet. Her er en måde at være sammen på, som er helt rigtig. Her kan unge og gamle forenes om en fælles sag. Vi har alle noget at slås for.

Vi er stærke, vi har fundet livet i os selv frem. Dagligdagens tristhed, ensomhed og fremmedgjorthed har ikke nået at ødelægge folks umiddelbare glæde ved at have vundet noget, man har kæmpet for.

Fallitten af den styrede underholdning gennem fjernsyn og radio, gennem kommunale initiativer bliver overvældende. Kun her, når det er folk selv, der er både kunstnere og tilskuere, når folk selv er MED, kan man finde sin egen værdi frem igen. En lille sang om Byggeren er blevet til virkelighed:

Kom, kom, kæmp for byggelegepladsen
den vil de fjerne med lov og ordensmagt
Nørrebro, vågn nu op
vi må råbe stop
Vi er stærke, det skal de sgu' mærke
det skal være her og nu
For Byg'ren skal bevares
Nørrebro med lys og luft
Det er bare sund fornuft
Jarmer han vil dele, men vi vil ha' d'et hele.

Mel. Bro Bro Brille

TORSDAG DEN 1. MAJ DER ER NOGET AT FESTE FOR

I Folkets Hus starter vi 1.maj med at male et banner, hvor der står:

FOLKETS HUS - SAMME KAMP - BYGGEREN

Vi er nødt til at male et nyt banner for det gamle blev fjernet sammen med Byggeren om tirsdagen.

Helt fra morgenstunden foregår der noget på Byggeren. Der er stillet en scene op, og allerede kl. ni ankommer de første. Det er KAP, der har lagt en tidlig demonstration omkring Byggeren for at vise deres solidari-

tet. Efter et par taler og sange går de videre til deres eget møde.

Der begynder at komme mange mennesker, og dagen skrider roligt fremad. Vi har noget at demonstrere for, og politiet har valgt at lade os være i fred på denne dag, hvor enhver provokation vil mødes med massiv modstand. Alligevel snakkes der meget om, at vi ikke skal forlade Byggeren for ikke at risikere, at politiet trods al sund fornuft vil angribe Byggeren, når alle er i Fælledparken. Og mange er heller ikke særligt interesserede i at deltage i noget enhedsarbejde med partierne. At tro, at blot man går sammen denne ene dag om året, så er noget vundet, virker som en stor misforståelse.

VS støtter os ved at flytte sin ene stjerne-demonstration fra Blågårds Plads, over til Byggeren, hvor vi får den fulde støtte i udtalelserne.

De tager så af sted med slagord og paroler om Byggeren. Efter at have holdt møde på Rådhuspladsen gemmes så disse bannere væk, for nu skal man gå i enhedsdemonstration med DKP, der jo er imod Byggeren.

På Byggeren går alt stille og roligt til.

Forskellige taler holdes og Folkets Hus Spilfolk spiller af hjertens lyst.

Så begynder enhedsdemonstrationen at komme forbi på Nørrebrogade for at dreje ned ad Fælledvej.

Mange mennesker går ned for at modtage den. DKP mødes med skældsord, mens VS bagefter mødes med kraftige opfordringer til at bryde ud af enheden med DKP. Netop på denne dag virker enheden så hyklerisk og hul, at vi mener, at det må alle da kunne se. Mange skifter demonstration og går med til Byggeren, mens de fleste følger med til

Fælledparken.

Sådanne situationer sætter dybe spor i min tro på partiorganisering. Det er blevet til et spørgsmål om at holde tilbage, handling er blevet et skældsord, hvis der bare er en lille bitte sandsynlighed for at tabe.

På Byggeren er der kommet mange mennesker, der føler at dette er vigtigere end et paradenummer i Fælledparken. Så ankommer Christianias demonstration.

Et broget optog kommer ind på Byggeren. Men inden de nåede så langt havde de været oppe mod en politideling, der forsøgte at stoppe deres demonstration, da den drejede af fra den planlagte rute for at gå til Byggeren. Politiet havde trukket kniplerne og forsøgt at stoppe de sværtbevæbnede christianitter. Vel ankommet til Byggeren bruger de så deres "våben", spaderne, til at plante nogle andre af deres "våben", træerne, hele vejen omkring Byggeren.

Hvor er det dejligt at mærke en sådan solidaritet.

På trods af modstanden mod at gå i Fælledparken er vi en del, der beslutter os til at tage af sted alligevel. Vi følger med Christiania i spredt orden.

Selvfølge har vi taget en stak Byggerstøtemærker med, og de sælger som varmt brød. Aldrig har det været så let at sælge mærker og på den måde samle penge ind til en fortsat kamp. På trods af at så mange gik forbi Byggeren, så støtter de alligevel økonomisk med et par kroner.

Om aftenen er der fest mange steder.

Jeg tager i Forum, jeg er træt af Byggeren for en lille stund, træt af, at mange kommer med deres problemer til mig, fordi jeg har været med så længe. Jeg har bare lyst til at blive underholdt og forsvinde i mængden. Og underholdning med stort U er det. Der er stuvende fyldt og musikken er fin, men i en situation, hvor det for mig drejer sig meget om det enkelte menneske og den personlige handling, virker dette kæmpearrangement som en kolossal myretue.

Sammenligningen med Otto Leisners underholdning er nærliggende. I denne underholdning har ingen mulighed for at finde frem til sin egen betydning og evner. Så jeg tager tilbage til Bygeren.

Også Byggeren er en myretue af mennesker.

Her fejres første maj med fynd og klem.
Uden arrangementer, uden bestilte optrædende grupper.

Her er det folk selv, der har taget musik, sang og livsglæde med hjemmefra. Og det er glæden ved at være med til at skabe festen, ved ikke blot at skulle høre på, der gør Byggerens første maj så dejlig.

Uanset evner til de store kunstneriske udfoldelser kan alle være med til at dele festen og glæden, der varer hele natten.

FREDAG DEN 2. MAJ BARRIKADERNE RYDDES

Efter en sådan første maj, er der ikke mange mennesker på Byggeren fra morgenstunden. Og de fleste er lullet ind i troen på, at politiet ikke ville gøre noget, og sidder derfor og hygger sig om bålene.

Ikke mange tager notits af, at politibetjente begynder at slentre rundt inde bag barrikaderne. Og de få, der opdager det, har ikke mange muligheder for at forhindre det.

Efterhånden kommer flere og flere betjente til, og de begynder at stille op i kolonner.

Der er ingen organisering, der kan få politiet ud på den rigtige” side af barrikaderne igen.

Man kan kun se på, at politiet koncentrerer tropperne mere og mere, at delinger dannes og at deres optræden bliver mere og mere aggressiv.

Politiet fremkommer med et krav om, at barrikaderne skal åbnes, så der kan blive adgang for brandbiler og ambulancer.

Dette har man selv overvejet og går med til at flytte dele af forskellige barrikader, så der bliver adgang til alle huse i Sorte Firkant. Den yderste barrikade i Stengade og barrikaden i Prins Jørgensgade åbnes op af folk selv.

Da så en ringer til Falck for at meddele dem, hvordan de skal komme ind, virker de overhovedet ikke interesserede. Først ved anden opringning bliver oplysningerne skrevet ned. Herved mener NB-B at have opfyldt sin del af aftalen med politiet om, at hvis man skaber adgang for udrykningskøretøjer, så vil politiet ikke røre Byggeren inden mandagens møde i Borgerrepræsentationen.

Denne telefoniske aftale med politidirektøren, der senere bekræftes af ledende politifolk ved Byggeren betyder, at man, da politiet forlanger det, forlader de fleste barrikader frivilligt.

Kun i Slotsgade er folk meget uvillige til at forlade barrikaden. Man stoler simpelthen ikke på politiets ord.

Politiet trækker sammen og truer med angreb, og gennem telefonen forklarer politidirektøren, at han har mistet tålmodigheden, og han ikke vil standse betjentene, så man kan fjerne folk uden slagsmål.

Uden yderligere varsel angriber politiet barrikaderne i Slotsgade og Stengade.

I Slotsgade stormer en deling frem, og folk ser sig om efter en mulighed for at slippe væk. Men nej, fra den anden side kommer også en deling. Mange er spærret fuldstæn-

dig inde, mange kan ikke undgå at blive tævet af politiet.

De fleste overvældes af frygt og prøver enten at flygte eller river og flår febrilsk i barrikaden efter noget at forsvare sig med over for politiets knipler. Andre ser fortvivlet efter deres børn, som de i god tro har haft med ind på Byggeren. Men politiet har presset dem op i en krog, hvor de ikke kan slippe væk uden at få knippelsuppe.

Over hele området er politiet i gang. De strømmer ind over barrikaderne. Folk får ikke flere chancer for at komme væk, mange bliver slået ned.

Børn voksne og ældre jages uden skånsel. Alle presses ind på Byggeren som politiet i klare ord har lovet ikke at ville røre.

Og her kan man bare se til, at alle barrikader ryddes på trods af forhandlingerne med politiet om, hvilke barrikader, der skulle flyttes. Magtesløse kan folk se på, at de forsvarsværker, som ingen kunne forsvare, bliver fjernet af bulldozere og kørt væk.

Samtidigt med at barrikaderne ryddes med bulldozere, begynder en jagt på folk i Nørrebro's gader. Ledet af helikopter forsøger politipatruljer at indeslutte folk i gader uden flugtmuligheder.

I Elmegade bliver en gruppe på 25 mennesker fanget mellem to politikæder. De har ikke en chance for at slippe væk og sætter sig derfor ned for at undgå at provokere politiet. Det skulle de ikke have gjort.

Alle bliver gennembanket. Ingen skånes. Råb og skrig om nåde har ingen virkning. Og ingen har gjort andet end at være på Nørrebro.

Flere må holde sengen i dagevis og en pige indlægges på Rigshospitalet med blod i urinen efter slag i underlivet og nyrene.

Det var blot tilskuere, der havde vovet sig ind på Nørrebro for at se, hvad der foregår. Og de turde ikke engang gå i nærheden af Byggeren, for det kunne være for farligt.

Da barrikaderne alle er fjernet opløses politiets jernring, og folk kan komme hjem eller begynde at lede efter venner eller bortkomne børn. Angsten for at børnene kan være blevet trampet ned, da politiet angreb, har vokset sig stor i ventetiden.

Stemningen er underligt opgivende og alligevel håbende. Vi har jo stadig Byggeren, men politiet har vist at folk ikke kunne forsvare barrikaderne.

Hvad skal vi gøre?

Nogle forsøger at bygge nye barrikader, men politiet har placeret ti - femten mand ved de steder, hvor der kan findes materialer.

Behovet for planlægning og fremadrettede ideer vokser sig stort, men ingen har nogle planer.

Der oprettes en Folkets Talerstol i Parken, men ingen tør rigtigt bruge den. Det vrirler med civilbetjente, og enhver der bruger talerstolen, kan være helt sikker på at være registreret i politiets arkiver for resten af livet.

Så står Ellen op og opfordrer folk til at trække sig tilbage til Byggeren. Man kan intet opnå ved at forsøge at provokere politiet. Man har kun Byggeren tilbage, og den må forsvares

Alt andet vil blive mødt med hård hånd fra politiets side.

Folk, som NB~B ikke kender forsøger at forvirre med oplysninger om, at der er slagsmål med rockere i gang på Nørrebrogade. Da nogle ser efter, er der ikke skyggen af kamp. Alle med læderjakke er fjernet for lang tid siden. Andre forsøger at hidse folk op med ord som:

“Nu skal vi ud på Nørrebrogade og banke rockere”.

Resultatet bliver, at folk sætter sig på Byggeren. Men stemningen er trykket. Hundreder af betjente i kampdragt og i civil vandrer hele tiden rundt omkring og på Byggeren og gør stemningen utryg.

Da Ellen går rundt for at slukke forladte bål, går der ikke to minutter før hun har en mystisk mandsperson efter sig.

Dagen har været et eksempel på den meningsløse vold. Der skabes igen et had i folk, der meget let kan vende sig til en gengældelse, som set så mange andre steder. Samtidigt bringes den almindelige betjent i fare.

Aggressionerne mod enhver form for politi vokser. Jeg møder mange, der end ikke ved forbrydelser som bankrøverier vil fortælle politiet et ord.

Hvis man ikke kan ramme de skyldige i dette kaos, nemlig politikerne på Rådhuset og politiledelsen, så må man ramme den forlængede arm, de yderst velvillige og brutale betjente.

Mange betjente er imod nedslagtningerne af folk, mange har det skidt med at skulle slå løs på folk.

Sandheden er stadig sværere at skyde bort. Som en betjent siger til mig: "Det sker kun en gang hvert tiende år (Verdensbanken), så det må jeg lære at leve med. Til dagligt er vores arbejde nødvendigt og uundværligt for samfundet."

Men mon han ikke glemmer Fragtmandshallen, Ballerup Kro, Lynetten og fremover

Brumleby, Folkets Hus og Park, Christiania osv?

Eller alle de andre symboler på, at folk ønsker at opbygge noget selv, uden at det er styret ovenfra.

Desværre bliver de fredelige betjente nok efterhånden så pressede, når de bruges mere og mere politisk og voldeligt. Faglige blokader, demonstrationer, byggelegepladser, kultur- og beboerhuse osv. sættes politiet til at fjerne for at opfylde politikernes ønske om at kunne styre det hele.

Og desværre er det nok disse betjente, der først må give op på grund af samvittighedsproblemer. De kan ikke få fred til at udføre de nyttige opgaver, politiet har. Tilbage vil så være "de hårde drenge", der benytter enhver lejlighed til at tæve folk.

Og den udvikling er der intet vundet ved. Angsten for og modviljen imod politiet vil blot forstærkes yderligere.

En anden betjent forsvarer sig med, at han vil miste jobbet, hvis han undlod at tage med til Byggeren. Men han har så vidt muligt undladt at slå på folk, men det kunne han

lige så godt have gjort.

Ved sin tilstedeværelse er den enkelte betjent med til at forstærke volden. Han er med til at dække de aggressive folk ind. Der er nok, der vil slå løs på folk. Og hvor mange mennesker vil en betjent være med til at smadre før han overvejer at sige nej?

Hvor ligger grænsen mellem hensyn til andres liv og så at skulle følge en ordre? Han kan ikke fralægge sig noget som helst ansvar for at have tævet løs på folk, på mennesker, der ønskede at bevare en LEGEPLADS. Han kan ikke undskylde sig med at skulle følge en ordre. Han er lige så skyldig, som den politiker eller politileder, der giver ordren.

*Den, der efter ordre slår til med en knippel,
har også taget stilling.....*

Carl Scharnberg

Disse konsekvenser er politiet godt klar over. Erfaringer fra andre lande har med frygtelig tydelighed vist, hvordan politivold og undertrykkelse skaber en modvold, der igen skaber større politivold.

Langsomt vinder aggressionerne i det enkelte menneske over besindigheden, og meningsløsheden tager overhånd. Der er skabt et menneske, der i sin yderste konsekvens bliver terrorist, og som ikke længere tror på det parlamentariske system, der så smukt kaldes demokrati. Der er vist mange, der har gennemskuet det københavnske demokrati under Byggerkampene.

LØRDAG DEN 3. MAJ

UNDTAGELSESTILSTAND

Formiddagen har været så rolig, som man nu kan forvente med adskillige politipatruljer gående omkring i kvarteret omkring Byggeren, tilsyneladende på slentretur. Der skal jo ikke ske noget før på mandag, hvor Byggeren skal diskuteres i Borgerrepræsentationen. Selv radioavisen bringer udtalelser om dette fra politidirektøren.

Over middag begynder antallet af betjente at stige foruroligende. Stadig flere kolonner går rundt blandt folk og skaber uro og frygt. Ingen har glemt politiets opførsel fra de foregående dage, ingen er trykke ved, at politiet er så tæt på.

Samtidigt går rygten rundt, at det er for at kunne fjerne resten af barrikaderne, der blev skubbet ind i kanten af Byggeren dagen før. Næsten alle stoler på politiets løfte fra dagen før om, at man ikke rører Byggeren inden mødet på Rådhuset.

Der er derfor ikke mange, der sætter sig til modværge, da politiet trapper op og afspærre Stengade og Baggesensgade. Det vrirler ind med lastbiler og et par bulldozere på blokvgogne.

Stengade er proppet med lastbiler, men så får politiet den "geniale" idé, at man kan bruge Folkets Park som parkeringsplads. Hegnet ryddes af en bulldozer og 26 lastbiler kører ind og ødelægger græs og små træer fuldstændigt. Men det er jo også bare noget, som folk selv har lavet.

Stadig kan man dog komme ind på Byggeren over byggepladsen.

Der er ikke mange mennesker på Byggeren. Mange er i Folkets Hus for at holde møde om situationen, og mange er bange for den vold, politiet kan finde på at anvende.

Inderst inde er jeg ikke bange for situationen. Jeg stoler stadig på politiets løfter om ikke at røre Byggeren. Først da en lang kæde

af hvidhjelmede betjente stille op foran os, begynder jeg at blive forvirret. Først da begynder alvoren at gå op for mig. Hvad fanden er politiet i gang med, hvad vil de gøre?

Nedenfor tårnet, hvor jeg står, tager en civilbetjent billeder. Da jeg vender hovedet, ser jeg lige ind i hans sorte linse og er vist for langsom til at vende hovedet igen. Nu er jeg i det sorte kartotek. Nu er jeg registreret som deltager i kampen for Byggeren.

Forbitrede råber folk, at han er et dumt svin, der fryder sig ved at registrere os, der kæmper for en retfærdighed, vi snart ikke tror på mere.

Vi opfordres til at fjerne os fra Byggeren, men sætter os ned i stedet for. De skal ikke få vores Bygger uden at skulle slås for det. Godt nok havde politiet meddelt, at nu har de smidt fløjlshandskerne, alligevel har vi ikke ventet, at de opfører sig som de gør. Alle mand trækker kniplerne og begynder under skrig fra de forreste at slå løs på folk, der sidder ned og forsøger at beskytte sig mod knippelslagene.

Er vi mon slet ikke mennesker for dem?

Er vi blot noget, der er i vejen, noget, der skal fjernes, noget, der minder om en myg, der sidder og irriterer?

Slagene hagler ned over de forreste, mange rejser sig, hvis de kan. Der er ingen mening i at få tæv, når vi ikke har noget våben at kæmpe imod med. Ikke-vold rækker ikke så langt mod politiets konsekvente vold.

Vi drives ud af Byggeren og ind på byggepladsen. Hvis det ikke går hurtigt nok, får man så mange slag i ryggen, at det nok skal gå lidt hurtigere.

Nogle af betjentene går helt amok. De farer

løs på de folk, der går bagest, de folk, hvor trodsen overvinder angsten for kniplerne. Det hele er blevet så uvirkeligt, at smerten ikke føles så vigtigt, selv om det gør allerbegyndelsen ondt. Disse betjente bliver flere gange hevet tilbage af deres kolleger, der dog har en grænse for volden. Den vold, der skal skabe angsten i os, der skulle gøre os til gode samfundsborgere, der ikke vil blande sig mere og ikke mere holde på vores ret.

Hen over byggepladsen drives vi, gennem udgravninger, over smalle betonfundamenter, hvorfra et fald ville spidde den uheldige på lange armeringsjern, der stikker op alle vegne. Men vi kan selv vælge mellem volden bagfra, den sikre vold, eller det usikre, hvor vi må balancere på farefulde stier med risiko for at komme slemt til skade.

Udenfor virker det hele så meningsløst, jeg er træt af volden. Politiet har opnået, hvad de vil: Anspændtheden, opmærksomheden, den evige angst og slagene udmatter i uhyggelig grad. På et tidspunkt må man bryde sammen. Jeg er chokeret. Bryder politiet virkelig så let deres løfter i deres krig for at opretholde et "demokrati", der ikke kan tolerere at borgerne begynder at blande sig. Det er selvfølgelig, at man ikke kan stole på hverken politi eller de københavnske politikere. Vi ved det alle sammen, men opdragelse og autoritetstro ligger inderst inde og spørger, og det på trods af knippelslag og anden grov vold de sidste mange dage.

Mest af alt bliver jeg chokeret over, hvor dybt denne autoritetstro sidder i mig, chokeret over, at jeg havde været så naiv og troet på, at politiet blot ville fjerne barrikaderne. Denne dag er autoritetstroen forsvundet, tilbage er kun angsten for volden, for ordensmagten, for straffen for at kæmpe for sin ret, for isolationsfængslinger og uretfærdige domme over folk, der skal bruges som afskrækkende eksempler.

Tror politikerne på Københavns rådhus, at man kan opbygge et samfund på angst, og tør de virkelig risikere, at så mange mennesker mister al tro på "demokratiet" blot

for at bevare ansigt i en sag om den mest nødvendige legeplads i hele København? Alligevel kommer erkendelsen først fuldt ud, da vi står i Griffenfeldtsgade, jaget væk af knippelsvingende betjente. Erkendelsen af, at jeg ikke vil bøje mig for systemets skindemokrati, og at jeg ikke vil tro på politikernes form for retfærdighed igen.

Det er Berit, der gør det. Berit, der elsker Byggeren. Berit, hvis fireårige dreng Jesper, i mange dage kun har spurgt: "Ham piloten, der flyver i flyvemaskinen, han vil da godt have at Byggeren bliver liggende, ikke?"

"Og dyrepasseren i Zoologisk Have, han vil da også have, at Byggeren bliver liggende, ikke?"

Som i os alle ligger tankerne om Byggeren og spørger i hans lille hoved. Selv ikke dyrene i Zoologisk Have kan få ham til at glemme, hvad han oplever på Byggeren. Berit er opløst af gråd blandet med sammenbidthed, en blanding, der kun opstår, når man godt ved, at gråd ikke nytter, der er ingen medlidenhed at hente. Gråden kan bare ikke holdes tilbage.

Berits gråd forhindrer mig i at græde, jeg kan ikke, det er alt for lidt til den sorg, der er i mig. Det er alt for lidt til at dække det store åbne sår, der er kommet i mine følelser.

At Berit har brug for at græde og søge tryghed ved mig, betyder, at jeg kan få noget af smerten væk. Trygheden og varmen løser op for noget af den smerte, der sidder så dybt i mig og sammen er Berit og jeg begge i stand til at blive nogenlunde rolige igen.

Sammen kan vi opbygge troen på handling, sammen kan vi udviske billedet af den nye Bygger, der bliver skåret ned med motorsav. Det føles som om, motorsavene skærer i os, når vi ser på det. Det er som om, at det er en del af os selv, der bliver savet ud efterladende et dybt sår, hvor smerten vælder frem. Sjældent, meget sjældent har jeg følt noget så stærkt over for et andet menneske, aldrig har et knus og en omfavelse betydet så meget eller sat så mange følelser i gang.

På Nørrebrogade har politiet afspærret igen. Denne gang sidder der ikke folk på kørebanelen, denne gang skal politiet nok vise os, hvem der bestemmer her.

Forskellige mennesker forsøger at sætte sig ned på vejen for at bruge samme våben som tidligere, men bliver tæsket væk af politiet. Mange anholdes, ikke fordi de har gjort noget, blot for at skræmme, for at forstærke angsten.

Også hunde sættes ind mod folk, hvad der skaber panik. Hunden har ingen følelser. Den er afrettet til at angribe, hvis den får ordre til det. Og når en hund slippes løs mellem folk, fortsætter den blot, den kan ikke skelne, hvornår den skal holde inde, og kan ikke skille ud, hvem den skal angribe. Den er bare et udtryk for volden, den ukontrollerede, meningsløse og destruktive vold. På hjørnet af Peter Fabersgade og Nørrebrogade kommer en mand for nær ved en hund. Han kan ikke komme hurtigt nok væk.

Hunden bider sig fast i ham og endnu en betjent lader sin hund bide sig fast i ham. Han vrider sig for at komme fri.

Mens to hunde bider og flår i en arm og et ben, springer fire betjente til og slår løs på ham med deres knipler. Han bliver slået overalt, han har ikke en chance for at slippe væk, bliver slået i hovedet og maven, for til sidst at vakle væk og falde om.

Andre får ham hevet til side og sætter ham på en trappesten. Hans hoved er helt rødt af blod, jeg kan ikke mere se hans hårfarve, blodet flyder ned over hans hoved og ansigt. Det er modbydeligt at se på.

Og det er de mennesker, der skal se til, at loven overholdes.

Ambulancen ankommer med udrykning, og han bliver båret ind og kørt på hospitalet med udrykning, skamferet og maltrakteret af fire betjente og to hunde. Han var bare så uheldig at blive udvalgt som eksempel for, hvad der venter os andre.

Jeg går derfra, jeg kan ikke klare mere, der er ikke plads i mig til mere sorg.

Da den næste ambulance kommer hylende ikke to minutter senere, ved jeg, hvad der er sket. Det hele gentager sig i min forestilling.

Tilbage i Folkets Park kan jeg komme lidt til mig selv. Her er truslen mere direkte. Her er det betjentene, der gør udfald med knipler gennem Parken og op ad Prins Jørgensgade og hen ad Stengade.

Det kan jeg forholde mig til, her kan jeg beregne, hvor jeg skal løbe hen næste gang, de stormer frem.

Jeg føler mig som en mus, der bliver jagtet af en stor mangepotet kat, og jeg er nødt til at kende alle smuthuller for at slippe væk.

Efter at have forsøgt at tage billeder af de knippelsvingende betjente, men blot selv var ved at få bank, søger Martin og jeg op i en lejlighed, hvor vi kender en del mennesker. Men det er kun en begrænset sikkerhed, politiet har en gang før været ved døren, men er dog ikke brudt ind.

Jeg bliver der ikke længe. Det er for meget at sidde og se på, at andre får bank af politiet, mens jeg selv sidder i sikkerhed. Min trods er for stor, jeg skal vise dem at jeg ikke er bange, men frem for alt skal jeg vise mig selv, at jeg ikke giver op så let.

Hvis jeg holder mig i sikkerhed, kan jeg ikke

indeholde alt det, der er sket. Jeg vil give efter for følelserne, for afmagten og for angsten, og jeg vil ikke kunne gå ned på gaden igen.

På gaden tør jeg ikke bevæge mig for langt rundt. Jeg holder mig forsigtigt til de kendte steder. Politiet jagter skånselsløst folk gennem gaderne, forsøger at fange folk i fælder i gader, hvor man ikke kan komme væk.

En gang er vi mange, der må styrte ind på et værtshus, fordi politiet kommer fra to sider. Heldigvis kommer de ikke ind, men angsten kan mærkes, den breder sig til folk, der sidder i ly her.

En gammel dame kommer forbi. Hun er meget bange og skal bare hjem og ikke på gaden mere. Hun fortæller, at hun jo ikke kan løbe så hurtigt som os andre. På trods af alderen er hun ikke uden for fare.

Også Åboulevarden er spærret af politiet. Ledet af en helikopter, der svæver over området og giver det hele et skær af en militæraktion, har politiet afspærret alt omkring Byggeren. Man har lært vores taktik, og vil ikke tillade at folk sætter sig ned og spærre vejene igen.

Vi er overhovedet ikke organiserede og kan ikke aktionere længere væk fra Byggeren, selv om dette ville have en mobiliserende virkning og sprede politiet. Vi vil mangle den tilstrømning af folk, der hører om andre steder at aktionere.

Samtidigt har politiets indtrængen bag de barrikader, der skulle have været vores forsvaret, taget en del af modet fra folk. Og et modangreb vil ikke kunne samle folk nok. Ikke-volden er stadig for godt indarbejdet i os danskere, respekten for mennesket bag uniformen er for stor. Faren ved at prøve at organisere et modangreb for at vinde Byggeren tilbage vil være stor, og forsøget er dømt til at mislykkes på forhånd.

Og alle i læderjakke bliver plukket ud og undersøgt og ofte arresteret, selv om de fleste er ganske fredelige også over for politiet. Men de vil ikke risikere, at deres vold mødes med et forsvar, der vel nærmest kan kaldes for et selvforsvar.

Gennem politiets massive vold er der skabt mange mennesker, hvis illusioner om ikke-vold og ikke-hærværk er bristet.

Når ikke-volden mødes af en sådan brutalitet og nedslagtning, brister troen på passiv modstand.

Sammen med Martin søger jeg ly hjemme hos ham. Vi må have et øjebliks pause i volden. og tænk at kunne slippe af i rolige omgivelser. Det bliver en hel luksus ikke at være jaget af politiet overalt. Udenfor jages vores venner stadig rundt i gaderne.

Sidst på eftermiddagen blev der delt løbesedler ud om et lovligt anmeldt fællesmøde på Skt. Hans Torv kl. 22. Klokken ti minutter i ti går vi over på torvet. Her er ikke mange mennesker, til gengæld vrimer det med politi.

På trods af, at demonstrationen er anmeldt flere timer før (24 timer, som loven siger, er logisk nok umuligt) ved vi, hvor det bærer hen af. Vi skal ikke have lov til at holde møde om situationen.

De få mennesker, der er på pladsen, står i meget små grupper på gadehjørnerne. Alle er bange for at samles i store grupper, bange for at politiet vil angribe. Vi går et par ture rundt på torvet.

Politiets højtalervogn kører rundt og råber til folk:

VI VIL IKKE ACCEPTERE LOVLØSE
TILSTANDE I BYEN, OG VI VIL IKKE
LÆGGE FINGRENE IMELLEM.

VI KAN IKKE GARANTERE DERES
SIKKERHED,

OG VI VIL IKKE ACCEPTERE, AT DE
SAMLER DEM.

OPLØB VIL BLIVE SPLITTET MED
MAGT.

VI AGTER AT RYDDE GADEN.

VI VIL IKKE ACCEPTERE DENNE
SAMLEN - OG ALT VIL BLIVE BE-
TRAGTET SOM OPLØB.

(optaget af radioen lørdag nat)

Så ved jeg, at her er farligt, meget farligt at være. Ydermere bliver der tilføjet:

VI OPFORDRER BORGERNE TIL AT
HOLDE SIG INDEN DØRE, HVIS DE
IKKE VIL RISIKERE AT KOMME I
VEJEN FOR POLITIETS MAGTANVEN-
DELSE.

En flaske kastes ud af et vindue. Den rammer langt fra nærmeste menneske. Højtalervognen tager affære:

VI VIL IKKE ACCEPTERE, AT DER
BLIVER KASTET TING UD AF VIN-
DUET.

VI KRÆVER, AT VINDUERNE
OMGÅENDE LUKKES OG HOLDES

LUKKEDE. HVIS DET SKER IGEN VIL VI RYDDE EJENDOMMEN.

Disse forbud udvides til at gælde hele Nørrebro.

Værtshusene i nærheden af Skt. Hans torv ryddes for mennesker og lukkes under påskud af rockerbander. Jeg har ikke set en eneste i læderjakke hele aftenen, de nærmer sig ikke Nørrebro. Det er for farligt.

Politiet danner så kæde på Fælledvej, og så er det på tide at forsvinde fra torvet.

Vi kommer lige igennem inden kæden ikke tillader flere at slippe væk fra torvet, og det er et svineheld.

På torvet bliver alle gader og porte spærret af, ingen får lov til at slippe væk.

Så opfordrer politiet folk til at forlade torvet, ellers vil man rydde det med magt. Men ingen kan jo slippe ud. Mange mennesker flygter op i opgangene, hvor beboerne ikke tør lukke dem ind i lejlighederne af frygt for, at politiet skulle bryde ind.

Øverst oppe på trapperne sidder folk sammenklumpede og bange. Men de bliver hentet ned igen af politiet. På vej ned bliver alle gennembanket af betjente, der har taget opstilling på trappeafsætserne. Slagene hagler ned, overalt rammer de: Hoved, skuldre, arme, ryg, ingen slipper fri. Det hjælper ikke det fjerneste at krybe sammen i sin angst eller at bede og trygle for ikke at blive slået. For at kunne komme ind i opgangene har politiet nogle steder smadret ruden i indgangsdøren. Ikke engang i sit hjem er man sikker denne aften.

En mand, der vil flygte gennem en baggårds-passage er uheldig.

Politiet har valgt samme baggård til at angribe bagfra. Han bliver slået ned af forreste betjent, hvorefter alle uden undtagelse langer ham et slag, mens han ligger og kryber sammen på jorden for at undgå slagene.

På Nørrebrogade patruljerer politiet frem og tilbage, og opløser alle grupper. Grupper over fem personer bliver ikke tolereret, som

senere bekræftet i radioavisen, men den begrænsning tager politiet ikke så tungt.

Folk, der står sammen tre og tre bliver bedt om at forsvinde, og blot man standser op foran et udstillingsvindue, bliver man bedt om at gå videre.

Ingen ældre eller børn er på gaden den nat. Der bliver kostet rundt med folk for at de skal føle sig utrygge. Enkelte slæbes væk og arresteres eller tæves i trappeopgange eller baggårde.

Angsten i mig er nu så tilvant, at jeg ikke sanser den mere. Alting er koncentreret om at klare den, om at holde øje med den mindste bevægelse, der kan røbe, at politiet kommer. Alle sanser bruges til at holde øje med sidegader og baggårde, så jeg kan flygte i en fart.

Det er som at være forvandlet til et jaget dyr, kun trods og følelsen af fællesskab giver styrke til de tusinde mennesker, der trods faren og går rundt i gaderne på Nørrebro, vel vidende, at det nok er noget af det farligste, de nogensinde har gjort.

I Stengade går Martin og jeg forbi en hel deling, der lige er lukket ud af en bus. Så holder mit "mod" ikke længere, jeg er bange, inderst inde ryster jeg, men udadtil er kroppen i alarmberedskab.

På Nørrebrogade har vi fået at vide, at vi skal gå til Blågårds Plads, hvor man vil forsøge at orientere om dagens og aftenens begivenheder.

Der er mange folk forsamlet, men ingen stiller sig op og taler. Vi ved alle, at vi vil blive splittet om kort tid.

Jeg har været inde i en baggård for at finde flugtveje og har sammen med Martin bøjet et hegn, så vi lettere kan komme igennem. Derefter kan vi nogenlunde roligt opholde os på pladsen.

Og ganske rigtigt, der kommer en stor flok betjente med dragne knipler inde fra byggepladsen.

Panikken begynder at gribe folk, angsten er ikke til at styre. Så selv om det altid er klogest at vide, hvor politiet står, styrter næsten alle blindt ned ad Blågårdsgade. Jeg løber ind i baggården, hvor der er flere mennesker samlet. Jeg er ikke løbet i den retning, politiet ønskede at drive os.

Den store gruppe bliver jaget ned til Baggesensgade, hvor bagtanken viser sig. Bag hjørnet holder otte motorcykler, der gasser op og jager folk ned ad Baggesensgade.

Folk, der søger ly i trappeopgange eller portåbninger, bliver med knippelslag drevet videre mod Søerne. Ingen slipper fri. Panikken har fået tag i folk, men med otte motorcykler bag sig, er det ikke svært at forstå.

Ved Søerne træder så endnu en deling frem, folk er fanget i en omhyggeligt tilrettelagt fælde. Ingen undgår at blive gennembanket, nu når politiet kommer fra begge sider.

Det er et under, at ingen skades meget alvorligt. Der forekommer tusindvis af situationer, hvor folk let kunne blive mere eller mindre invalide af slag i ryg, nyrer eller hoved.

Jeg møder Jens. Pludselig har vi meget til fælles. Vi deler angsten, og har fire øjne i stedet for to. Vi vandrer lidt rundt, føler begge to, at vi må holde sammen. Det er for farligt at gå alene i dette kaos af vold, fordi man så lettere gribes af panik. Man vil lettere give efter for angsten, og på den måde blive mere sårbar.

Pludselig bremser en bil ved siden af os.

Aldrig er jeg blevet så forskrækket. Nu er det sket farer det gennem mit hoved. Jeg ryster over det hele, og så er det bare Ole, der vil spørge om situationen. Jeg går ned til Butikken for at søge lidt fred og ro. Her sidder folk og ser fjernsyn om politivold. En vold, der måske virker stærkt på "almindelige" mennesker, men som jeg slet ikke kan tage alvorligt.

Jeg har i flere timer været midt i en vold, der er langt værre og som ikke er skuespil.

Virkeligheden overgår langt Panduros fantasi. Han ville være blevet beskyldt for at

overdrive groft og fordreje sandheden, hvis han havde beskrevet virkeligheden denne aften og nat.

I Butikken får jeg at vide, at den sidste TV-avis har nægtet at fortælle noget om situationen. Man har ikke fundet det vigtigt nok, at Grundlovens beskyttelse af forsamlingsfriheden og den personlige sikkerhed er sat ud af kraft, og at der er indført undtagelsestilstand og en slags udgangsforbud.

Den nat er ordet MEDBESTEMMELSE ikke at finde i den danske ordbog.

Kun de mennesker, der risikerer liv og lemmer, kan få at vide, hvad der sker på Nørrebro i dag.

Jeg forlader hurtigt Butikken, kan ikke klare, at folk bare sidder der og ser på fjernsyn.

Jeg må ud på gaden igen. Hver gang jeg slapper af truer angsten og frygten med at overtage, så jeg ikke længere tør befinde mig på Nørrebro.

Jeg følges nu med Lene, som jeg før har set, men som nu er blevet meget bekendt. Vi kender hinanden uden at sige noget. Vores fælles angst og trods blandes. Vi går rundt, og af de historier, vi hører fra andre, kan vi forstå, at vi har været meget heldige hele aftenen. Vi hører mange barske historier.

Mange har det vist som jeg.

Vi taler roligt om folk, der er blevet gennembanket af betjente, enten til betjentene er blevet trætte eller til man ikke kan kravle væk af sig selv.

At det meget let kan ske for mig også, trænger ikke ind, den tanke er der ikke plads til.

På Nørrebrogade møder vi to, der ophidset fortæller, hvad der har været ude for.

De stod på Nørrebrogade, men blev opfordret til at gå af en civilbetjent. Da de ville have en forklaring, trækker betjenten pistolen inde under jakken og kommanderer dem til at forsvinde ellers.....

Alle betjentene er bevæbnede, alle har pistoler til "selvforsvar". Nu trænger det ind i hovedet på mig hvor skrøbeligt et menneske

er, hvor let en betjent, der føler sig truet, kan sætte en stopper for mit liv.

Inderst inde tror jeg ikke på, at betjentene vil bruge pistolen, men det havde jeg jo også troet om deres knipler.

Vi tør ikke være på Nørrebrogade længere og går ned langs Søerne. Det virker ufarligt. Ingen af os kan tage mere vold og flere trusler denne dag, så vi er på vej hjem.

Jeg har ikke meget lyst til at tage hjem til et kollektiv, der sidder trygt derhjemme, og som ikke har oplevet denne nat med vold og terror.

Jeg har så mange følelser inden i mig.

Følelser, der kun kan komme ud sammen med mennesker, der har de samme oplevelser. Jeg er bange for, at alle ugens oplevelser vil strømme frem, og jeg ved ikke hvad jeg skal gøre ved et sådant kaos af følelser.

På Nørrebro fortsætter "kampene" resten af natten.

Folk kan ikke få lov til at komme hjem til deres lejligheder, en mand får ikke lov til at hente medicin på apoteket til sit syge barn. Politiet bryder ind hos folk for at arrestere dem. Kun folk med sygesikringskort i hånden har en chance for at komme igennem politiets kæder. Og det kun, hvis de holder hænderne over hovedet.

Nørrebro er belejret af politiet. Der bliver ikke begået hærværk mod butikker og forretninger, der bliver begået hærværk mod befolkningen.

Undtagelsestilstanden på Nørrebro fortsætter hele natten, og mange ældre mennesker kan kun sammenligne tilstandene med generalstrejken under Anden Verdenskrig.

Hjemme er Erling kommet før mig. Han har også været med hele dagen. Vi løser lidt op for begges følelser ved at snakke om volden. Det letter det værste pres.

Tænk hvilken luksus, det er, at kunne komme i sikkerhed, hvor der ikke er risiko for, at politiet sparker døren ind for at arrestere mig. I radioen hører vi behandlingen af tilstandene på Nørrebro og bliver dybt skuffede. Vi troede at radioen ville nævne bare en lille del af sandheden.

Men nej. En elendig journalist har en samtale med næstkommanderende i politiet.

Politilederen kender ikke noget til noget som helst, og kan slet ikke forestille sig, at sandheden kan være sådan. Men han kan da udtale, at han er sikker på at dansk politi ikke kan opføre sig så groft. Og journalisten borer ikke i det.

Det bliver krystalklart, hvad det er for et system, vi slås imod. Vi har ikke vundet noget ved "bare" at have ret, ved at have påvist politiets terrormetoder, og hvordan det såkaldte københavnske "demokrati" fungerer. Der er ikke mange, der har set det tydeligt, og resten vil ikke få mange chancer for at se det.

Hvis man ikke havde deltaget i hele forløbet kan man ikke i sin vildeste fantasi forestille sig, hvordan det er gået til. Betydningen af den borgerlige presse træder tydeligt frem. Formålet bliver en tilsløring og fordrejning af sandheden, så folk ikke kan gennemskue, hvad der er sket. Folk må ikke finde ud af, at Grundloven kun gælder, når vi alle sidder derhjemme foran fjernsynet, og ikke reagerer mod de overgreb, der sker i demokratiets navn.

Meget desillusioneret og meget rystet af dagens begivenheder går jeg i seng. Jeg har lært noget i dag. Jeg har gjort op med mange normer, og en alvor indeni mig, der aldrig har været så stærk, er vokset sig meget stor.

SØNDAG DEN 4. MAJ

FOLKETS PARKS FØDSELSDAG

I dag er det ikke kun vejret, der kan blive afgørende for arrangementet, nattens forfølgelser og vold sidder stadig i kroppen på mig og mange andre. Aftenen før accepterede politiet ikke nogen forsamling overhovedet, og jeg kan ikke i min vildeste fantasi forestille mig, at de vil tillade en fødselsdagsforsamling i Folkets Park.

Og det ikke mindst fordi jeg har haft kontakt med NB-B og har aftalt med dem, at jeg vil snakke med de folk, der står for arrangementet i Parken og forsøge at få noget taletid til NB-B, så de i hvert fald kan holde talen fra det splittede møde fra Skt. Hans Torv.

Nu har vi (endnu) et lovligt anmeldt arrangement, hvor det er "tilladt" at holde taler. Det skal bruges til støtte for Byggeren.

Imidlertid er holdningen i fødselsdagsgruppen ikke så klar. Der er andre hensyn at tage:

Vi ønsker ikke at festen spoles af politiet. Vi ønsker ikke, at børn og voksne slås ned af politiet.

Vi ønsker ikke, at børnene trampes ned i den panik, der meget let kan opstå, hvis politiet gør noget.

Efter nogen debat bliver der indgået et kompromis.

NB-B kan få lov til at holde en tale efter at en fra Folkets Hus har holdt en tale om Parkens historie og saneringerne på Nørrebro. Efter disse taler skal resten af programmet foregå indendørs, dels af hensyn til, at det bliver koldt, og dels, fordi vi er sikre på, at politiet ikke vil tillade noget som helst, der har med Byggeren at gøre.

Jeg er sikker på, at vi bliver afbrudt, jeg kan ikke indse, at politiet har nået at skabe afmagten og angsten i folk.

Jeg videregiver beslutningen til Butikken, og de vedtager, at en af de fyrede pædagoger, der har børn på Byggeren, skal komme og holde en kort tale, hvorefter de vil opfordre folk til at gå hen i Stengade 30 for at holde et møde om situationen.

Man har bestemt sig for Stengade 30 selv om det ligger lige over for Byggeren. Hele natten havde NB-B telefoneret for at finde et egnet og ledigt lokale, men det havde været meget svært.

Hans fra Folkets Hus går ned og fortæller den ledende politimand om arrangementet og giver ham et rids over programmet. Det synes jeg er vanvittigt. Hvis vi ikke beder om lov, så får vi i hvert fald ikke nej. Jeg tror at forskellen ligger i, at jeg har været med hele lørdag nat, mens Hans ikke har.

Men vi får tilladelsen, hvis vi ikke laver noget truende.

Arrangementet forløber ganske roligt. Der opfordres utallige gange til, at folk holder sig væk fra politiet, og at vi ikke vil have en ny konfrontation.

Folk beroliges, der sker jo ikke noget. I varmen og solen forsvinder nattens oplevelser, mindet om undtagelsestilstanden dæmpes og mange kan slappe af.

Men under roen ligger angsten. Når betjentene bare tager hjelmene på, er der ved at gå panik i folk, og det kan være livsfarligt for børnene. De kan let blive trampet ned i panikken.

Børneteateret har dårlige kår at spille under. Stykket går ud på at vise, at konkurrence og vold ikke er godt, men at sammenhold og fredelig leg med hinanden er at foretrække. Men den vold, børnene har været vidner til i løbet af ugen, har sat sit præg på dem. Konkurrencen, der består i at skulle kæmpe

med hinanden med avisknipler, fortsætter i det uendelige. Alle knægtene vil være med. De slår til tårerne kommer frem.

Også børnene har nogle indestængte følelser, de skal af med.

Inden i mig skabes en afventende holdning. Jeg venter på talen fra NB-B, så vil der nok ske noget. Vi er mange, men har ikke en chance mod politiet, men jeg håber stadig på at vi på en eller anden måde kan generobre Byggeren. Jeg har endnu ikke tabt modet. Talen fra NB-B er kort. Den ridser kun lidt af nattens begivenheder op, fortæller lidt om politiets brutalitet. De oplevelser, vi har, kan ikke beskrives i ord, så andre kan få en ide om, hvordan det virkelig var.

Talen slutter med en opfordring til alle om, at komme over i Stengade 30, hvor Byggerens lysbilleder vises og hvor vi kan holde en slags fællesmøde om situationen.

Dette møde må gentages, fordi alle ikke kan være der første gang.

Mødet genskaber en tro på, at det stadig kan lykkes at vinde Byggeren tilbage på trods af politiets bevogtning af grunden.

Igen tror jeg på, at det ikke er muligt for

politiet at holde grunden besat natten igennem, uden at folk vil begynde at bruge andre midler for at drive dem væk. Til mødet er der selvfølgelig også tre civilbetjente, ikke engang en ordentlig diskussion af hændelserne kan vi få lov til. Politiet ser hellere, at det hele ender i splittelse og spredte generoblingsforsøg. At de tre betjente ikke får tæv, viser noget om vores indgroede tro på ikke-vold, den tro som politiet med alle midler har forsøgt at fjerne. Jeg tror ikke, at der findes andre lande, hvor politiet kan fare så voldeligt og brutalt frem, uden at folk begynder at bruge modvold.

Vi forlader mødet fyldt med en følelse af, at vi har retten på vores side (altså ikke den juridiske ret) og vil vinde til sidst.

Uden for er politiet stillet op. Der bliver givet ordre om ikke at gå ud på gaden på trods af, at der ingen trafik er, og at vi er flere hundrede mennesker, der skal passere på den meter fortov, der levnes af politiet. En enkelt fyr tilbageholdes, fordi han går ud på vejen. De er lidt bange for, hvad vi har fundet på, og vi skal lige have at føle, hvem der er de stærkeste.

Næste punkt på fødselsdagsprogrammet foregår i Folkets Hus, hvor Trille og Arne Würbler skal spille. Der er så mange mennesker, at adskillige hundrede må stå udenfor. Der kan ikke proppes flere ind. Og det bliver en oplevelse, der næsten ikke kan beskrives. Efter så megen vold, terror, frygt, angst og had er der pludselig skabt en varme og en tryghed hos alle, der sidder forsamlet i Folkets Hus.

På denne aften, hvor andre fejrer Danmarks befrielse med lys i vinduerne, fejrer vi det med Trilles og Arne Würblers hjælp med lys og varme og tryghed. Sangene går lige ind i hjertet, både fordi der er lukket fuldstændigt op, og fordi de to evner at følge med i de stærke følelser hos alle i cafeen.

Mange er de gange, hvor vi synger med af hjertet på: "Det haver så nyligen regnet". Denne aften går det op for mig, hvorfor den var så brugt under krigen. Igen passer den på alle de følelser, vi har været igennem. Jeg kan forstå sammenholdet, der var skabt af en fælles kamp mod en ydre fjende. Jeg kan forstå, hvordan man under krigen kunne glæde sig over at et andet menneske, tysker

eller stikker, var blevet skudt. Jeg kunne forstå, hvordan mennesker kan opfattes som ugræs.

Den aften bliver uforglemmelig, den skaber et sammenhold, der måske ikke kan bruges til kampen for Byggeren, men som kan blive værdifuld senere hen.

Vi har fået lidt af vores tro på nytten af vores kamp tilbage.

Efter endnu engang at have sunget "Det haver så nyligen regnet", spiller Folkets Hus Spillefolk til dans, hvorefter aftenen er slut. Jeg har ikke lyst til at slippe en følelse af at være mange, af ikke at være alene.

De enormt mange forskellige og meget stærke følelser sidder stadig i kroppen. Denne aftenes varme, lørdagens angst og frygt, hadet og smerten, alle følelserne trænger sig på for at komme ud, alle følelserne trænger til en at holde af, trænger til at blive forvandlet til én følelse, trænger til at blive forvandlet til varme og kærlighed.

Imens sidder folk i NB-B og planlægger næste aftenes demonstration i anledning af det ekstraordinære møde i Borgerrepræsenta-

tionen, hvor ødelæggelsen af Byggeren skal diskuteres.

Løsningen, som Pelle Jarmer og Egon Weidekamp sammen med politiledelsen og 2000 betjente har gennemført uden tilsagn fra andre politikere. Og uden at overholde de givne løfter.

En voldens, terrorens og brutalitetens altødelæggende løsning..

DET VAR PÅ “BYGGEREN”..

Mel. Det var på Capri.

Det var på “Byggeren”, jeg så strømerne komme
Det var på “Byggeren”, jeg så de forsvandt,
det hele sket før natten var omme
før jeg fattede at synet var sandt

Folk, de fattede søm og hammer
Byggede “Byggeren” op påny,
Ham den lede Pelle Jarmer
han skal smides ud af vor by.

Og midt i gaderne kampråbet runger
“Lad Byggeren leve” og grunden er den:
“Vi kræver lys, plads og luft til vore unger”
De kommer alle på “Byggeren” igen.

Folkets Hus Spillefolk

DET HAVER SÅ NYLIGEN REGNET

Det haver så nyligen regnet,
det har stormet og pisket i vor lund,
frø af ugræs er føget over hegnet,
åg på vor nakke og lås for vor mund,
Årets løb har sin lov, der blev lyst i vor skov,
ak, hvor kort, indtil alt er stormens rov!

Det har regnet, men regnen gav grøde
det har stormet, men stormen gjorde stærk.
Som de troede, at skoven alt var øde,
så de vårkraftens spirende værk:
For de gamle som faldt, er der ny overalt.
De vil møde hver gang, der bliver kaldt.

og de tro'de, at hjertebånd kan briste,
og de tro'de, at glemmes kan vor ret;
de skal vide, de aldrig ser de sidste,
de skal vide, at ingen bliver træt.
Thi, som årene randt sås det båndene bandt,
kræfter fødtes for kræfterne som svandt.

De kan spærre med farver og med pæle,
de kan lokke med løfter og med løn,
fælles sprog giver vore tanker mæle,
fælles vilje gør kampdagen skøn.
Nye stridsmænd skal dér,
nye stridsmænd skal her
slutte kreds om den fane, vi har kær.

Ja det haver så nyligen regnet,
og de træer, de drypper endnu
Mangen eg er for uvejret segnet,
men endda er vi frejdige i hu.
Viger ej ud af spor, for vi kender det ord:
Det har slet ingen hast for dem, som tror

MANDAG DEN 5. MAJ

DEMONSTRATION PÅ RÅDHUSPLADSEN

Også arbejdet kalder, det er ved at være på tide at begynde at leve et normalt liv igen. Jeg har forsømt adskillige dage for at kunne være med til at forsvare Byggeren. Heldigvis har jeg kun halvtidarbejde, men for andre, der arbejder på normal fuld tid har perioden om Byggeren været meget svær. Hvem kan koncentrere sig om at arbejde, mens politiet er ved at smadre, hvad vi alle kæmper for at bevare?

Mandag eftermiddag er der arrangeret en demonstration i anledning af Borgerrepræsentationsmødet om aftenen. Da jeg kommer til Blågårds Plads lidt i fem, er der samlet mange mennesker allerede. Hvor er det et skønt syn. Aviserne havde spået om et par tusind mennesker, og der er allerede forsamlet langt flere. Og hvor er der mange, jeg kender.

Midt på pladsen får jeg øje på Arne, der ikke har været i København i de sidste par dage.

Vi stormer mod hinanden og ramler sammen i et ikke helt blidt knus midt på pladsen. Det er virkelig rart at se ham igen, han har givet mig så meget på sin særlige måde.

Uden at vide, hvad vi skulle snakke sammen om i en hverdagssituation, har vi det godt sammen.

Talerne er mange og stærke, og lægger op til, at vi skal kæmpe videre. Slaget er ikke tabt.

Hvis bygningsarbejderne følger deres traditioner om ikke at arbejde under politibeskyttelse, så vil der aldrig komme noget byggeri på Byggergrunden.

Jeg tror på, at tiden arbejder for os. Byggeriet er allerede forsinket, og hvis vi kan forsinke det yderligere bliver det måske for dyrt at bygge på Byggergrunden.

Der bliver opfordret mange gange til, at dette ikke er en voldelig demonstration, og

at ingen må lade sig provokere til noget som helst fra politiets side.

I NB-B er man blevet skræmt af avisernes fokusering på volden og hærværket i forbindelse med kampene, og det skal nu slås fast, at det ikke var os, der brugte vold. Og der bliver ikke brug for at gribe ind på noget tidspunkt. Alle opfører sig som søndagsskoleelever.

På Rådhuspladsen er der til slut forsamlet op mod 15.000 mennesker. En sådan manifestation må da få indflydelse inden for hos de store herrer, der har magten over os, og som kan sende politiet mod os.

I sidegaderne omkring Rådhuset holder politiets skovvogne fyldte med kampklædte betjente, og fra et hotel sørger civilbetjente omhyggeligt for at fotografere alle, der kunne se ud som om, de senere kunne skabe "problemer". "Familiealbummet" bliver fyldt.

Der bliver holdt et par taler, som det er umuligt for os i yderkredsen at høre. Og der bliver opfordret til at gå til Byggeren for at rive plankeværkerne ned, samtidigt med at der opfordres til ro og besindighed.

Resultatet bliver, at en lille del af demonstrationen går tilbage til Byggeren, hvor der ikke er meget at gøre. Tusind mennesker er ikke nok.

Jeg mister ganske langsomt håbet om, at alle mener deres deltagelse alvorligt, så vi igen kan vinde Byggeren, og ikke blot deltager i en times demonstration denne mandag for siden at gå hjem til aftensmaden.

Men afmagten vokser samtidigt med at debatten i Borgerrepræsentationen bliver stadig mere udvandet og fordrejet.

Jeg havde glemt, at en socialdemokratisk overborgmesters og socialborgmesters ansigt betyder mere end 15.000 borgeres krav om

bevarelsen af en legeplads i et af Københavns tættest bebyggede kvarterer.

Debatten ender med, at socialdemokrater og de borgerlige ligefrem roser politiet for deres besindige fremfærd. (Ved Boliviademonstrationen omkring Kvindekonferencen i Belacentret senere på året bliver dansk politi verdenskendt for at gå mere brutalt til værks end det sydamerikanske politi).

På Byggeren, dvs. i Folkets Park, er folk blevet aggressive. Nogle har fået for mange bajere, og vi må stoppe flere, der smider med sten efter politiets busser. De er nærmere ved at ramme os andre.

Politiet er kloge nok til ikke at lade sig provokere i dag. De er klar over, at den mindste bevægelse fra deres side ville sætte ild til en heksekedel igen. Ethvert rygte om mulighed for tilbageerobring af Byggeren vil måske

skabe en folkevandring mod Nørrebro af folk, der troede og kæmpede for sagen, og vil også tiltrække folk, der i Byggerkampen ser en chance for at bekæmpe det system, der altid har holdt dem i et jerngreb i de fattiges og undertryktes rolle.

Da der ikke er nogen mulighed for aktivitet tilbage, er vi nogle stykker fra Folkets Hus, der tager på værtshus. Så megen aktivitet må slutes af med et par øller. Og det bliver en dejlig aften.

Det er folk med humør. Folk, der får lyst til at digte nogle sange om Byggeren. At udbrede kendskabet til Byggerkampen til så mange mennesker som muligt gennem sange er også en del af kampen for at bevare Folkets Hus. Det lykkes til sidst at lære hele værtshuset sangene, så alle kan synge med.

SANGEN OM BYGGEREN

Melodi: Fætter Mikkel

:: Politiet var i går aftes her
i går aftes var de her ::
:: De stormed' rundt i gaderne
op på barrikaderne.
Hej, politi, der er virkelig sært
hvad vil I egentlig her ::

:: I tirsdags var der en Bygger her
En Bygger var der her ::
:: De jævned den med jorden, smash
Buldozjerne, de gav den gas
En, to, tre et par tusinde mand
De gjorde den i stand ::

:: Næste morgen stod den der igen
den stod der sgu igen ::
:: Folk futed rundt på pladsen der
der kom bare fler og fler.
Ned med bulldozertyranni
og alt det politi ::

:: I fredags kom de her igen
de kom her sgu igen ::
:: De lavede krig i gaderne
væltede barrikaderne
Sært politi, som I vogter her
hvad vil I egentlig mer? ::

:: Kommissæren fik en fiks ide,
og Egon lod det ske ::
:: Politiet gik totalt amok
slog brutalt med stav og stok
Skrid politi med jeres hundeflok
nu må det være nok. ::

:: Nu må kommunen stå for skud
og Egon han må ud ::
:: Så vi kan få lidt lys og luft
Byplanen med sund fornuft
Hej kammerat, støt nu op påny
vi skal ha' en bedre by ::

:: Vores Bygger, den gi'r aldrig op
aldrig giver vi den op ::
:: Børns glade leg og skråleri
fjernes ej med tyranni.
Slut op i vor trop for et Nørrebro
for et sted, hvor børn kan bo ::

Folkets Hus Spillefolk

BREV FRA MIN FAR

Næste morgen ligger der et brev på gulvet under brevsprækken.

Brev fra min far.

“I går eftermiddags var der gadeteater i Nygade, og jeg overværede det og sender dig de omdelte tryksager + et købt mærkat. I aften fulgte jeg udsendelsen fra Københavns Rådhus med stor interesse, men mener, at det er et stort korrupt nummer fra Socialdemokraternes side. Alt taget i betragtning var det efter min mening dødt løb. Tine Brylds m.fl. opfordring til støtte til køb af “Byggeren” er vi nok mange, som vil støtte: 400 kr. + en græstørv - vi mangler bare modtageradressen, og tror heller ikke rigtigt på, at Kbh. Kommunes 3. afdeling vil sælge.

*Hvad koster en græstørv?
Jeg vedlægger en check på 440 kr., så kan du aflevere den på rette sted.
Held og lykke med jeres forehavende og luk øjnene for den fordrejelse, jeres aktion af politiske grunde har fået.
På langt sigt har I allerede vundet jeres sag.*

Kærlig hilsen din far

P.S. Samtidigt med radioudsendelsen fulgte jeg med det ene øje modstandsfilmen, fordi det i går var 35 år siden, at jeg blev løsladt fra Frøstruplejren.

DEN FØLGENDE UGE BLOKADE VED BYGGEPLADSEN

Allerede tirsdag kommer der igen plankeværk omkring Byggeren.

Trods en mobilisering af folk, der skal forhindre byggeriet på Byggerens grund, får man ikke stoppet tømrerne, der er organiseret i Byggefagenes Samvirke i at sætte et nyt plankeværk op.

Det skyldes, at der vrirler med politi på byggepladsen. Ikke i uniform, men i civil, så tømrerne kan bortforklare, at de arbejder under politibeskyttelse. Ikke engang fremviste politiskilte kan "overbevise" tømrerne om, at de faktisk er i gang med at ødelægge en af arbejderbevægelsens hævdvundne traditioner om aldrig at arbejde under politibeskyttelse af hensyn til liv, ære og velfærd. Men man er åbenbart indstillet på at risikere dette for at bygge de omstridte 40 lejligheder på Byggergrunden.

NB-B forsøger at fastholde blokaden for at forhindre, at arbejdet kommer for godt i gang. Det lykkes ikke.

Opbakningen bag en blokade af byggepladsen er ringe, mange har tabt modet, mange har erkendt nederlaget og kan ikke få sig selv til at møde op om morgenen igen. Samtidig har chaufførerne ikke det mindste mod at arbejde, mens politiet vandrer rundt i kampuniform lige ved indgangen. Gang på gang kører de igennem blokaden til fare for de folk, der står eller sidder foran lastbilerne. Endnu engang kommer den passive ikke-volds holdning til kort. Ved bare at stå foran byggepladsen kan vi ikke udrette noget uden hjælp fra de arbejdere, der siger, at de arbejder under "politiovervågning", de føler sig ikke truede og har derfor ikke brug for beskyttelse.

På denne måde nytter det ikke noget at fortsætte blokaden. Der er ingen organisering, og der er en udpræget opgivende holdning over for en generobring af Byggeren. En del af splittelsen skyldes, at den partiorganiserede del af NB-B for længe siden har opgivet at kæmpe videre. Man trækker næsen til sig for ikke at blive uvenner med de arbejdere og fagforeninger, der lige har svigtet vores kamp så totalt.

En uge efter, at den fysiske blokade er startet, bliver den afblæst som nytteløs.

Hvis kampen skal fortsætte, skal det være med andre midler.

RETSSAGERNE

Men historien om Byggeren var ikke færdig.

Mange mennesker blev anholdt under kampene på Nørrebro. Mange har allerede siddet en uge eller to i fængsel, de fleste i isolation, mens "efterforskningen" stod på. Mange er på denne måde blevet afstraffet for at have deltaget i forsvaret af Byggeren, eller blot for at have været på Nørrebro på et uheldigt tidspunkt i de dage, hvor det gik hårdt til.

Mange har oplevet politiets trusler om tærsk, oplevet nætter i uvished om, hvordan det gik udenfor med familier og børn.

Mange har oplevet daglige forhør, hvor politiet forsøgte at ryste folk psykisk.

Og endnu flere har oplevet at blive stuvet sammen i cellerne på politistationerne uden at få mad eller drikke, ofte gennemtævede og meget dårlige, og henvist til at forrette deres nødtørft i en rist i hjørnet eller i en håndvask.

Mange har efterfølgende været for Retten tiltalt for forstyrrelse af den offentlige ro og orden. Oversat betyder det, at have siddet ned på Nørrebrogade, hvor der alligevel ikke kom en eneste bil. Taksten er 500 kr. i bøde.

Andre er tiltalt efter paragraffer for vold mod embedsmand i funktion - dvs. mod politiet. Her er der faldet de mest utrolige domme.

En mand er blevet idømt 40 dages fængsel for at have CYKLET ind i en række fremstormende betjente. (Han fortalte selv, at det var for at slippe væk).

En anden mand fik ligeledes 40 dages fængsel for at have ramt en politibetjent på låret - med et æbleskrog.

En tredje mand sad en uge i varetægtsarrest for at have rakt tunge af tre civilbetjente. Anklagen blev frafaldet, for han kunne ikke

vide, at det var betjente.

En 37-årig kvinde sad en uge i varetægt, de første dage i isolation, for at have kastet tre poser med vandfarve efter en bulldozer.

Hun blev hentet af politiet, der brød døren til hendes lejlighed ned og tvang hende med ned på gaden i natkjole. Som delingsfører sagde: "Hun viste sig at være yderst vrangvillig. Hun ville have en masse formaliteter overstået først, uden at jeg dog vil gå ind på enkeltheder."

Og kvinden svarede: "Jeg havde menstruation og bad om at få en pakke Tampax med. Desuden ville jeg ringe efter venner, der kunne passe mine børn. Den ene er alvorligt sukkersyg og skal have insulinindsprøjtninger."

Men det blev hun nægtet og måtte stå på gaden i natkjole i 20 minutter og derefter tilbringe dage i varetægtsarrest uden at vide, hvordan det gik med hendes børn. Hun blev frikendt. Hun havde angiveligt ikke sigtet efter politiet.

Men mange andre blev dømt for vold mod embedsmand, og mange er anklagede for vold mod politiet.

Én og kun én betjent var kommet til skade ved al den påståede vold mod politiet, han fik et to gange to millimeter stort sår på skinnenebenet, men fik dog ikke varige men.

Derimod blev mange mennesker såret og kvæstet af politiets fremfærd på Nørrebro i de dage.

Der er anlagt en lang række sager mod politiet som helhed og mod enkelte betjente. Og det er sager af langt, langt alvorligere karakter.

Sagerne drejer sig om:

- Politiets ret til at gennembanke folk med et jernrør.
- Politiets ret til at jage folk på gaderne ved at køre med motorcykler i høj fart på fortovet og slå løs på folk med en knippel.
- Politiets ret til at slippe deres hunde løs blandt folk, hvor de således overhovedet ikke havde kontrol over hundene, der bed til højre og venstre.
- Politiets ret til at slå personer, der passivt blokerer en gade, i hoved og nyrer med deres knipler.
- Politiets ret til at indføre undtagelsestilstand på Nørrebro, at forbyde folk at åbne vinduerne og at forsamles i grupper på mere end fem personer.
- Bulldozerførerens ret til at køre ind i og vælte legeredskaber, hvor der sidder folk på taget og samtidigt uden at give en advarsel først.
- Politiets ret til at slå løs på tilfældige mennesker på Nørrebrogade.
- Politiets ret til at anvende det blokadegreb, som de selv og justitsministeren har forbudt tidligere.

Disse sager skal behandles af lokalnævnene, hvor det er politiet og de politikere, der sendte politiet af sted, der skal afgøre om sagen skal følges op.

Og selv om vi måske kan vinde nogle enkelte sager, hvad har vi så opnået med det? Hidtil har politiet forsøgt at nægte alt, selv at bulldozerne kørte ind i "befolkede" huse, vel vidende, at der findes masser af film, der viser det.

MED LOV SKAL LAND BYGGES, men hvad er det for et land, der bliver bygget?

Et par citater fra retssagerne:

"Han erkender selv, hvorledes han i forening med andre har været frem og tilbage på Nørrebrogade."

Anklager Niels Schrøder

"Jeg mener ikke, at det er en forbrydelse i sig selv at gå på Nørrebrogade."

Dommer Niels Viltøft

".... på stationen blev tiltalte dog ikke tævet."

Retsprotokollen

"Jeg tror nok, at disse betjente kan forskrække mere hårdføre mennesker, og det er ikke forbudt i Danmark at være en bangebuks."

Forsvarer Lisbeth Victor Hansen

"Der var ingen muligheder for at komme væk. En pige bliver slået ned, kommer op igen og bliver slået ned igen. Politiet afstraffer dem, der løber langsomt. På mig virker det fuldstændigt uretfærdigt."

En tiltalt

"Lovlig nødværge over for politiet??? Jeg har aldrig hørt noget lignende."

Anklager Roar Christoffersen

"Han sagde, at han arbejdede på Koefoeds skole - som pædagog - Jeg skal ikke komme nærmere ind på, hvad jeg mener om den slags."

En uro-betjent

"Mens de gi'r mig håndjern på, får jeg lige et blåt øje, en blodtud og en flækket læbe."

En tiltalt

"I rapporten er betjenten helt sikker på, at delingen gik een vej. I dag er han lige så sikker på, at den gik i modsat retning."

Forsvarer Lisbeth Victor Hansen

"Jeg vil gerne sige til anklageren, at allerede min mor advarede mig mod politiet, da jeg var lille. Hun har selv oplevet besættelsen."

En tiltalt

HVORLÆNGE?

Politiet havde denne gang brugt en vold, der sjældent er set i Danmark i “demokratiets” navn.

Fra udlandet har man ofte set, at en sådan vold kun fører til, at der skabes en modvold, hvor man til slut kan blive nødt til at sætte militæret ind, for at nedlægge en legeplads. Politiet har leget med danskernes indgroede tro på ikke-vold.

Politikerne har vist, hvilke midler, de vil tage i brug for at gennemføre en beslutning, der klart går imod, hvad folk på Nørrebro mener.

Og alt det for en byggelegeplads, mens bolighajer, der ikke brandsikrer deres ejendomme og opsiger folk i strid med loven, skibsredere, der smugler våben til Sydafrika, forurenende og farlige virksomheder som sojakagefabrikken, virksomheder, der overtræder arbejdsmiljøloven, skattesnydere og mange andre går helt fri for anklage og straf.

Der blev anvendt vold fra vores side. Der blev i nogle enkelte tilfælde kastet med sten og flasker efter politiet, der blev smadret et par vinduer på Nørrebrogade, der blev punkteret syv busser og der blev taget materialer fra byggepladsen til at genopbygge Byggeren med. Men dette skete som en reaktion på politiets handlinger, og var eneste mulighed for at bevare vores Bygger. Mange, både “skyldige” og uskyldige har tilbragt uger i isolation, for siden at få en fængselsdom. Men fra politiets side blev der anvendt en vold, der var mange gange værre.

Knippelslag i hovedet, maven og nyrerne, blokadegreb, urobetjentenes provokationer, indførelse af undtagelsestilstand, bulldozerførernes opførsel, osv.

Utallige reglementer og love er brudt.

FOLKETS HUS OG FOLKETS PARK STENGADE 50

Som sidste lufthul i Sorte Firkant ligger nu Folkets Park. Folkets Hus er det sidste beboerskabte fristed, der er tilbage på Nørrebro. Også dette står over for at skulle give plads for en ny overbebyggelse med betonlejligheder, som ingen nørrebroer kan betale huslejen i.

Kommunens politik med at smadre alt, hvad der er selvskabt, for at erstatte det med noget kommunalt styret, fortsætter i sit altødelæggende spor.

Og efter Folkets Hus bliver det andre selvskabte initiativer, der kan komme til at stå for skud.

Flere og flere steder, som folk kæmper og lever for, bliver smadret, og meningsløsheden i det hele vokser sig stor og stærk.

Men der er en voksende styrke til at bekæmpe dem, der forsøger at ødelægge livet i os alle.

Tænk blot på Ungdomshuset og BZ-bevægelsens "tunnelflugt" fra Allotria, som imidlertid er en anden historie, om end den ligger i forlængelse af Kampen For Byggeren.

Kampen om Byggeren på Nørrebro 1980

Bogen er en personlig beretning om de begivenheder, som fandt sted på Nørrebro under kampen for Byggeren i foråret 1980.

Bogen giver både en indsigt i selve begivenhederne, men også i de mange personlige oplevelser, som jeg som aktiv deltager havde under den to måneder lange konflikt.

Bogen er skrevet i 1980 umiddelbart efter begivenhederne, men udgives først nu godt 24 år efter på min 50 års fødselsdag.

Søren Dyck-Madsen

